Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 5ης Μαΐου 2021 *

«Κρατικές ενισχύσεις – Τομέας ταχυδρομικών υπηρεσιών – Αποζημίωση για την εκτέλεση της υποχρεώσεως καθολικής υπηρεσίας – Απόφαση περί μη προβολής αντιρρήσεων – Υπολογισμός της αποζημίωσης – Μεθοδολογία του καθαρού αποφευχθέντος κόστους – Συνεκτίμηση των άυλων οφελών από την καθολική υπηρεσία – Χρήση των κεφαλαίων που χορηγούνται ως αποζημίωση – Εγγύηση του Δημοσίου για την καταβολή των αποζημιώσεων απόλυσης σε περίπτωση πτώχευσης – Απαλλαγή από τον ΦΠΑ ορισμένων πράξεων του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας – Λογιστικός καταμερισμός του κοινού κόστους μεταξύ των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στην καθολική υπηρεσία και εκείνων που δεν εμπίπτουν – Εισφορά κεφαλαίου από δημόσια επιχείρηση για την αποτροπή της πτώχευσης της θυγατρικής της – Καταγγελία ανταγωνιστή – Απόφαση που διαπιστώνει, κατόπιν προκαταρκτικής εξετάσεως, ότι δεν υπήρξε κρατική ενίσχυση – Υφιστάμενη ενίσχυση – Περιοδική χορήγηση πλεονεκτημάτων – Δυνατότητα καταλογισμού στο κράτος – Κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή»

Στην υπόθεση T-561/18,

ITD, Brancheorganisation for den danske vejgodstransport A/S, με έδρα το Padborg (Δανία),

Danske Fragtmænd A/S, με έδρα το Åbyhøj (Δανία),

εκπροσωπούμενες από την L. Sandberg-Mørch, δικηγόρο,

προσφεύγουσες,

υποστηριζόμενες από την

Jørgen Jensen Distribution A/S, με έδρα το Ikast (Δανία), εκπροσωπούμενη από την L. Sandberg-Mørch και τον M. Honoré, δικηγόρους,

και από την

Dansk Distribution A/S, με έδρα την Karlslunde (Δανία), εκπροσωπούμενη από την L. Sandberg-Mørch και τον J. Buendía Sierra, δικηγόρους,

παρεμβαίνουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τις K. Blanck και D. Recchia,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

καθής,

υποστηριζόμενης από το

Βασίλειο της Δανίας, εκπροσωπούμενο από τον J. Nymann-Lindegren και την M. Wolff, επικουρούμενους από τον R. Holdgaard, δικηγόρο,

παρεμβαίνον,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως C(2018) 3169 τελικό της Επιτροπής, της 28ης Μαΐου 2018, που αφορά την κρατική ενίσχυση SA.47707 (2018/N) – Κρατικές αποζημιώσεις που χορηγήθηκαν στην PostNord για την παροχή καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας – Δανία,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. da Silva Passos (εισηγητή), πρόεδρο, V. Valančius και L. Truchot, δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Οκτωβρίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

I. Το ιστορικό της διαφοράς

1 Η ITD, Brancheorganisation for den danske vejgodstransport A/S (στο εξής: ITD), είναι επαγγελματική ένωση στην οποία μετέχουν εταιρίες δανικού δικαίου δραστηριοποιούμενες, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, στις αγορές των υπηρεσιών οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων και υπηρεσιών εφοδιαστικής.

2 Η Danske Fragtmænd A/S είναι εταιρία δανικού δικαίου που δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στη δανική αγορά υπηρεσιών οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων και διανομής δεμάτων.

3 Ο postloven, lov nr. 1536 (νόμος περί ταχυδρομείων αριθ. 1536), της 21ης Δεκεμβρίου 2010 (*Lovtidende* 2010 A), όπως έχει τροποποιηθεί, όρισε την Post Danmark A/S ως φορέα παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στη Δανία. Κατ' εφαρμογήν του νόμου αυτού, το δανικό Υπουργείο Μεταφορών εξέδωσε στις 30 Μαΐου 2016 πράξη ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας με την οποία ανατέθηκε στην Post Danmark η εκτέλεση της υποχρέωσης καθολικής υπηρεσίας (στο εξής: ΥΚΥ) για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουλίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2019 (στο εξής: πράξη ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας). Η Post Danmark ανήκει κατά 100 % στην PostNord AB, στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας μετέχουν κατά 40 % το Βασίλειο της Δανίας και κατά 60 % το Βασίλειο της Σουηδίας, καθένα δε από τα δύο κράτη-μετόχους έχει το 50 % των δικαιωμάτων ψήφου στο διοικητικό συμβούλιο.

4 Κατά το σημείο 2 της πράξης ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας, η εν λόγω υπηρεσία πρέπει να παρέχεται τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο και να είναι εγγυημένη για τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες εβδομαδιαίως. Περιλαμβάνει δε τις ακόλουθες υπηρεσίες:

– τη συλλογή, διαλογή, μεταφορά και διανομή ταχυδρομικών επιστολών, περιοδικών εκδόσεων (ημερήσιων, εβδομαδιαίων και μηνιαίων) και διαφημιστικών επιστολών (καταλόγων και ενημερωτικών φυλλαδίων) βάρους 2 χιλιογράμμων κατ' ανώτατο όριο·

– τη συλλογή, διαλογή, μεταφορά και διανομή ταχυδρομικών δεμάτων βάρους 2 χιλιογράμμων κατ' ανώτατο όριο με παράδοση κατ' οίκον ή σε σημείο αυτοεξυπηρέτησης, μη περιλαμβανομένων στην καθολική υπηρεσία των αποστολών δεμάτων μεταξύ επαγγελματιών οι οποίες καλύπτονται από σύμβαση διανομής·

– τις υπηρεσίες των συστημένων και των αποστολών με δηλωμένη αξία·

– την παροχή ορισμένων δωρεάν ταχυδρομικών υπηρεσιών για τυφλούς, σε σχέση με αποστολές βάρους 7 χιλιογράμμων κατ' ανώτατο όριο.

5 Όσον αφορά ειδικότερα την ΥΚΥ για αντικείμενα που αποστέλλονται από και προς διεθνείς προορισμούς, στην πράξη ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας διευκρινίζεται ότι διέπονται από την παγκόσμια ταχυδρομική σύμβαση.

6 Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, η γενικευμένη χρήση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών είχε ως αποτέλεσμα να μειωθούν οι ταχυδρομικές αποστολές επιστολών σε τέτοιο βαθμό ώστε, κυρίως για τον λόγο αυτόν, ο κύκλος εργασιών της Post Danmark μειώθηκε κατά ποσοστό 38 % μεταξύ 2009 και 2016. Στο πλαίσιο αυτό, η PostNord προέβη στις 23 Φεβρουαρίου 2017 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Post Danmark ύψους ενός δισεκατομμυρίου δανικών κορωνών (DKK) (περίπου 134 εκατομμυρίων ευρώ) (στο εξής: αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017).

7 Λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες της ψηφιοποίησης των επικοινωνιών, το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας συνήψαν περαιτέρω, στις 20 Οκτωβρίου 2017, συμφωνία για τον μετασχηματισμό του μοντέλου παραγωγής της Post Danmark (στο εξής: συμφωνία της 20ής Οκτωβρίου 2017), όπως αναπτύχθηκε από την PostNord και επισημοποιήθηκε με την από 29 Σεπτεμβρίου 2017 πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της.

8 Με τη συμφωνία της 20ής Οκτωβρίου 2017, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν στην ανάγκη να υιοθετηθεί το νέο αυτό μοντέλο παραγωγής προκειμένου να «αντιμετωπιστεί η πρόκληση της ψηφιοποίησης στη Δανία» και να διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα της Post Danmark. Κατά την ίδια συμφωνία, το νέο μοντέλο παραγωγής που ανέπτυξε η PostNord θα βασιζόταν σε αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου της Post Danmark και σε μείωση του προσωπικού της κατά 4 000 περίπου εργαζομένους, με συνολικό εκτιμώμενο κόστος περί τα 5 δισεκατομμύρια σουηδικές κορώνες (SEK) (περίπου 491 εκατομμύρια ευρώ).

9 Ειδικότερα, η εφαρμογή του νέου μοντέλου παραγωγής της Post Danmark περιελάμβανε την καταβολή ειδικών αποζημιώσεων απολύσεως πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark οι οποίοι κατέστησαν μισθωτοί της τελευταίας κατά τον χρόνο μετατροπής της από ανεξάρτητη δημόσια επιχείρηση σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης. Επ' αυτού, η συμφωνία της 20ής Οκτωβρίου 2017 προέβλεπε ότι το Βασίλειο της Δανίας θα αντιστάθμιζε το κόστος αυτό μέσω εισφοράς κεφαλαίου στην PostNord ύψους 1,533 δισεκατομμυρίων SEK (περίπου 150 εκατομμυρίων ευρώ).

10 Η εφαρμογή του νέου μοντέλου παραγωγής της Post Danmark θα πραγματοποιούνταν μέσω τριών διαφορετικών μέτρων, ήτοι:

– αποζημίωση για την παροχή καθολικής υπηρεσίας στη Δανία, καταβαλλόμενη από τις δανικές αρχές στην Post Danmark, μέσω της PostNord, το ποσό της οποίας θα διετίθετο για τη χρηματοδότηση μέρους των ειδικών αποζημιώσεων απολύσεως πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark·

– αύξηση κεφαλαίου της PostNord ύψους 667 εκατομμυρίων SEK (περίπου 65 εκατομμυρίων ευρώ) από το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας·

– εσωτερική συνεισφορά της PostNord στην Post Danmark ανερχόμενη κατά προσέγγιση σε 2,3 δισεκατομμύρια DKK (περίπου 309 εκατομμυρίων ευρώ).

11 Στις 3 Νοεμβρίου 2017 οι δανικές αρχές προέβησαν στην προκοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του πρώτου από τα τρία αυτά μέτρα, ήτοι της χορήγησης αποζημιώσεως ύψους 1,533 δισεκατομμυρίου SEK η οποία καταβλήθηκε στην Post Danmark, μέσω της PostNord, για την παροχή της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στη Δανία τα έτη 2017 έως και 2019, ποσό το οποίο προοριζόταν για τη χρηματοδότηση μέρους του κόστους απολύσεων που περιγράφεται στη σκέψη 9 ανωτέρω.

12 Στις 27 Νοεμβρίου 2017 η ITD υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή ισχυριζόμενη ότι οι δανικές και οι σουηδικές αρχές, μέσω διάφορων προγενεστέρων ή μελλοντικών μέτρων, είχαν χορηγήσει ή θα χορηγούσαν παράνομες κρατικές ενισχύσεις στην Post Danmark.

13 Σύμφωνα με την καταγγελία, οι ενισχύσεις αυτές προέκυπταν:

– πρώτον, από την ύπαρξη εγγυήσεως βάσει της οποίας, σε περίπτωση πτωχεύσεως της Post Danmark, το Βασίλειο της Δανίας ανέλαβε να καταβάλει στην Post Danmark, άνευ οιουδήποτε ανταλλάγματος, το κόστος το οποίο αφορούσε αποζημιώσεις απολύσεως πρώην δημοσίων υπαλλήλων και το οποίο αντιστοιχούσε σε μισθούς τριών ετών για κάθε δημόσιο υπάλληλο (στο εξής: επίμαχη εγγύηση)·

– δεύτερον, από μια δανική διοικητική πρακτική η οποία παρείχε τη δυνατότητα απαλλαγής από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) για τους πελάτες εταιριών πωλήσεων εξ αποστάσεως, όταν οι εταιρίες αυτές επέλεγαν την Post Danmark για τις παραδόσεις τους, με αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης για την Post Danmark·

– τρίτον, από τον εσφαλμένο λογιστικό καταμερισμό, από το 2006 έως και το 2013, του κοινού κόστους των δραστηριοτήτων που ενέπιπταν στην ΥΚΥ και εκείνων που δεν ενέπιπταν σε αυτήν, ο οποίος προκάλεσε την τεχνητή αύξηση του κόστους της ΥΚΥ και την τεχνητή μείωση του κόστους των εμπορικών δραστηριοτήτων της Post Danmark και αποτέλεσε, ως εκ τούτου, διεπιδότηση των εμπορικών δραστηριοτήτων της Post Danmark από την ΥΚΥ·

– τέταρτον, από την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017, στον βαθμό που η εν λόγω αύξηση μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό και το σουηδικό κράτος, το μέτρο δε αυτό δεν πληρούσε το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς·

– πέμπτον, από το αντισταθμιστικό μέτρο που είχε προκοινοποιηθεί από το Βασίλειο της Δανίας στις 3 Νοεμβρίου 2017 (βλ. σκέψη 11 ανωτέρω)·

– έκτον, από τις αυξήσεις κεφαλαίου της Post Danmark από το Βασίλειο της Δανίας, το Βασίλειο της Σουηδίας και την PostNord, όπως αυτές προβλέπονταν στη συμφωνία της 20ής Οκτωβρίου 2017.

14 Στις 30 Νοεμβρίου 2017 η Επιτροπή διαβίβασε την καταγγελία της ITD στις δανικές και στις σουηδικές αρχές, οι οποίες υπέβαλαν, στις 20 Δεκεμβρίου 2017, τις κοινές παρατηρήσεις τους επί ορισμένων αιτιάσεων της καταγγελίας αυτής. Στις 21 Δεκεμβρίου 2017 οι δανικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί των λοιπών αιτιάσεων της εν λόγω καταγγελίας.

15 Στις 8 Φεβρουαρίου 2018 οι δανικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή τη χορήγηση στην Post Danmark αποζημιώσεως ύψους 1,533 δισεκατομμυρίων SEK για την παροχή της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας κατά το χρονικό διάστημα από το 2017 έως το 2019 (στο εξής: επίμαχη αποζημίωση).

16 Στις 7 Μαΐου 2018 οι δανικές αρχές δήλωσαν ότι η επίμαχη αποζημίωση θα ανερχόταν τελικώς στο ποσό των 1,683 δισεκατομμυρίων SEK (περίπου 160 εκατομμύρια ευρώ) κατ' ανώτατο όριο.

17 Στις 28 Μαΐου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2018) 3169 τελικό, που αφορά την κρατική ενίσχυση SA.47707 (2018/N) – Κρατικές αποζημιώσεις που χορηγήθηκαν στην PostNord για την παροχή καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας – Δανία (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

18 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, πρώτον, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι η εκ μέρους της εξέταση αφορούσε, αφενός, την επίμαχη αποζημίωση και, αφετέρου, τις αιτιάσεις που προέβαλε η ITD με την καταγγελία της, εξαιρουμένων ωστόσο των αυξήσεων κεφαλαίου που προβλέπονταν στη συμφωνία της 20ής Οκτωβρίου 2017 (παράγραφος 73 της προσβαλλομένης αποφάσεως), οι οποίες θα αποτελούσαν αντικείμενο μεταγενέστερης αποφάσεως.

19 Δεύτερον, όσον αφορά την επίμαχη αποζημίωση, η Επιτροπή έκρινε, καταρχάς, ότι η αποζημίωση αυτή δεν πληρούσε το τέταρτο από τα κριτήρια που διατυπώθηκαν στην απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), καθόσον δεν είχε χορηγηθεί στο πλαίσιο διαδικασίας διαγωνισμού, το δε ύψος της δεν είχε καθοριστεί βάσει αναλύσεως των δαπανών μιας μέσης επιχειρήσεως με χρηστή διαχείριση. Η Επιτροπή συνήγαγε εξ αυτού ότι το συγκεκριμένο μέτρο συνιστούσε κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, και ότι έπρεπε να εξεταστεί η συμβατότητα της ενισχύσεως αυτής υπό το πρίσμα του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, όπως αυτό τέθηκε σε εφαρμογή με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (2011) (ΕΕ 2012, C 8, σ. 15, στο εξής: πλαίσιο ΥΓΟΣ).

20 Εν συνεχεία, η Επιτροπή, κατά την εκτίμηση της συμβατότητας της επίμαχης αποζημιώσεως με την εσωτερική αγορά, εξέτασε, μεταξύ άλλων, τον υπολογισμό από τις δανικές αρχές του καθαρού κόστους που απαιτούνταν για την εκτέλεση της ΥΚΥ, εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία του καθαρού αποφευχθέντος κόστους (στο εξής: ΚΑΚ). Με τη συγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού, οι δανικές αρχές εξέτασαν ένα σενάριο στηριζόμενο στα πραγματικά περιστατικά σύμφωνα με το οποίο η Post Danmark, εξασφαλίζοντας την ΥΚΥ για το χρονικό διάστημα από το 2017 έως το 2019, ανέμενε, κατά πρώτον, σημαντική αύξηση των αποστολών από επιχειρήσεις προς καταναλωτές λόγω της αύξησης του ηλεκτρονικού εμπορίου, κατά δεύτερον, συνεχιζόμενη μείωση στις αποστολές επιστολών δεδομένης της αυξανόμενης ψηφιοποίησης των επικοινωνιών, κατά τρίτον, σημαντική μείωση του όγκου των αποστολών εφημερίδων και περιοδικών και, κατά

τέταρτον, την εφαρμογή ενός νέου μοντέλου παραγωγής το οποίο συνεπαγόταν την απόλυση εργαζομένων. Σύμφωνα με το αντίστροφο σενάριο που πρότειναν οι δανικές αρχές, σε περίπτωση που κατά το ίδιο χρονικό διάστημα δεν είχε ανατεθεί η ΥΚΥ στην Post Danmark, τούτο θα είχε ως συνέπεια, κατά πρώτον, τη διακοπή μη κερδοφόρων δραστηριοτήτων, όπως η διανομή εφημερίδων και περιοδικών, οι αποστολές χωρίς ονομαστικό παραλήπτη και οι διεθνείς ταχυδρομικές αποστολές, κατά δεύτερον, τη βελτιστοποίηση της διανομής εμπορικών επιστολών, για τις οποίες θα υπήρχε δυνατότητα παραδόσεων κατ' οίκον μόνο στις μεγαλύτερες πόλεις, κατά τρίτον, τη διακοπή των κατ' οίκον παραδόσεων δεμάτων σε ορισμένες περιοχές της υπαίθρου και, κατά τέταρτον, τη μείωση του αριθμού των ταχυδρομικών καταστημάτων.

21 Οι δανικές αρχές, κατά τον υπολογισμό αυτό, αφαίρεσαν το κόστος που θα είχε αποφευχθεί εάν δεν είχε γίνει ανάθεση της ΥΚΥ, υπολογιζόμενο βάσει του κόστους προσωπικού, μεταξύ άλλων, το οποίο συνδεόταν, κατά πρώτον, με τη διατήρηση δικτύου γραμματοκιβωτίων το οποίο να καλύπτει ολόκληρη την εθνική επικράτεια καθώς και με την παραγωγή γραμματοσήμων, κατά δεύτερον, με τη λειτουργία του κέντρου διεθνούς αλληλογραφίας της Κοπεγχάγης (Δανία), το οποίο θα έκλεινε μετά τη διακοπή των διεθνών ταχυδρομικών αποστολών, κατά τρίτον, με τα κέντρα διαλογής και τις πλατφόρμες διανομής που θα έκλειναν μετά τη βελτιστοποίηση της διανομής εμπορικών επιστολών, κατά τέταρτον, με την κατ' οίκον παράδοση ταχυδρομικών αντικειμένων σε ορισμένες περιοχές και, πέμπτον, με τη λειτουργία ταχυδρομικών καταστημάτων που θα έκλειναν.

22 Από την άλλη πλευρά, οι δανικές αρχές αφαίρεσαν από το αποφευχθέν κόστος, αφενός, τα έσοδα από τις υπηρεσίες που θα είχαν διακοπεί ή βελτιστοποιηθεί από την Post Danmark εάν δεν είχε αναλάβει την ΥΚΥ και, αφετέρου, το κέρδος από την αύξηση της ζήτησης ως αποτέλεσμα της απαλλαγής από τον ΦΠΑ της οποίας είχε τύχει η Post Danmark ως φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας καθώς και των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας που συνδέονταν με την ΥΚΥ, ιδίως τη διαφήμιση λόγω της προβολής της σε σημεία εξυπηρέτησης και σε γραμματοκιβώτια.

23 Η Επιτροπή έκρινε ότι η μεθοδολογία που πρότειναν οι δανικές αρχές ήταν αξιόπιστη και επισήμανε ότι, κατά τη μεθοδολογία αυτή, το ΚΑΚ για την εκτέλεση της ΥΚΥ ανερχόταν σε 2,571 δισεκατομμύρια DKK (περίπου 345 εκατομμύρια ευρώ), ήτοι ποσό σημαντικά υψηλότερο από την επίμαχη αποζημίωση, που προσδιορίστηκε σε 1,192 δισεκατομμύρια DKK κατ' ανώτατο όριο (περίπου 160 εκατομμύρια ευρώ).

24 Τέλος, η Επιτροπή, αφού απέρριψε τις αιτιάσεις που προέβαλε η ITD με την καταγγελία της και οι οποίες έβαλλαν ειδικώς κατά της επίμαχης αποζημιώσεως, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αποζημίωση αυτή ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά.

25 Τρίτον, όσον αφορά τις λοιπές αιτιάσεις που προέβαλε με την καταγγελία της η ITD, η Επιτροπή διαπίστωσε, κατά πρώτον, ότι η επίμαχη εγγύηση μπορούσε να συνιστά κρατική ενίσχυση. Συναφώς, η Επιτροπή θεώρησε ότι η εν λόγω εγγύηση μπορούσε να προσπορίσει ορισμένο πλεονέκτημα, έστω και έμμεσο, καθόσον παρέσχε στην Post Danmark τη δυνατότητα, κατά τον χρόνο της μετατροπής της σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης το έτος 2002, να διατηρήσει μέρος του προσωπικού της. Ωστόσο, η Επιτροπή έκρινε ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η επίμαχη εγγύηση συνιστούσε κρατική ενίσχυση, η εν λόγω ενίσχυση είχε χορηγηθεί το έτος 2002, καθόσον αφορούσε αποκλειστικά τους υπαλλήλους που είχαν παραιτηθεί από την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Επομένως, η επίμαχη εγγύηση χορηγήθηκε δέκα και πλέον έτη πριν ενημερωθεί η Επιτροπή, διά της καταγγελίας της ITD, για το επίμαχο μέτρο και συνιστά, κατά συνέπεια, υφιστάμενη ενίσχυση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 1, στοιχείο β′,

σημείο iv, και του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 [ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2015, L 248, σ. 9).

26 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη δανική διοικητική πρακτική που συνίστατο στην απαλλαγή των πελατών της Post Danmark από τον ΦΠΑ, η Επιτροπή έκρινε ότι το συγκεκριμένο μέτρο μπορούσε να προσπορίσει έμμεσο πλεονέκτημα στην Post Danmark. Πλην όμως, η Επιτροπή θεώρησε ότι η επίμαχη απαλλαγή απέρρεε από το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα [ΦΠΑ] (ΕΕ 2006, L 347, σ. 1, στο εξής: οδηγία περί ΦΠΑ), βάσει του οποίου είναι υποχρεωτική η απαλλαγή από τον ΦΠΑ των καλυπτόμενων από την ΥΚΥ υπηρεσιών. Επομένως, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, η απαλλαγή από τον ΦΠΑ υπέρ της Post Danmark δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό κράτος και, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να συνιστά κρατική ενίσχυση.

27 Κατά τρίτον, όσον αφορά τον καταμερισμό του κόστους των δραστηριοτήτων της Post Danmark και την ενδεχόμενη διεπιδότηση των δραστηριοτήτων αυτών, η Επιτροπή αποδέχθηκε τις διευκρινίσεις των δανικών αρχών για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ήταν ενδεδειγμένος ο καταμερισμός του κοινού κόστους μεταξύ των δραστηριοτήτων της Post Danmark που ενέπιπταν στην ΥΚΥ και εκείνων που δεν ενέπιπταν. Η Επιτροπή προσέθεσε ότι, εν πάση περιπτώσει, ο προβαλλόμενος από την ITD εσφαλμένος καταμερισμός του κόστους δεν φαινόταν καταρχάς να συνεπάγεται μεταβίβαση κρατικών πόρων. Περαιτέρω, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, ένας τέτοιος καταμερισμός δεν μπορούσε να καταλογιστεί στις δανικές αρχές, καθόσον, μολονότι οι εν λόγω αρχές είχαν πράγματι θεσπίσει την εφαρμοστέα επί της Post Danmark λογιστική κανονιστική ρύθμιση, η ITD δεν απέδειξε, ωστόσο, με ποιον τρόπο εμπλέκονταν οι αρχές αυτές στον εκ μέρους της Post Danmark καθορισμό των τιμών για τις μη εμπίπτουσες στην ΥΚΥ δραστηριότητές της. Τέλος, η Επιτροπή θεώρησε ότι η φερόμενη διεπιδότηση των εμπορικών δραστηριοτήτων της Post Danmark από τα κεφάλαια που εισπράχθηκαν στο πλαίσιο της ΥΚΥ δεν συνιστούσε πλεονέκτημα, δεδομένου ότι η Post Danmark ουδέποτε είχε λάβει αποζημίωση για την εκτέλεση της ΥΚΥ υπολογισθείσα βάσει του καταμερισμού του κόστους, όπως καταγγέλλει η ITD.

28 Κατά τέταρτον, όσον αφορά την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017, η Επιτροπή έκρινε ότι, βεβαίως, λαμβανομένης υπόψη της διαρθρώσεως του κεφαλαίου της PostNord και των κανόνων για τον διορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου της, το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας είχαν τη δυνατότητα να ασκήσουν κυριαρχική επιρροή επί της εν λόγω εταιρίας. Ωστόσο, κατά την Επιτροπή, από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η ITD προς στήριξη της καταγγελίας της δεν αποδείχθηκε ότι το Βασίλειο της Δανίας ή το Βασίλειο της Σουηδίας είχαν πράγματι εμπλακεί στη συγκεκριμένη αύξηση κεφαλαίου. Η Επιτροπή συνήγαγε εξ αυτού ότι η εν λόγω αύξηση κεφαλαίου δεν μπορούσε να καταλογιστεί σε κάποιο κράτος και, ως εκ τούτου, δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση.

29 Περαιτέρω, η Επιτροπή έκρινε ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές που αντιμετώπιζε η PostNord, ένας ιδιώτης επενδυτής θα είχε λάβει την απόφαση να προβεί στην αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 αντί να αφήσει τη θυγατρική της, εν προκειμένω την Post Danmark, να πτωχεύσει.

30 Τέλος, τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η προσβαλλόμενη απόφαση έχουν ως εξής:

«(205) Η Επιτροπή αποφασίζει […] να κρίνει ότι το κοινοποιηθέν μέτρο ενίσχυσης για την αντιστάθμιση της ΥΚΥ για το χρονικό διάστημα 2017-2019 συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά επί τη βάσει του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και να μην προβάλει αντιρρήσεις για το [εν λόγω] μέτρο.

(206) Επιπλέον, η Επιτροπή αποφασίζει ότι:
(i) η [επίμαχη εγγύηση αποτελεί] υφιστάμενη ενίσχυση·
(ii) η απαλλαγή από τον ΦΠΑ δεν συνιστά κρατική ενίσχυση·
(iii) η διεπιδότηση των εμπορικών υπηρεσιών δεν επιβεβαιώνεται ουσιαστικά και, εν πάση περιπτώσει, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση· και
(iv) η [αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017] δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.»

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

31 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 20 Σεπτεμβρίου 2018, οι προσφεύγουσες ITD και Danske Fragtmænd άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

32 Η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως στις 7 Δεκεμβρίου 2018.

33 Οι προσφεύγουσες κατέθεσαν το υπόμνημα απαντήσεως στις 15 Φεβρουαρίου 2019. Η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα ανταπαντήσεως στις 17 Απριλίου 2019.

34 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 16 Ιανουαρίου 2019, το Βασίλειο της Δανίας ζήτησε να του επιτραπεί να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής. Με απόφαση της 11ης Απριλίου 2019, ο πρόεδρος του ένατου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτό το αίτημα αυτό.

35 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 17 και στις 21 Ιανουαρίου 2019 αντιστοίχως, η Dansk Distribution A/S και η Jørgen Jensen Distribution A/S ζήτησαν να τους επιτραπεί να παρέμβουν υπέρ των προσφευγουσών. Με διατάξεις της 12ης Απριλίου 2019, ο πρόεδρος του ένατου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτά τα αιτήματα αυτά.

36 Το Βασίλειο της Δανίας κατέθεσε υπόμνημα παρεμβάσεως την 1η Ιουλίου 2019. Η Jørgen Jensen Distribution και η Dansk Distribution κατέθεσαν τα υπομνήματά τους παρεμβάσεως στις 3 Ιουλίου 2019. Η Επιτροπή και οι προσφεύγουσες υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί των υπομνημάτων παρεμβάσεως στις 15 και στις 18 Νοεμβρίου 2019 αντιστοίχως.

37 Κατόπιν μεταβολής της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο έβδομο τμήμα, στο οποίο ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπό κρίση υπόθεση στις 17 Οκτωβρίου 2019.

38 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να κρίνει τα επιχειρήματα που προέβαλε το Βασίλειο της Δανίας απαράδεκτα και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμα·

– να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να καταδικάσει την Επιτροπή και το Βασίλειο της Δανίας στα δικαστικά έξοδα.

39 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

40 Το Βασίλειο της Δανίας ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή.

41 Οι Jørgen Jensen Distribution και Dansk Distribution ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη και να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

42 Προς στήριξη της προσφυγής τους, οι προσφεύγουσες προβάλλουν έναν και μόνο λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παρέλειψε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, παρά τις σοβαρές δυσχέρειες που ανέκυψαν όσον αφορά την εκτίμηση της επίμαχης αποζημιώσεως και των λοιπών μέτρων για τα οποία παραπονέθηκε η ITD στην καταγγελία της.

43 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το στάδιο προκαταρκτικής εξετάσεως των κοινοποιηθέντων μέτρων ενισχύσεως, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και διέπεται από το άρθρο 4 του κανονισμού 2015/1589, έχει ως σκοπό να παράσχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να σχηματίσει μια πρώτη γνώμη ως προς τα μέτρα αυτά (πρβλ. απόφαση της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψη 43).

44 Μετά το πέρας αυτού του σταδίου, η Επιτροπή διαπιστώνει είτε ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση, οπότε εκδίδει απόφαση περί μη διατυπώσεως αντιρρήσεων βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589, είτε ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει, μετά από προκαταρκτική εξέταση, ότι το κοινοποιηθέν μέτρο, μολονότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, δεν δημιουργεί αμφιβολίες ως προς το αν συμβιβάζεται με την κοινή

αγορά, αποφασίζει να μη διατυπώσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2015/1589 (πρβλ. απόφαση της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψεις 43 και 44).

45 Οσάκις η Επιτροπή εκδίδει απόφαση περί μη διατυπώσεως αντιρρήσεων, όχι μόνον κρίνει ότι το επίμαχο μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση ή ότι συνιστά ενίσχυση συμβατή με την κοινή αγορά, αλλά επίσης αρνείται, σιωπηρώς, να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2015/1589 (πρβλ. απόφαση της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψη 45).

46 Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει, μετά την προκαταρκτική εξέταση, ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δημιουργεί αμφιβολίες ως προς το αν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, υποχρεούται, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 2015/1589, να εκδώσει απόφαση περί κινήσεως επίσημης διαδικασίας έρευνας κατά το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και το άρθρο 6, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού (απόφαση της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψη 46).

47 Εξάλλου, το άρθρο 24, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 2015/1589 παρέχει σε κάθε ενδιαφερόμενο το δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία προκειμένου να ενημερώσει την Επιτροπή για κάθε εικαζόμενη παράνομη ενίσχυση, ενέργεια η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του ίδιου κανονισμού, έχει ως αποτέλεσμα την έναρξη του σταδίου της προκαταρκτικής εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, κατόπιν του οποίου η Επιτροπή εκδίδει απόφαση δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφοι 2, 3 ή 4, του κανονισμού 2015/1589.

48 Η ύπαρξη αμφιβολιών ικανών να δικαιολογήσουν την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ αντανακλάται στην αντικειμενική ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών τις οποίες αντιμετωπίζει η Επιτροπή κατά την εξέταση του χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου ως ενισχύσεως ή της συμβατότητάς του με την εσωτερική αγορά. Ειδικότερα, από τη νομολογία συνάγεται ότι η έννοια των σοβαρών δυσχερειών έχει αντικειμενικό χαρακτήρα (απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/15 P, EU:C:2016:989, σκέψη 31). Η ύπαρξη αυτών των δυσχερειών πρέπει να αναζητηθεί τόσο στις συνθήκες εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως όσο και στο περιεχόμενό της, κατά τρόπο αντικειμενικό, μέσω του συσχετισμού των αιτιολογικών σκέψεων της αποφάσεως με τα στοιχεία τα οποία είχε και μπορούσε να έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή όταν αποφάνθηκε επί του συμβατού των επίδικων ενισχύσεων με την εσωτερική αγορά (βλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 2012, Ryanair κατά Επιτροπής, T-123/09, EU:T:2012:164, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), υπενθυμίζεται δε συναφώς ότι τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία «μπορούσε να έχει στη διάθεσή της» η Επιτροπή περιλαμβάνουν τα στοιχεία που είναι κρίσιμα για την εκτίμηση στην οποία πρέπει να προβεί και τα οποία θα μπορούσαν, κατόπιν αιτήσεώς της, να της προσκομιστούν κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, σκέψη 71).

49 Εξ αυτών συνάγεται ότι ο έλεγχος νομιμότητας που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο επί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών δεν μπορεί, ως εκ της φύσεώς του, να περιοριστεί στην αναζήτηση της πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως (βλ. αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, 3F κατά Επιτροπής, T-30/03 RENV, EU:T:2011:534, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 10ης Ιουλίου 2012, Smurfit Kappa Group κατά Επιτροπής, T-304/08, EU:T:2012:351, σκέψη 80 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Πράγματι, αν υπάρχουν σοβαρές δυσχέρειες, η απόφαση

που εκδόθηκε από την Επιτροπή χωρίς να κινηθεί η επίσημη διαδικασία έρευνας δύναται να ακυρωθεί για τον λόγο αυτό και μόνον, λόγω της παραλείψεως της κατ' αντιπαράθεση και εμπεριστατωμένης εξετάσεως που προβλέπει η Συνθήκη ΛΕΕ, ακόμη και αν δεν αποδειχθεί ότι οι επί της ουσίας εκτιμήσεις της Επιτροπής ήταν εσφαλμένες από νομικής ή πραγματικής απόψεως (πρβλ. απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, British Aggregates κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-359/04, EU:T:2010:366, σκέψη 58).

50 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή, σύμφωνα με τον σκοπό του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και το καθήκον χρηστής διοικήσεως που υπέχει, μπορεί, μεταξύ άλλων, να ανοίξει διάλογο με το κράτος που προέβη στην κοινοποίηση ή με τρίτους προκειμένου να υπερβεί, κατά την προκαταρκτική διαδικασία, δυσχέρειες που ενδεχομένως αντιμετωπίζει. Η δυνατότητα αυτή προϋποθέτει ότι η Επιτροπή μπορεί να προσαρμόζει τη θέση της σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα του διαλόγου που διεξήχθη, χωρίς η προσαρμογή αυτή να πρέπει a priori να ερμηνευθεί ως στοιχειοθετούσα την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών (απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/15 P, EU:C:2016:989, σκέψη 35). Μόνον αν η Επιτροπή δεν κατορθώσει να υπερβεί τις δυσχέρειες αυτές, τότε οι εν λόγω δυσχέρειες αποβαίνουν σοβαρές και πρέπει να δημιουργήσουν αμφιβολίες στην Επιτροπή, ώστε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας (αποφάσεις της 2ας Απριλίου 2009, Bouygues και Bouygues Télécom κατά Επιτροπής, C-431/07 P, EU:C:2009:223, σκέψη 61, και της 27ης Οκτωβρίου 2011, Αυστρία κατά Scheucher-Fleisch κ.λπ., C-47/10 P, EU:C:2011:698, σκέψη 70).

51 Στον προσφεύγοντα εναπόκειται να αποδείξει την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών, απόδειξη η οποία μπορεί να παρασχεθεί βάσει φάσματος συγκλινουσών ενδείξεων (βλ. απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2018, HH Ferries κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-68/15, EU:T:2018:563, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

52 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων πρέπει να εξεταστεί η επιχειρηματολογία με την οποία οι προσφεύγουσες επιδιώκουν να αποδείξουν την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών λόγω των οποίων η Επιτροπή θα έπρεπε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

53 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες επικαλούνται φάσμα ενδείξεων οι οποίες αποδεικνύουν, κατά την άποψή τους, την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών και οι οποίες πηγάζουν, αφενός, από τη χρονική διάρκεια του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως και από τις περιστάσεις υπό τις οποίες διεξήχθη το στάδιο αυτό και, αφετέρου, από το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως και από την εκτίμηση της Επιτροπής για τα διάφορα μέτρα που εξετάστηκαν με την απόφαση αυτή.

A. Επί των ενδείξεων που αφορούν τη χρονική διάρκεια και τη διεξαγωγή του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως

54 Κατά πρώτον, οι προσφεύγουσες, υποστηριζόμενες από τη Jørgen Jensen Distribution και την Dansk Distribution, ισχυρίζονται ότι η χρονική διάρκεια του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως καταδεικνύει τις σοβαρές δυσχέρειες που αντιμετώπισε η Επιτροπή. Υπογραμμίζουν συναφώς ότι οι δανικές αρχές κοινοποίησαν την επίμαχη αποζημίωση στις 8 Φεβρουαρίου 2018 και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε στις 28 Μαΐου 2018, ήτοι μετά την παρέλευση της δίμηνης προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/1589 για την έκδοση αποφάσεως περί κινήσεως ή μη της επίσημης διαδικασίας έρευνας.

55 Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι η υπέρβαση της εν λόγω προθεσμίας είναι ακόμη πιο αξιοσημείωτη λαμβανομένης υπόψη της ημερομηνίας προκοινοποιήσεως της επίμαχης αποζημιώσεως, ήτοι της 3ης Νοεμβρίου 2017. Επ' αυτού, οι προσφεύγουσες, αφενός, υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο, στην απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2018, Tempus Energy και Tempus Energy Technology κατά Επιτροπής (T-793/14, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2018:790), έκρινε ότι το προ της κοινοποιήσεως στάδιο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την εκτίμηση της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών. Αφετέρου, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι το γεγονός ότι το προ της κοινοποιήσεως στάδιο διήρκησε τρεις μήνες και πλέον συνιστά παραβίαση του χρονικού πλαισίου των δύο μηνών που προβλέπεται στην παράγραφο 14 του Κώδικα βέλτιστων πρακτικών για τη διεξαγωγή διαδικασιών που αφορούν τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ 2009, C 136, σ. 13, στο εξής: κώδικας βέλτιστων πρακτικών). Κατά τις προσφεύγουσες, η διάρκεια αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η Επιτροπή άρχισε να αξιολογεί τη συμβατότητα της επίμαχης αποζημιώσεως κατά το προ της κοινοποιήσεως στάδιο.

56 Επιπλέον, η Επιτροπή υπερέβη τη σχετική προθεσμία εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση έξι μήνες μετά την υποβολή της καταγγελίας της ITD.

57 Κατά δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι από την αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των δανικών και σουηδικών αρχών, τόσο κατά το προ της κοινοποιήσεως στάδιο όσο και κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως, αποδεικνύεται η ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών. Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο τη λήψη μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας προκειμένου να προσκομισθεί η εν λόγω αλληλογραφία.

58 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Δανίας, αμφισβητεί την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών.

59 Πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών που αφορά την υπερβολική χρονική διάρκεια της προκαταρκτικής εξετάσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η διάρκεια της προκαταρκτικής εξετάσεως μπορεί, σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία, να συνιστά ένδειξη σοβαρών δυσχερειών τις οποίες αντιμετώπισε η Επιτροπή, αν υπερβαίνει σημαντικά τη συνήθη διάρκεια μιας τέτοιας εξετάσεως (βλ. απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 2014, Castelnou Energía κατά Επιτροπής, T-57/11, EU:T:2014:1021, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

60 Συναφώς, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της διαδικασίας μετά την κοινοποίηση εκ μέρους κράτους μέλους και της διαδικασίας κατά την οποία η Επιτροπή, μετά την υποβολή καταγγελίας, εξετάζει πληροφορίες από οποιαδήποτε πηγή σχετικά με φερόμενη παράνομη ενίσχυση. Συγκεκριμένα, το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/1589 προβλέπει ότι η διάρκεια της πρώτης δεν πρέπει να υπερβαίνει τους δύο μήνες από την επομένη της ημερομηνίας παραλαβής της πλήρους κοινοποιήσεως. Αντιθέτως, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν προβλέπει καμία προθεσμία για την ολοκλήρωση της δεύτερης διαδικασίας, καθόσον το άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 2015/1589 διευκρινίζει απλώς ότι η Επιτροπή «εξετάζει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κάθε καταγγελία» (απόφαση της 6ης Μαΐου 2019, Scor κατά Επιτροπής, T-135/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:287, σκέψη 106).

61 Εν προκειμένω, η Επιτροπή, κατά πρώτον, επελήφθη της από 27 Νοεμβρίου 2017 καταγγελίας της ITD και, κατά δεύτερον, έλαβε στις 8 Φεβρουαρίου 2018 την πλήρη κοινοποίηση, από το Βασίλειο της Δανίας, του μέτρου σχετικά με τη χορήγηση της επίμαχης αποζημιώσεως. Η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία αφορά αμφότερες τις διαδικασίες, στις 28 Μαΐου 2018.

62 Επομένως, το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως διήρκεσε τρεις μήνες και δεκαεννέα ημέρες, εάν θεωρηθεί ως αφετηρία η επομένη της κοινοποιήσεως από τις δανικές αρχές ή έξι μήνες και μία ημέρα εάν θεωρηθεί ως αφετηρία η καταγγελία της ITD.

63 Τουτέστιν, αφενός, όσον αφορά το χρονικό διάστημα των τριών μηνών και δεκαεννέα ημερών που μεσολάβησε μεταξύ της κοινοποιήσεως εκ μέρους των δανικών αρχών και της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, υπήρξε υπέρβαση της δίμηνης προθεσμίας του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/1589 κατά χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός μηνός. Πλην όμως, η ανωτέρω υπέρβαση της προθεσμίας που προβλέπεται στη διάταξη αυτή μπορεί ευχερώς να εξηγηθεί από το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από την παράγραφο 72 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή εξέτασε ταυτόχρονα το κοινοποιηθέν από τις δανικές αρχές μέτρο και τέσσερα από τα πέντε μέτρα που εφάρμοσαν οι δανικές αρχές υπέρ της Post Danmark, κατά των οποίων έβαλλε η καταγγελία της ITD (βλ. σκέψη 13 ανωτέρω). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή χρειάστηκε να εξετάσει σημαντικό αριθμό πληροφοριακών στοιχείων που προσκόμισαν τα μέρη. Επιπλέον, δύο ημέρες πριν από τη λήξη της δίμηνης προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/1589, οι δανικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι σκόπευαν να τροποποιήσουν το ποσό της επίμαχης αποζημιώσεως, από αποζημίωση ανερχόμενη στο σταθερό ποσό των 1,533 δισεκατομμυρίων SEK σε αποζημίωση ποσού 1,683 δισεκατομμυρίων SEK κατ' ανώτατο όριο.

64 Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι η χρονική διάρκεια της προκαταρκτικής εξετάσεως υπερέβη κατά έναν μήνα και δεκαεννέα ημέρες την προθεσμία του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/1589 δεν συνιστά ένδειξη περί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών.

65 Αφετέρου, όσον αφορά το χρονικό διάστημα των έξι μηνών και μίας ημέρας που μεσολάβησε μεταξύ της υποβολής της καταγγελίας της ITD και της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι προσφεύγουσες απλώς ισχυρίζονται, χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις, ότι ένα τέτοιο χρονικό διάστημα «υπερβαίνει σαφώς [την προθεσμία] εντός της οποίας η Επιτροπή υποχρεούται να ολοκληρώσει την προκαταρκτική της εξέταση». Όπως όμως υπομνήσθηκε στη σκέψη 60 ανωτέρω, οι σχετικές διατάξεις δεν προβλέπουν καμία δεσμευτική προθεσμία για την εξέταση καταγγελίας που υποβάλλεται στην Επιτροπή σχετικά με κρατικές ενισχύσεις.

66 Επιπλέον, έχει κριθεί ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί εάν η χρονική διάρκεια της εξέτασης αποτελεί ένδειξη σοβαρών δυσχερειών, πρέπει να εξετασθούν οι εσωτερικοί κανόνες που έχει θέσει η Επιτροπή (πρβλ. αποφάσεις της 15ης Μαρτίου 2001, Prayon-Rupel κατά Επιτροπής, T-73/98, EU:T:2001:94, σκέψη 94, και της 9ης Ιουνίου 2016, Magic Mountain Kletterhallen κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-162/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:341, σκέψη 146). Συναφώς, στην παράγραφο 47 του κώδικα βέλτιστων πρακτικών προβλέπεται ότι «[η] Επιτροπή θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διερεύνηση μιας καταγγελίας εντός ενδεικτικού χρονικού πλαισίου δώδεκα μηνών από την παραλαβή της», ότι «[η] διορία αυτή δεν είναι δεσμευτική» και ότι, «[α]ναλόγως των περιστάσεων κάθε μεμονωμένης υπόθεσης, ενδέχεται να αποδειχθεί αναγκαία η αίτηση παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών από τον καταγγέλλοντα, το κράτος μέλος ή τα ενδιαφερόμενα μέρη, και για τον λόγο αυτό να παραταθεί ο χρόνος διερεύνησης μιας καταγγελίας».

67 Εν προκειμένω, η Επιτροπή, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση έξι μήνες και μία ημέρα μετά την υποβολή της καταγγελίας της ITD, τήρησε τις αρχές που τίθενται στους εσωτερικούς της κανόνες.

68 Οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν λυσιτελώς την απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Deutsche Post και DHL International κατά Επιτροπής (T-388/03, EU:T:2009:30), καθόσον από τις σκέψεις 96 έως 98 της αποφάσεως αυτής προκύπτει ότι, κατά το Γενικό Δικαστήριο, η παρέλευση χρονικού διαστήματος επτά μηνών από την κοινοποίηση ενός μέτρου εκ μέρους κράτους μέλους, και όχι μετά από καταγγελία, υπερέβαινε σημαντικά το χρονικό διάστημα των δύο μηνών εντός του οποίου η Επιτροπή οφείλει κατ' αρχήν να ολοκληρώνει την προκαταρκτική εξέτασή της, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [108 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1), το περιεχόμενο του οποίου είναι πανομοιότυπο με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/1589. Η απόφαση αυτή ωσαύτως δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά την εκτίμηση, εν προκειμένω, της χρονικής διάρκειας του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως αρχομένης από την κοινοποίηση της επίμαχης αποζημιώσεως από τις δανικές αρχές, δεδομένου ότι η χρονική αυτή διάρκεια, τριών μηνών και μίας ημέρας, θεωρήθηκε εύλογη για τους λόγους που εκτίθενται στη σκέψη 63 ανωτέρω.

69 Υπό τις συνθήκες αυτές, η χρονική διάρκεια της προκαταρκτικής εξετάσεως δεν αποτελεί ένδειξη περί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών.

70 Δεύτερον, όσον αφορά τις περιστάσεις που σχετίζονται με το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως, οι προσφεύγουσες επικαλούνται την ανταλλαγή πολυάριθμων επιστολών μεταξύ της Επιτροπής και των δανικών και σουηδικών αρχών.

71 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το γεγονός και μόνον ότι διεξήχθησαν συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και του οικείου κράτους μέλους κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως και ότι, στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ζήτησε ενδεχομένως συμπληρωματικές πληροφορίες ως προς τα υποβληθέντα στον έλεγχό της μέτρα δεν μπορεί, από μόνο του, να θεωρηθεί απόδειξη του ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο αντιμετώπιζε σοβαρές δυσχέρειες εκτιμήσεως (πρβλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 2018, Naviera Armas κατά Επιτροπής, T-108/16, EU:T:2018:145, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Πλην όμως, δεν αποκλείεται ότι το περιεχόμενο των συζητήσεων που διεξήχθησαν μεταξύ της Επιτροπής και του κοινοποιούντος κράτους μέλους κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου της διαδικασίας, όπως και ο μεγάλος αριθμός αιτήσεων παροχής πληροφοριών από την Επιτροπή προς το κοινοποιούν κράτος μέλος, μπορεί, υπό ορισμένες περιστάσεις, να αποδεικνύει την ύπαρξη τέτοιων δυσχερειών (πρβλ. αποφάσεις της 9ης Δεκεμβρίου 2014, Netherlands Maritime Technology Association κατά Επιτροπής, T-140/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:1029, σκέψη 74, και της 8ης Ιανουαρίου 2015, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-58/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:1, σκέψη 47).

72 Εν προκειμένω, από τις παραγράφους 1 έως 10 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, καταρχάς, στις 30 Νοεμβρίου 2017 η Επιτροπή διαβίβασε στις δανικές και στις σουηδικές αρχές την καταγγελία της ITD, επί της οποίας οι εν λόγω αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους στις 20 και 21 Δεκεμβρίου 2017. Ακολούθως, στις 5 Φεβρουαρίου 2018, η Επιτροπή απηύθυνε στις δανικές αρχές αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με συμπληρωματική καταγγελία που υπέβαλε η ITD στις 2 Φεβρουαρίου 2018. Οι δανικές αρχές απάντησαν στις 13 Φεβρουαρίου 2018. Τέλος, κατόπιν της πλήρους κοινοποιήσεως της επίμαχης αποζημιώσεως στις 8 Φεβρουαρίου 2018, οι δανικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή στις 7 Μαΐου 2018 ότι είχαν τροποποιήσει το ανώτατο ποσό αυτής της αποζημιώσεως.

73 Οι ανταλλαγές αυτές επιστολών δεν μπορούν να θεωρηθούν ως ιδιαιτέρως συχνή ή εντατική επικοινωνία, καθόσον η Επιτροπή απευθύνθηκε στις δανικές αρχές απλώς και μόνο για να ζητήσει τις παρατηρήσεις τους επί της καταγγελίας της ITD. Επομένως, δεν συνιστά ένδειξη περί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών.

74 Τρίτον, τέλος, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, το προ της κοινοποιήσεως στάδιο δεν είναι, κατ' αρχήν, κρίσιμο για την εκτίμηση της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών, δεδομένου ότι η ύπαρξη τέτοιων δυσχερειών εκτιμάται υπό το πρίσμα του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως, το οποίο αρχίζει από την πλήρη κοινοποίηση του μέτρου, όπως προκύπτει από το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/1589 (πρβλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 2012, Ryanair κατά Επιτροπής, T-123/09, EU:T:2012:164, σκέψη 168).

75 Το Γενικό Δικαστήριο, με την απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2018, Tempus Energy και Tempus Energy Technology κατά Επιτροπής (T-793/14, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2018:790), έκρινε ότι μόνον υπό ειδικές περιστάσεις, όπως είναι η περιπλοκότητα και ο νεοπαγής χαρακτήρας του προκοινοποιηθέντος μέτρου, η διάρκεια του προ της κοινοποιήσεως σταδίου και η εκτίμηση της συμβατότητας ενός τέτοιου μέτρου κατά το στάδιο αυτό, θα μπορούσε η διεξαγωγή του προ της κοινοποιήσεως σταδίου να αποτελέσει ένδειξη περί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών.

76 Εν προκειμένω, όμως, οι προσφεύγουσες δεν είναι σε θέση να αποδείξουν την ύπαρξη ειδικών περιστάσεων τέτοιας φύσεως.

77 Αφενός, μολονότι οι προσφεύγουσες αντλούν επιχείρημα από τη διάρκεια του προ της κοινοποιήσεως σταδίου που υπερέβη τους τρεις μήνες, η διάρκεια αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπερβολική, έστω και αν υπερβαίνει την προθεσμία των δύο μηνών που προβλέπει ο κώδικας βέλτιστων πρακτικών. Πράγματι, κατά το προ της κοινοποιήσεως στάδιο, η Επιτροπή ζήτησε επίσης από τις δανικές και σουηδικές αρχές τις παρατηρήσεις τους επί της καταγγελίας της ITD και επί των συμπληρωματικών παρατηρήσεών της (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω).

78 Αφετέρου, όσον αφορά το περιεχόμενο της ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Επιτροπής και των δανικών και των σουηδικών αρχών, οι προσφεύγουσες απλώς και μόνον υποθέτουν ότι συζητήθηκε η συμβατότητα της επίμαχης αποζημιώσεως κατά το προ της κοινοποιήσεως στάδιο, χωρίς να παρέχουν συναφώς συγκεκριμένες ενδείξεις.

79 Κατά συνέπεια, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη το προ της κοινοποιήσεως στάδιο, από τη χρονική διάρκεια και τις περιστάσεις διεξαγωγής του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως, αυτές καθεαυτές, δεν προκύπτουν σοβαρές δυσχέρειες οι οποίες θα υποχρέωναν την Επιτροπή να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

80 Δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο ήταν σε θέση να αποφανθεί επί των επιχειρημάτων των προσφευγουσών σχετικά με τη χρονική διάρκεια και τις περιστάσεις του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως, δεν συντρέχει λόγος να γίνει δεκτό το αίτημα των προσφευγουσών για τη λήψη μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας προκειμένου να περιληφθεί στη δικογραφία το σύνολο των επιστολών που ανταλλάχθηκαν, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως και το προγενέστερο αυτής στάδιο, μεταξύ, αφενός, της Επιτροπής και, αφετέρου, των δανικών και των σουηδικών αρχών. Εν πάση περιπτώσει, οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν, προς στήριξη του αιτήματός τους για τη λήψη μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, κανένα στοιχείο που να

καταδεικνύει τη χρησιμότητα ενός τέτοιου μέτρου για τις ανάγκες της δίκης (πρβλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2018, Europa Terra Nostra κατά Κοινοβουλίου, T-13/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:428, σκέψη 103 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

81 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα τα οποία προβάλλουν οι προσφεύγουσες προς στήριξη του μοναδικού λόγου ακυρώσεως και με τα οποία επιδιώκουν να αποδείξουν ότι από το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως αυτό καθεαυτό προκύπτουν ενδείξεις ότι η εξέταση των επίμαχων μέτρων προκάλεσε σοβαρές δυσχέρειες λόγω των οποίων η Επιτροπή όφειλε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

Β. Επί των ενδείξεων που αφορούν το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως

82 Προς στήριξη του δεύτερου σκέλους του μοναδικού λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε διάφορα σφάλματα που αποδεικνύουν την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών, κρίνοντας, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι:

– η επίμαχη αποζημίωση ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά·

– η επίμαχη εγγύηση συνιστούσε υφιστάμενη ενίσχυση·

– η απαλλαγή της Post Danmark από τον ΦΠΑ δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος·

– το σφάλμα κατά τον καταμερισμό, στα λογιστικά βιβλία της Post Danmark, του κόστους που αφορούσε την ΥΚΥ και του κόστους που δεν την αφορούσε δεν αποδείχθηκε, δεν συνεπαγόταν μεταβίβαση κρατικών πόρων και δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος·

– η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος και δεν συνιστούσε οικονομικό πλεονέκτημα.

1. Επί της επίμαχης αποζημιώσεως

83 Οι προσφεύγουσες, υποστηριζόμενες από τις Jørgen Jensen Distribution και Dansk Distribution, ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η επίμαχη αποζημίωση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά, υπέπεσε σε διάφορα σφάλματα, που αποδεικνύουν ότι αντιμετώπιζε σοβαρές δυσχέρειες συναφώς.

84 Καταρχάς, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή εσφαλμένως έκρινε ότι η Post Danmark, εάν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, θα είχε διακόψει την παροχή ορισμένων δραστηριοτήτων.

85 Αφενός, όσον αφορά τη διανομή των μεμονωμένων επιστολών και δεμάτων, των συστημένων, των αποστολών με δηλωμένη αξία και της δωρεάν υπηρεσίας για τους τυφλούς, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι οι συγκεκριμένες υπηρεσίες είναι προσοδοφόρες στις αστικές περιοχές, όπως προκύπτει από έκθεση την οποία συνέταξε η εταιρία BDO και η οποία προσκομίστηκε προς στήριξη της προσφυγής (στο εξής: έκθεση της BDO). Στο πλαίσιο της εκτίμησης του αντίστροφου σεναρίου που είναι αναγκαίο για τον υπολογισμό του ΚΑΚ, η Επιτροπή δεν προέβη σε καμία διάκριση μεταξύ αστικών περιοχών και υπαίθρου όσον αφορά τις υπηρεσίες αυτές.

86 Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγουσες διευκρινίζουν ότι η απόφαση περί διακοπής ή διατηρήσεως της παροχής ορισμένων υπηρεσιών πρέπει να στηρίζεται σε μακροπρόθεσμο σενάριο και ότι οι υπηρεσίες περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 85 ανωτέρω είναι μακροπρόθεσμα προσοδοφόρες. Ωστόσο, κατά τις προσφεύγουσες, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής καταστάσεως της Post Danmark και των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε για την αναδιάρθρωσή της, οι επίμαχες υπηρεσίες δεν μπορούν να θεωρηθούν βραχυπρόθεσμα προσοδοφόρες. Επομένως, δεδομένου ότι ο υπολογισμός της αποζημιώσεως αφορά βραχυπρόθεσμο διάστημα, ήτοι από το 2017 έως το 2019, η Επιτροπή όφειλε να θεωρήσει ότι η Post Danmark θα συνέχιζε να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες ακόμη και αν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, μολονότι, κατά το επίμαχο διάστημα, οι εν λόγω υπηρεσίες θα είχαν προκαλέσει ζημίες.

87 Αφετέρου, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι έκρινε ότι, αν δεν είχε αναλάβει την ΥΚΥ, η Post Danmark θα είχε διακόψει την παροχή διεθνών υπηρεσιών αποστολής επιστολών και δεμάτων. Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν συναφώς ότι σε φυλλάδιο της PostNord γίνεται λόγος για στρατηγικούς στόχους που αποσκοπούν στην «παγκοσμιοποίηση» και στη «διεθνή παρουσία» μέσω της «παροχής ολοκληρωμένων λύσεων εφοδιαστικής». Επομένως, ακόμη και αν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, είναι απίθανο η Post Danmark να είχε διακόψει την παροχή των εν λόγω διεθνών υπηρεσιών.

88 Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι παρέλειψε να λάβει υπόψη ορισμένα άυλα οφέλη που αποκόμισε η Post Danmark χάρη στην ΥΚΥ.

89 Αφενός, κατά τις προσφεύγουσες, εσφαλμένως η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της την ενίσχυση της φήμης της Post Danmark λόγω της εκτελέσεως της ΥΚΥ. Συγκεκριμένα, η ΥΚΥ παρέχει στην Post Danmark μονοπώλιο επί των ταχυδρομικών υπηρεσιών και της επιτρέπει να εκτυπώνει γραμματόσημα που φέρουν τη λέξη «Danmark», καθώς και να χρησιμοποιεί το σύμβολο της εστεμμένης χρυσής ταχυδρομικής σάλπιγγας στα δημόσια ταχυδρομικά καταστήματα. Κατά τις προσφεύγουσες, από την έκθεση της BDO, στην οποία παρατίθεται μελέτη που πραγματοποίησε το 2010 η WIK Consult κατόπιν αιτήματος της Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (Αρχής για τη ρύθμιση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών – ARCEP, Γαλλία) (στο εξής: μελέτη της WIK του 2010), προκύπτει ότι η αξία του άυλου αυτού οφέλους θα μπορούσε να ανέλθει στο 81 % του ποσού της ΥΚΥ.

90 Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι αποτελεί γενική παραδοχή ότι η παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών βελτιώνει τη φήμη της επιχειρήσεως στην οποία έχει ανατεθεί και ότι τούτο συμβαίνει ακόμη και όταν η εν λόγω επιχείρηση αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες. Προς στήριξη του επιχειρήματος αυτού, οι προσφεύγουσες προσκομίζουν, ως παράρτημα C.2, έκθεση του United States Postal Service Office of Inspector General (γραφείου του γενικού επιθεωρητή ταχυδρομικών υπηρεσιών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής), της 28ης Ιανουαρίου 2015, σχετικά με την αξία του εμπορικού σήματος του φορέα US Postal (στο εξής: έκθεση US Postal), ως παράρτημα C.3, τη μελέτη της WIK του 2010, και ως παράρτημα C.4, έκθεση της Commission for Communications Regulation (ρυθμιστικής αρχής των επικοινωνιών, Ιρλανδία), της 20ής Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με την ταχυδρομική στρατηγική του φορέα An Post για το χρονικό διάστημα 2018 έως 2020. Τα ίδια αυτά έγγραφα προσκομίστηκαν από την Jørgen Jensen Distribution και από την Dansk Distribution ως παραρτήματα των υπομνημάτων παρεμβάσεώς τους.

91 Αφετέρου, κατά τις προσφεύγουσες, η γενικευμένη παρουσία της Post Danmark, οι υπηρεσίες της οποίας καλύπτουν το σύνολο της επικράτειας της Δανίας, της προσπορίζει σημαντικό πλεονέκτημα και αποτελεί παράγοντα πωλήσεων, ιδίως έναντι των εταιριών ηλεκτρονικού

εμπορίου. Η ύπαρξη ενός τέτοιου πλεονεκτήματος αναγνωρίστηκε στην ετήσια έκθεση βιωσιμότητας της PostNord για το έτος 2017. Με τον υπολογισμό του ΚΑΚ τον οποίο δέχθηκε η Επιτροπή όμως, δεν αφαιρέθηκε κανένα ποσό σχετικό με τη γενικευμένη αυτή παρουσία.

92 Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγουσες αναφέρουν ότι, όσον αφορά τη γενικευμένη παρουσία, έχει επίσης σημασία η έκθεση US Postal, όπως και το έγγραφο που καταρτίστηκε το 2014 από το Economic and Social Research Council (ESRC, Συμβούλιο Οικονομικής και Κοινωνικής Έρευνας, Ηνωμένο Βασίλειο), στο πλαίσιο δημόσιας διαβουλεύσεως επί του ανταγωνισμού στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο προσκομίστηκε ως παράρτημα C.5 του υπομνήματος απαντήσεως και προσκομίστηκε επίσης από τις Jørgen Jensen Distribution και Dansk Distribution ως παράρτημα των αντιστοίχων υπομνημάτων τους παρεμβάσεως. Επιπλέον, οι τελευταίες υπογραμμίζουν ότι κάθε φορέας που αναλαμβάνει ΥΚΥ ωφελείται από την αξία εμπορικού σήματος που συνδέεται με τη γενικευμένη παρουσία, καθόσον «η ΥΚΥ απαιτεί πλήρη καθολική υπηρεσία παντού».

93 Εξάλλου, κατά τις προσφεύγουσες, η επίμαχη αποζημίωση δεν λαμβάνει υπόψη τα κίνητρα αποδοτικότητας, κατά παράβαση των παραγράφων 39 έως 43 του πλαισίου ΥΓΟΣ. Συναφώς, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι η Επιτροπή υπολόγισε το κόστος της ΥΚΥ βάσει του πραγματικού και του προβλεπόμενου κόστους της Post Danmark. Η τελευταία, όμως, βρισκόταν στα πρόθυρα της πτωχεύσεως κατά το χρονικό διάστημα που αφορούσε η επίμαχη αποζημίωση και απαιτήθηκε μείζονος σημασίας μετασχηματισμός προκειμένου να καταστεί αποδοτική. Ως εκ τούτου, ο υπολογισμός της εν λόγω αποζημιώσεως δεν πραγματοποιήθηκε με γνώμονα έναν αποδοτικό φορέα παροχής υπηρεσιών. Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι η εν λόγω αποζημίωση, η οποία αφορά την ΥΚΥ για το χρονικό διάστημα από το 2017 έως το 2019, χορηγήθηκε «εκ των υστέρων» όσον αφορά το πρώτο ήμισυ του χρονικού αυτού διαστήματος, από το 2017 έως την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως στις 28 Μαΐου 2018. Επομένως, για το εν λόγω πρώτο ήμισυ του επίμαχου χρονικού διαστήματος, δεν ήταν δυνατόν να εξακριβωθεί η τήρηση των ποιοτικών προδιαγραφών που είχαν καθοριστεί με την πράξη ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας.

94 Τέλος, οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε «πλάνη περί το δίκαιο» κρίνοντας την επίμαχη αποζημίωση συμβατή με την εσωτερική αγορά, ενώ συγχρόνως παραδέχεται ρητώς ότι η αποζημίωση αυτή χρησιμοποιήθηκε για τη χρηματοδότηση μέρους του κόστους που συνδέεται με την απόλυση ορισμένων υπαλλήλων της Post Danmark που δεν απασχολούνταν στο πλαίσιο της ΥΚΥ, παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη αποζημίωση έπρεπε αποκλειστικά να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση της ΥΚΥ. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή οφείλει να εξακριβώνει τη συμβατότητα των ενισχύσεων υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου σκοπού τους, όπερ δεν έπραξε εν προκειμένω, παραλείποντας να εξετάσει αν ο σκοπός της απολύσεως εργαζομένων της Post Danmark ήταν συμβατός με την εσωτερική αγορά. Υπό τις συνθήκες αυτές, κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή έκανε δεκτή την καταχρηστική χρησιμοποίηση της επίμαχης αποζημιώσεως.

95 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν περαιτέρω ότι εσφαλμένως η Επιτροπή δέχθηκε να ληφθούν υπόψη στον υπολογισμό του ΚΑΚ τα έξοδα απολύσεως εργαζομένων της Post Danmark, χωρίς να έχει αποδειχθεί ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι απασχολήθηκαν στο πλαίσιο της ΥΚΥ. Η επιχειρηματολογία τους ενισχύεται από μια έκθεση του Αυγούστου 2012 της European Regulators Group gor Postal Services (ομάδας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες – ERGP) σχετικά με τον υπολογισμό του ΚΑΚ (στο εξής: έκθεση της ERGP).

96 Με τις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος παρεμβάσεως του Βασιλείου της Δανίας, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή όφειλε να στηριχθεί στις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ 2014, C 249, σ. 1, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση) προκειμένου να εγκρίνει τη χρήση της επίμαχης αποζημιώσεως για την απόλυση πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark. Το επιχείρημα αυτό επανέλαβαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση τόσο οι προσφεύγουσες όσο και η Dansk Distribution.

97 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Δανίας, αμφισβητεί την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών.

98 Ειδικότερα, αφενός, η Επιτροπή αμφισβητεί το παραδεκτό των παραρτημάτων C.2 έως C.5, διότι, κατ' αυτήν, δεν είναι νόμιμη η προσκόμισή τους από τις προσφεύγουσες για πρώτη φορά κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως.

99 Αφετέρου, η Επιτροπή προβάλλει, δυνάμει του άρθρου 84 του Κανονισμού Διαδικασίας, ένσταση περί απαραδέκτου διαφόρων επιχειρημάτων τα οποία προβλήθηκαν μετά την πρώτη ανταλλαγή υπομνημάτων. Τούτο ισχύει, πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα με το οποίο οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν, κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, ότι το αντίστροφο σενάριο πρέπει να αποδεικνύεται βάσει της μακροπρόθεσμης αποδοτικότητας ορισμένων δραστηριοτήτων. Δεύτερον, απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, η Επιτροπή αμφισβήτησε το παραδεκτό του επιχειρήματος ότι δεν αποδείχθηκε η απασχόληση στην ΥΚΥ των υπαλλήλων της Post Danmark τους οποίους αφορούσε το σχέδιο απολύσεως, εκ του λόγου ότι το συγκεκριμένο επιχείρημα προβλήθηκε από τις προσφεύγουσες μόλις κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως και, εν συνεχεία, στις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος παρεμβάσεως που υπέβαλε το Βασίλειο της Δανίας. Τρίτον, τέλος, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή αμφισβήτησε το παραδεκτό της επιχειρηματολογίας που συνοψίζεται στη σκέψη 96 ανωτέρω και αφορά την εξέταση της επίμαχης αποζημιώσεως υπό το πρίσμα των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση.

α) Επί του παραδεκτού των παραρτημάτων C.2 έως C.5

100 Κατά το άρθρο 76, στοιχείο στ', του Κανονισμού Διαδικασίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει, ενδεχομένως, τα αποδεικτικά στοιχεία και προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα.

101 Επιπλέον, το άρθρο 85, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία προσκομίζονται και τα αποδεικτικά μέσα προτείνονται στο πλαίσιο της πρώτης ανταλλαγής υπομνημάτων. Στο άρθρο 85, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας διευκρινίζεται ότι οι κύριοι διάδικοι μπορούν να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ή να προτείνουν αποδεικτικά μέσα και με τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως, εφόσον δικαιολογήσουν την καθυστέρηση αυτή.

102 Συναφώς, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο κανόνας περί προθεσμιών του άρθρου 85, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας δεν αφορά την ανταπόδειξη και την περαιτέρω επίκληση αποδεικτικών μέσων κατόπιν της ανταποδείξεως εκ μέρους του αντιδίκου με το υπόμνημα αντικρούσεως. Πράγματι, η διάταξη αυτή αφορά τα νέα αποδεικτικά μέσα και πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του άρθρου 92, παράγραφος 7, του Κανονισμού Διαδικασίας, που

ορίζει ρητώς ότι η ανταπόδειξη και η συμπλήρωση των αποδείξεων είναι δυνατές [βλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2017, Biogena Naturprodukte κατά EUIPO (ZUM wohl), T-236/16, EU:T:2017:416, σκέψη 17 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

103 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες προσκόμισαν διάφορα έγγραφα ως παραρτήματα C.2 έως C.5 του υπομνήματος απαντήσεως, το παραδεκτό των οποίων αμφισβητεί η Επιτροπή, με την αιτιολογία ότι προσκομίστηκαν εκπροθέσμως.

104 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με το υπόμνημα αντικρούσεως, η Επιτροπή αντιτάσσει, αφενός, ότι, κατά γενικό κανόνα, οι ταχυδρομικοί φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί ΥΚΥ δεν απολαύουν αυξημένης φήμης εκ του λόγου αυτού και, αφετέρου, ότι οι ίδιοι αυτοί φορείς μπορούν να απολαύουν πλεονεκτημάτων που συνδέονται με τη γενικευμένη παρουσία όταν προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα εμπορικών δραστηριοτήτων επιπλέον της ταχυδρομικής δραστηριότητας αυτής καθεαυτήν. Τα έγγραφα, όμως, που προσκομίστηκαν στα παραρτήματα C.2 έως C.5 αποσκοπούν, κατ' ουσίαν, στο να αποδειχθεί ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η βελτίωση της φήμης και η γενικευμένη παρουσία συνιστούν άυλα οφέλη συνδεόμενα με την ΥΚΥ, γενικώς αναγνωρισμένα στον ταχυδρομικό τομέα. Ως εκ τούτου, όπως εξέθεσαν οι προσφεύγουσες απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, η προσκόμιση των παραρτημάτων αυτών στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως μπορεί να δικαιολογηθεί προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως όσον αφορά ορισμένα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν με το υπόμνημα αντικρούσεως, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 102 ανωτέρω.

105 Υπό τις συνθήκες αυτές, τα παραρτήματα C.2 έως C.5 προσκομίζονται παραδεκτώς.

β) Επί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών σε σχέση με την επίμαχη αποζημίωση

106 Κατά το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) υπόκεινται στους κανόνες ανταγωνισμού κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί, με την επιφύλαξη, ωστόσο, ότι η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Ένωσης (βλ. απόφαση της 1ης Ιουλίου 2010, M6 και TF1 κατά Επιτροπής, T-568/08 και T-573/08, EU:T:2010:272, σκέψη 136 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

107 Επιτρέποντας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρεκκλίσεις από τους γενικούς κανόνες της Συνθήκης, το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ σκοπεί στον συγκερασμό του συμφέροντος των κρατών μελών να χρησιμοποιούν ορισμένες επιχειρήσεις, ιδίως του δημόσιου τομέα, ως όργανο οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής, με το συμφέρον της Ένωσης προς τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού και προς διατήρηση της ενότητας της εσωτερικής αγοράς. Σκοπός του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ είναι να προλαμβάνεται, μέσω της εκτιμήσεως του αναλογικού χαρακτήρα της ενισχύσεως, η χορήγηση, στην επιχείρηση που είναι επιφορτισμένη με την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας, χρηματοδοτήσεως υπερβαίνουσας το καθαρό κόστος της δημόσιας υπηρεσίας (αποφάσεις της 7ης Νοεμβρίου 2012, CBI κατά Επιτροπής, T-137/10, EU:T:2012:584, σκέψη 293, της 16ης Οκτωβρίου 2013, TF1 κατά Επιτροπής, T-275/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:535, σκέψη 131, και της 24ης Σεπτεμβρίου 2015, Viasat Broadcasting UK κατά Επιτροπής, T-125/12, EU:T:2015:687, σκέψη 87).

108 Επομένως, στο πλαίσιο του ελέγχου του αναλογικού χαρακτήρα που είναι εγγενής στο άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, εναπόκειται στην Επιτροπή να συγκρίνει το ύψος των προβλεπόμενων κρατικών ενισχύσεων με το ύψος του καθαρού κόστους που συνεπάγεται η εκπλήρωση της αποστολής παροχής δημόσιας υπηρεσίας την οποία έχει αναλάβει ο αποδέκτης των ενισχύσεων αυτών (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2012, TF1 κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-520/09, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:352, σκέψη 121).

109 Αυτός είναι ο σκοπός που επιδιώκεται με τη μεθοδολογία του ΚΑΚ, βάσει της οποίας, κατά την παράγραφο 25, πρώτη περίοδος, του πλαισίου ΥΓΟΣ, «το καθαρό κόστος που απαιτείται ή που αναμένεται να απαιτηθεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού κόστους διαχείρισης για τον πάροχο με την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας και του καθαρού κόστους ή κέρδους διαχείρισης για τον ίδιο πάροχο χωρίς την εν λόγω υποχρέωση». Ως εκ τούτου, η μεθοδολογία του ΚΑΚ συνεπάγεται την επεξεργασία ενός αντίστροφου σεναρίου, δηλαδή μιας υποθετικής καταστάσεως στην οποία ο φορέας παροχής της καθολικής υπηρεσίας δεν θα ήταν πλέον επιφορτισμένος με μια τέτοια υπηρεσία, και τη σύγκριση του σεναρίου αυτού με το πραγματικό σενάριο στο οποίο ο εν λόγω φορέας παρέχει την ΥΚΥ.

110 Υπό το πρίσμα αυτών των εκτιμήσεων πρέπει να εξετασθούν τα διάφορα επιχειρήματα των προσφευγουσών σχετικά με τις σοβαρές δυσχέρειες που αντιμετώπισε η Επιτροπή κατά την εκτίμηση της συμβατότητας της επίμαχης αποζημιώσεως με την εσωτερική αγορά.

111 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες προβάλλουν τέσσερις ομάδες ενδείξεων για να αποδείξουν την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών, οι οποίες αφορούν, η μεν πρώτη, την εσφαλμένη διακοπή ορισμένων δραστηριοτήτων στο αντίστροφο σενάριο το οποίο χρησιμοποιήθηκε ως βάση για τον υπολογισμό του ΚΑΚ, η δεύτερη, τη μη αφαίρεση ορισμένων άυλων οφελών κατά τον υπολογισμό του ΚΑΚ, η τρίτη, τη μη συνεκτίμηση, στον υπολογισμό αυτό, των κινήτρων αποδοτικότητας κατά την έννοια των παραγράφων 39 έως 43 του πλαισίου ΥΓΟΣ και, η τέταρτη, τη χρήση της επίμαχης αποζημιώσεως για σκοπούς διαφορετικούς από την εκτέλεση της ΥΚΥ.

1) Επί του αντίστροφου σεναρίου

112 Οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά της διαμορφώσεως του αντίστροφου σεναρίου στον βαθμό που παραλείπει να λάβει υπόψη ορισμένες δραστηριότητες. Συναφώς, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δέχθηκε το αντίστροφο σενάριο που τους απηύθυναν οι δανικές αρχές, μολονότι το εν λόγω σενάριο έκανε λόγο για διακοπή ορισμένων δραστηριοτήτων τις οποίες, στην πραγματικότητα, πιθανώς θα συνέχιζε η Post Danmark εάν δεν της είχε ανατεθεί η εκτέλεση της ΥΚΥ.

113 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τις παραγράφους 21 έως 23 του πλαισίου ΥΓΟΣ, οι οποίες περιλαμβάνονται στο σημείο 2.8, με τίτλο «Ύψος της αντιστάθμισης», εκτίθενται τα εξής:

> «21. Το ποσό της αντιστάθμισης δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του καθαρού κόστους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής της δημόσιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένου ενός εύλογου κέρδους.
>
> 22. Το ύψος της αντιστάθμισης μπορεί να προσδιοριστεί είτε με βάση το αναμενόμενο κόστος και τα έσοδα, ή το πραγματικό κόστος και τα έσοδα, ή ως συνδυασμός των δύο, ανάλογα με τα κίνητρα αποδοτικότητας που επιθυμεί να παράσχει εξαρχής το κράτος μέλος, σύμφωνα με τις παραγράφους 40 και 41.

23. Όταν η αντιστάθμιση βασίζεται, εν όλω ή εν μέρει, στο αναμενόμενο κόστος και έσοδα, αυτά πρέπει να καθορίζονται στην πράξη ανάθεσης. Θα πρέπει να στηρίζονται σε εύλογες και μετρήσιμες παραμέτρους σχετικά με το οικονομικό περιβάλλον όπου εκπληρώνεται η ΥΓΟΣ. Θα βασίζονται, κατά περίπτωση, στην εμπειρογνωσία των τομεακών ρυθμιστικών αρχών ή άλλων ανεξάρτητων από την επιχείρηση οντοτήτων. Τα κράτη μέλη πρέπει να αναφέρουν τις πηγές στις οποίες βασίζουν αυτές τις εκτιμήσεις. Η εκτίμηση κόστους πρέπει να αντανακλά τις προσδοκίες για την αύξηση της αποδοτικότητας που θα επιτευχθεί από τον πάροχο της ΥΓΟΣ καθ' όλο τον κύκλο ζωής της ανάθεσης.»

114 Από τις παραγράφους 21 έως 23 του πλαισίου ΥΓΟΣ συνάγεται ότι τα κράτη μέλη, στα οποία απόκειται να κοινοποιούν στην Επιτροπή τα σχέδιά τους για τη θέσπιση ενισχύσεων, διαθέτουν ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως κατά την επιλογή των σχετικών με τον υπολογισμό του ΚΑΚ στοιχείων και ότι, όταν ο υπολογισμός αυτός στηρίζεται σε στοιχεία που συνιστούν προβλέψεις, η Επιτροπή ελέγχει την αξιοπιστία του και βεβαιώνεται ότι δεν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την κάλυψη του καθαρού κόστους της εκτελέσεως της δημόσιας υπηρεσίας, συνυπολογιζομένου ενός εύλογου κέρδους.

115 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι τα στοιχεία που έχουν χαρακτήρα προβλέψεως ενέχουν, ως εκ της φύσεώς τους, ένα περιθώριο σφάλματος και το γεγονός αυτό και μόνο δεν μπορεί να αποτελέσει ένδειξη περί του ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες κατά την προκαταρκτική εξέταση κρατικής ενισχύσεως (πρβλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 2012, TF1 κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-520/09, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:352, σκέψεις 103 και 139).

116 Εν προκειμένω, στην παράγραφο 148 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι το στηριζόμενο στα πραγματικά περιστατικά σενάριο βασίστηκε στα προβλεπόμενα έξοδα και έσοδα για την περίοδο από το 2017 έως το 2019, βάσει των οικονομικών καταστάσεων της Post Danmark για τους δέκα πρώτους μήνες του 2017, σε προβλέψεις για τους δύο τελευταίους μήνες του έτους αυτού και στο επιχειρηματικό σχέδιο της Post Danmark για τα έτη 2018 και 2019. Στην παράγραφο 151 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι το αντίστροφο σενάριο βασίστηκε στο εκτιμώμενο κόστος και τα εκτιμώμενα έσοδα από την εμπορική δραστηριότητα της Post Danmark σε ένα σενάριο σύμφωνα με το οποίο δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ.

117 Από τις παραγράφους 151 και 160 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι οι δανικές αρχές έκριναν ότι, αν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, η Post Danmark θα είχε διακόψει τη διανομή των μεμονωμένων επιστολών και δεμάτων, που ορίζονταν στο σημείο 3 της πράξης ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας ως «οι ταχυδρομικές επιστολές και τα δέματα που φέρουν γραμματόσημο και περιλαμβάνονται στην ΥΚΥ, τα οποία αποστέλλονται περιστασιακά και/ή σε μικρές ποσότητες και τα οποία δεν καλύπτονται από σύμβαση συναφθείσα με την Post Danmark», των συστημένων και των αποστολών με δηλωμένη αξία, την παροχή δωρεάν υπηρεσιών για τυφλούς, τη διανομή εφημερίδων, περιοδικών και καταλόγων, καθώς και τις διεθνείς ταχυδρομικές αποστολές επιστολών και δεμάτων.

118 Πρώτον, οι προσφεύγουσες προβάλλουν το γεγονός ότι οι αποστολές μεμονωμένων επιστολών και δεμάτων, η συστημένη αλληλογραφία και οι αποστολές με δηλωθείσα αξία, η δωρεάν παροχή υπηρεσιών για τυφλούς, η διανομή εφημερίδων και περιοδικών και οι διεθνείς ταχυδρομικές αποστολές επιστολών και δεμάτων είναι προσοδοφόρες στις αστικές περιοχές και ότι, ως εκ τούτου, η Post Danmark, ακόμη και σε περίπτωση που δεν ήταν πλέον επιφορτισμένη με την ΥΚΥ, θα εξακολουθούσε να ασκεί τις συγκεκριμένες δραστηριότητες στις συγκεκριμένες περιοχές.

119 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι ο προβαλλόμενος προσοδοφόρος χαρακτήρας των ανωτέρω δραστηριοτήτων προκύπτει από την έκθεση της BDO.

120 Συναφώς, αφενός, κατά πάγια νομολογία, η δραστηριότητα του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου διέπεται από την αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων και το μόνο κριτήριο για την εκτίμηση της αξίας των προσκομιζομένων αποδείξεων είναι η αξιοπιστία τους. Για την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας ενός εγγράφου, πρέπει να ελέγχεται η αληθοφάνεια της περιεχόμενης σ' αυτό πληροφορίας, να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, η προέλευση του εγγράφου, οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκε και ο αποδέκτης του και να εξετάζεται αν, βάσει του περιεχομένου του, το έγγραφο φαίνεται λογικό και αξιόπιστο (βλ. απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, Ferracci κατά Επιτροπής, T-219/13, EU:T:2016:485, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

121 Αφετέρου, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 48 ανωτέρω, η νομιμότητα μιας αποφάσεως στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων πρέπει να εκτιμάται βάσει των στοιχείων τα οποία μπορούσε να έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή όταν έλαβε τη σχετική απόφαση.

122 Εν προκειμένω όμως, η έκθεση της BDO συντάχθηκε μετά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως και κατόπιν αιτήματος της ITD. Επομένως, η αποδεικτική αξία μιας τέτοιας εκθέσεως για να καταδειχθεί η ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών, βάρος το οποίο φέρουν οι προσφεύγουσες, πρέπει να θεωρηθεί ως ιδιαιτέρως περιορισμένη.

123 Εν συνεχεία, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, αν συμπεριλαμβάνονταν κερδοφόρες δραστηριότητες στο αντίστροφο σενάριο, τούτο θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των κερδών της Post Danmark σε ένα τέτοιο σενάριο και, ως εκ τούτου, την αύξηση της αναγκαίας για τον υπολογισμό του ΚΑΚ διαφοράς μεταξύ των εσόδων που θα αποκόμιζε η Post Danmark στο πλαίσιο της ΥΚΥ και εκείνων που θα αποκόμιζε η Post Danmark αν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ. Ως εκ τούτου, εάν είχε περιληφθεί η συνέχιση άλλων κερδοφόρων δραστηριοτήτων στο αντίστροφο σενάριο, θα μειωνόταν περαιτέρω το ενδεχόμενο να οδηγήσει ο υπολογισμός του ΚΑΚ σε υπεραντιστάθμιση, καθώς και, κατά συνέπεια, ο κίνδυνος να μη συμβιβάζεται η επίμαχη αποζημίωση με την εσωτερική αγορά.

124 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με το υπόμνημα απαντήσεως, σύμφωνα με το οποίο οι δραστηριότητες τις οποίες εμφανίζουν ως προσοδοφόρες, στην πραγματικότητα είναι μόνο μακροπρόθεσμα προσοδοφόρες, οπότε, για τη διαμόρφωση του αντίστροφου σεναρίου, το οποίο διαμορφώθηκε με βάση το βραχυπρόθεσμο διάστημα από το 2017 έως το 2019, οι δραστηριότητες αυτές θα οδηγούσαν σε ζημίες.

125 Συγκεκριμένα, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το επιχείρημα αυτό είναι παραδεκτό, ερείδεται σε εσφαλμένη αφετηρία. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο υπολογισμός του ΚΑΚ, σκοπός του οποίου είναι να απομονωθεί το κόστος παροχής της καθολικής υπηρεσίας, προϋποθέτει την ανάπτυξη ενός αντίστροφου σεναρίου, μιας υποθετικής δηλαδή καταστάσεως κατά την οποία ο φορέας παροχής των υπηρεσιών αυτών δεν θα είναι πλέον επιφορτισμένος με την παροχή τους (βλ. σκέψη 109 ανωτέρω). Η μεθοδολογία αυτή συνίσταται, κατ' αρχάς, στην εκτίμηση του εάν, ελλείψει της ΥΚΥ, ο φορέας στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η εν λόγω ΥΚΥ θα άλλαζε συμπεριφορά και θα έπαυε να παρέχει τις ζημιογόνες υπηρεσίες ή θα τροποποιούσε τον τρόπο παροχής των ζημιογόνων υπηρεσιών και, στη συνέχεια, στην εκτίμηση του αντικτύπου της εν λόγω αλλαγής συμπεριφοράς επί των δαπανών και των εσόδων του φορέα, προκειμένου να αφαιρεθεί από αυτά και να υπολογιστεί το όποιο ΚΑΚ. Με άλλα λόγια, πρόκειται για τον προσδιορισμό του καθαρού κόστους της ΥΚΥ διά της εκτιμήσεως του βαθμού στον οποίο η

επιφορτισμένη με την ΥΚΥ επιχείρηση θα αύξανε τα κέρδη της αν δεν ήταν υποχρεωμένη να παράσχει την καθολική υπηρεσία (πρβλ. απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2020, První novinová společnost κατά Επιτροπής, T-316/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:489, σκέψεις 272 και 273).

126 Προς το σκοπό αυτό, είναι επομένως αναγκαίο, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, το αντίστροφο σενάριο να περιγράφει μια σταθερή κατάσταση που δεν λαμβάνει υπόψη το κόστος που ενέχει η μετάβαση, για τον φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας, στην κατάσταση στην οποία δεν είναι πλέον επιφορτισμένος με την ΥΚΥ. Η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών δεν μπορεί να γίνει δεκτή καθόσον βασίζεται στην παραδοχή ότι η άσκηση προσοδοφόρων δραστηριοτήτων συνεπάγεται περισσότερες ζημίες παρά κέρδη.

127 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το αντίστροφο σενάριο που πρότειναν οι δανικές αρχές δεν ήταν ρεαλιστικό, καθόσον προέβλεπε ότι, εάν δεν της είχε ανατεθεί η εκτέλεση της ΥΚΥ, η Post Danmark θα διέκοπτε τις διεθνείς αποστολές επιστολών και ταχυδρομικών δεμάτων, ενώ οι δηλωμένοι στρατηγικοί στόχοι της Post Danmark αναφέρονται σε «ισχυρή διεθνή παρουσία» και στην παροχή ολοκληρωμένων λύσεων εφοδιαστικής για την παράδοση εμπορευμάτων από την αλλοδαπή έως τον τελικό πελάτη.

128 Πλην όμως, όπως ορθώς υποστηρίζει το Βασίλειο της Δανίας, το αντίστροφο σενάριο αφορά μόνον τη διακοπή από την Post Danmark των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονταν στην πράξη ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας εάν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, ήτοι, σύμφωνα με την Παγκόσμια Ταχυδρομική Σύμβαση, στην οποία παραπέμπει το σημείο 2 της πράξης ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας (βλ. σκέψη 5 ανωτέρω), του «επιστολικού ταχυδρομείου» και των «ταχυδρομικών δεμάτων» έως 20 χιλιογράμμων προς ιδιώτες.

129 Ως εκ τούτου, από το αντίστροφο σενάριο δεν προκύπτει ότι οι δανικές αρχές θεώρησαν ότι η Post Danmark, αν δεν ήταν πλέον επιφορτισμένη με την ΥΚΥ, θα αποδυνάμωνε τη διεθνή παρουσία της ή δεν θα ήταν πλέον σε θέση να εξασφαλίσει την παράδοση εμπορευμάτων σε διεθνές επίπεδο. Επομένως, το αντίστροφο σενάριο δεν έρχεται σε αντίθεση με τους στόχους της Post Danmark που σχετίζονται με την ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας της και την προσφορά ολοκληρωμένων λύσεων εφοδιαστικής έως τον τελικό πελάτη.

130 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, οι αιτιάσεις των προσφευγουσών σχετικά με τη διαμόρφωση του αντίστροφου σεναρίου δεν είναι ικανές να καταδείξουν ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες.

2) Επί της αφαιρέσεως των άυλων οφελών

131 Κατά την παράγραφο 25, τελευταία περίοδος, του πλαισίου ΥΓΟΣ, «[ο] υπολογισμός του καθαρού κόστους θα πρέπει να εκτιμά τα οφέλη, περιλαμβανομένων στο μέτρο του δυνατού των άυλων οφελών, που αποκομίζει ο πάροχος ΥΓΟΣ».

132 Όσον αφορά, ειδικότερα, την καθολική ταχυδρομική υπηρεσία, η οδηγία 2008/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2008, για την τροποποίηση της οδηγίας 97/67/ΕΚ σχετικά με την πλήρη υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ 2008, L 52, σ. 3), προσέθεσε στην οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (ΕΕ 1998, L 15, σ. 14), το παράρτημα Ι, που φέρει τον τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό οποιουδήποτε καθαρού

κόστους της καθολικής υπηρεσίας». Το παράρτημα αυτό προβλέπει, στο μέρος Β, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, ότι κατά τον υπολογισμό του καθαρού κόστους της παροχής καθολικής υπηρεσίας συνεκτιμώνται τα ενδεχόμενα άυλα οφέλη της καθολικής υπηρεσίας.

133 Επομένως, κατ' αρχήν, στο πλαίσιο οποιουδήποτε υπολογισμού του ΚΑΚ πρέπει να αφαιρούνται τα άυλα οφέλη που αποδίδονται στην ΥΚΥ (πρβλ. απόφαση της 25ης Μαρτίου 2015, Slovenská pošta κατά Επιτροπής, T-556/08, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:189, σκέψη 373), με τη διευκρίνιση ότι καμία διάταξη δεν απαριθμεί τα είδη άυλων οφελών που αποδίδονται εν γένει σε ΥΓΟΣ ή αποδίδονται συγκεκριμένα στην ΥΚΥ στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

134 Εν προκειμένω, με την παράγραφο 157 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι τα άυλα οφέλη στον ταχυδρομικό τομέα περιλαμβάνουν οικονομίες κλίμακας και φάσματος, διαφημιστικά πλεονεκτήματα που συνδέονται με την πνευματική ιδιοκτησία, συνέπειες επί της ζητήσεως λόγω της απαλλαγής από τον ΦΠΑ, πλεονεκτήματα που συνδέονται με την πλήρη εδαφική κάλυψη, τη διαπραγματευτική ισχύ καθώς και την καλύτερη απόκτηση πελατείας.

135 Στην παράγραφο 158 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι ο υπολογισμός του ΚΑΚ που πρότειναν οι δανικές αρχές περιελάμβανε δύο κατηγορίες άυλων οφελών. Αφενός, ο υπολογισμός αυτός ελάμβανε υπόψη την αύξηση της ζητήσεως υπέρ της Post Danmark από τους υποκείμενους στον ΦΠΑ πελάτες οι οποίοι δεν μπορούσαν να τον εκπέσουν, λόγω της απαλλαγής από τον φόρο αυτό για τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στην ΥΚΥ. Αφετέρου, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι δανικές αρχές είχαν αφαιρέσει τα περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας που συνδέονται με την ΥΚΥ, ιδίως εκείνα που προκύπτουν από τα διαφημιστικά αποτελέσματα που συνδέονται με τα ορατά σημεία επαφής, όπως τα γραμματοκιβώτια και τα σημεία αυτοεξυπηρέτησης για την παραλαβή δεμάτων.

136 Στην παράγραφο 159 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι δανικές αρχές είχαν, αντιθέτως, αποκλείσει από τον υπολογισμό του καθαρού κόστους της ΥΚΥ τρεις κατηγορίες άυλων οφελών, που σχετίζονται, αντιστοίχως, με οικονομίες κλίμακας, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ και πλήρη εδαφική κάλυψη στην αγορά της ταχυδρομικής διανομής εφημερίδων, περιοδικών και καταλόγων.

137 Κατ' ουσίαν, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι έκανε δεκτή μια μεθοδολογία υπολογισμού του ΚΑΚ στο πλαίσιο της οποίας δεν αφαιρέθηκε κανένα άυλο όφελος που συνδέεται με τη βελτίωση της εμπορικής φήμης της Post Danmark και τη γενικευμένη παρουσία της στο δανικό έδαφος.

i) Επί της βελτιώσεως της εμπορικής φήμης της Post Danmark

138 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η βελτίωση της εμπορικής φήμης του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας θεωρείται πάντοτε ως άυλο όφελος στον ταχυδρομικό τομέα και ότι μπορεί να ανέρχεται έως και στο 81 % του κόστους της ΥΚΥ. Στην περίπτωση της Post Danmark, η ΥΚΥ της παρέχει τη δυνατότητα να εκτυπώνει γραμματόσημα που φέρουν τη λέξη «Danmark» και να χρησιμοποιεί το σύμβολο της εστεμμένης χρυσής ταχυδρομικής σάλπιγγας στα δημόσια ταχυδρομικά καταστήματα, ενισχύοντας έτσι την αξία του εμπορικού της σήματος, η οποία διαμορφώθηκε όταν αυτή κατείχε μονοπωλιακή θέση.

139 Πρέπει να σημειωθεί εκ προοιμίου ότι, όπως επισήμανε και η Επιτροπή, το ποσοστό 81 % του κόστους της ΥΚΥ, το οποίο προέβαλαν οι προσφεύγουσες, προήλθε από μελέτη για τις τηλεπικοινωνίες την οποία πραγματοποίησε η WIK Consult το 1997 και η οποία περιλαμβάνεται

στο σημείο 2.2 της μελέτης της WIK του 2010, με τίτλο «Άυλα οφέλη στον τομέα των τηλεπικοινωνιών». Επομένως, από ένα τέτοιο δεδομένο, το οποίο δεν σχετίζεται με την καθολική ταχυδρομική υπηρεσία, δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή αντιμετώπιζε σοβαρές δυσχέρειες λόγω του ότι δεν έλαβε υπόψη τις συνέπειες της ΥΚΥ στην εμπορική φήμη της Post Danmark.

140 Πλην όμως, από τα διάφορα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες συνάγεται ότι η βελτίωση της εμπορικής φήμης του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας μπορεί να θεωρηθεί ως άυλο όφελος το οποίο αποδίδεται στην ΥΚΥ του ταχυδρομικού τομέα. Ειδικότερα, στη μελέτη της WIK του 2010 και στην έκθεση ERGP εκτίθενται, με πανομοιότυπη διατύπωση, τα εξής:

«Οι περισσότεροι από τους παραδοσιακούς παρόχους/[φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας] παρέχουν ταχυδρομικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε ολόκληρη την επικράτεια (Χώρα). Τούτο έχει ως αποτέλεσμα να απολαύουν εξαιρετικής εμπορικής φήμης και, κατά συνέπεια, το εμπορικό τους σήμα να αποκτά μεγάλη αξία. Οι πελάτες, αντιλαμβανόμενοι την υψηλή αυτή ποιότητα (αναγνωρίζοντας επίσης ότι ο [φορέας παροχής της καθολικής υπηρεσίας] τους προσφέρει ορισμένες υπηρεσίες επί ζημία), ενδέχεται να αγοράσουν ορισμένες υπηρεσίες (εκτός ΥΚΥ) από τον [φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας] αντί να επιλέξουν άλλο φορέα. Τυχόν υποβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών κάτω από τις προδιαγραφές ΥΚΥ μπορεί να προκαλέσει τη μείωση της εμπορικής φήμης της επιχειρήσεως και της αξίας του εμπορικού σήματος.»

141 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το ανωτέρω απόσπασμα περιλαμβάνεται στα τμήματα της μελέτης της WIK του 2010 και της εκθέσεως της ERGP που αφορούν την επισκόπηση των εγγράφων τεκμηρίωσης και της βιβλιογραφίας σχετικά με τα πλεονεκτήματα των οποίων απολαύει ο φορέας παροχής της καθολικής υπηρεσίας στον ταχυδρομικό τομέα. Τα έγγραφα αυτά διευκρινίζουν ότι ο προσδιορισμός του πλεονεκτήματος που συνδέεται με τη βελτίωση της εμπορικής φήμης του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας βασίζεται σε μελέτες που χρονολογούνται από το 2001, το 2002 και το 2008.

142 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες δεν είναι σε θέση να εξηγήσουν πώς οι μνημονευόμενες στη σκέψη 140 ανωτέρω εκτιμήσεις, οι οποίες έχουν σημασία για την απόδειξη του ότι η ΥΚΥ βελτιώνει την εμπορική φήμη του φορέα στον οποίο έχει ανατεθεί, ισχύουν για την Post Danmark, για την οποία η γενικευμένη χρήση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών επέφερε μείωση του κύκλου εργασιών της τάξεως του 38 % μεταξύ των ετών 2009 και 2016. Επί του τελευταίου αυτού σημείου, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, οι οικονομικές δυσχέρειες που αντιμετώπισε η Post Danmark κατά τη διάρκεια της χρονικής αυτής περιόδου είχαν ως συνέπεια, αφενός, τη μείωση των υπηρεσιών που παρείχε ως ΥΚΥ και, αφετέρου, την αύξηση των τιμών για τις υπηρεσίες αυτές, γεγονός που αποκλείει την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών όσον αφορά τη μη αφαίρεση, κατά τον υπολογισμό του ΚΑΚ. των οφελών που συνδέονται με τη βελτίωση της εμπορικής φήμης της Post Danmark.

143 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από την έκθεση US Postal, από την οποία προκύπτει ότι, παρά τις οικονομικές δυσχέρειες, η αξία του εμπορικού σήματος του φορέα US Postal, επιφορτισμένου με την ΥΚΥ στις Ηνωμένες Πολιτείες, διατηρήθηκε σε πολύ υψηλό επίπεδο, ισοδύναμο προς το κόστος της ΥΚΥ. Συναφώς, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το πλαίσιο εντός του οποίου ασκεί δραστηριότητα η US Postal είναι ανάλογο με αυτό της Post Danmark, η σημασία της αξίας του εμπορικού σήματός της και η σύγκρισή της με το κόστος της ΥΚΥ ουδεμία επιρροή ασκούν προκειμένου να αποδειχθεί ότι η φήμη της επιχειρήσεως θα επηρεαζόταν αν δεν της είχε ανατεθεί η εκτέλεση της ΥΚΥ. Συγκεκριμένα, για τους σκοπούς της αφαιρέσεως των άυλων

οφελών στο πλαίσιο του υπολογισμού του ΚΑΚ, δεν πρέπει να εκτιμηθεί η αξία του εμπορικού σήματος του παρέχοντος την καθολική υπηρεσία αλλά να καθοριστεί κατά πόσον η εμπορική φήμη του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας βελτιώνεται από το γεγονός ότι παρέχει τη συγκεκριμένη υπηρεσία.

144 Περαιτέρω, ούτε το γεγονός, το οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες, ότι η ΥΚΥ επιτρέπει στην Post Danmark να εκδίδει γραμματόσημα φέροντα την ένδειξη «Danmark» και να χρησιμοποιεί το λογότυπο της εστεμμένης χρυσής ταχυδρομικής σάλπιγγας, μπορεί να θεωρηθεί ως ένδειξη σοβαρών δυσχερειών συνδεόμενων με το ότι δεν ελήφθησαν υπόψη άυλα οφέλη που σχετίζονται με τη βελτίωση της φήμης της Post Danmark. Πράγματι, μολονότι το γεγονός αυτό μπορεί να αποδείξει την ύπαρξη δεσμού μεταξύ του Δανικού Δημοσίου και της Post Danmark, οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν ότι ο δεσμός αυτός θα είχε διαρραγεί εάν δεν είχε ανατεθεί η ΥΚΥ. Πάντως, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η λέξη «Danmark» αποτελεί μέρος της εταιρικής επωνυμίας της Post Danmark, η οποία αποτελεί τον παραδοσιακό φορέα της Δανίας και, υπό την ιδιότητα αυτή, είχε μονοπωλιακή θέση εντός της εθνικής επικράτειας και ότι το Δανικό Δημόσιο είναι ένας από τους δύο μετόχους της μητρικής εταιρίας της Post Danmark, είναι πιθανόν ότι, ακόμη και αν ο εν λόγω φορέας δεν ήταν πλέον επιφορτισμένος με την ΥΚΥ, η εικόνα του θα εξακολουθούσε να συνδέεται με το Δανικό Δημόσιο.

145 Τέλος, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να αντλήσουν βάσιμα επιχειρήματα από τη μελέτη της WIK του 2010 σχετικά με τον γαλλικό φορέα εκμεταλλεύσεως La Poste και από την έκθεση που αφορά τον ιρλανδικό φορέα εκμεταλλεύσεως An Post.

146 Αφενός, μολονότι η μελέτη της WIK του 2010 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το γεγονός ότι η La Poste είναι φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας μπορούσε να βελτιώσει την εμπορική φήμη της, το συμπέρασμα αυτό συνδεόταν με την ύπαρξη ιδιαίτερων περιστάσεων που αφορούσαν τον συγκεκριμένο φορέα παροχής υπηρεσιών, όπως προκύπτει από τη διαπίστωση ότι «η La Poste έχει, μεταξύ των πελατών, τη φήμη μιας κοινωνικά υπεύθυνης επιχειρήσεως», ότι «[ο]τιδήποτε άπτεται στη Γαλλία της έννοιας της “δημόσιας υπηρεσίας” έχει παραδοσιακά σημαντική θέση και σημαντικό ρόλο για τον πληθυσμό», ότι «[ο]ι άνθρωποι εμπιστεύονται τις ταχυδρομικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες της La Poste και είναι πολύ ευαίσθητοι σε οποιαδήποτε αλλαγή στην προσφορά των υπηρεσιών αυτών». Οι προσφεύγουσες, όμως, δεν αποδεικνύουν, ούτε καν υποστηρίζουν, ότι τέτοιες περιστάσεις ισχύουν και στην περίπτωση της Post Danmark.

147 Αφετέρου, όσον αφορά την έκθεση για την An Post, το απόσπασμα που παρέθεσαν οι προσφεύγουσες, κατά το οποίο η παροχή της καθολικής υπηρεσίας καθιστά δυνατή τη βελτίωση της φήμης, προέρχεται από τμήμα σχετικό με την «αποστολή αλληλογραφίας». Μόνο σε σχέση με την υπηρεσία αυτή θα μπορούσε να συναχθεί από το προαναφερθέν απόσπασμα βελτίωση της φήμης λόγω της ΥΚΥ.

148 Από τις παραγράφους 151 και 160 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, εάν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, η Post Danmark θα διέκοπτε τη διανομή αλληλογραφίας, δεδομένου ότι η υπηρεσία αυτή είναι οικονομικά ασύμφορη. Επομένως, οποιαδήποτε μείωση της φήμης περιοριζόμενη στον τομέα της υπηρεσίας αλληλογραφίας δεν θα επηρέαζε την κατάσταση της Post Danmark αν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, δεδομένου ότι η τελευταία δεν θα ασκούσε πλέον δραστηριότητα στον εν λόγω τομέα.

149 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι από κανένα από τα στοιχεία που παρείχαν οι προσφεύγουσες δεν μπορεί να συναχθεί ότι το γεγονός ότι οι δανικές αρχές δεν συνεκτίμησαν κατά τον υπολογισμό του ΚΑΚ τη βελτίωση της δημόσιας εικόνας ως αποτέλεσμα της ΥΚΥ έπρεπε να δημιουργήσει αμφιβολίες στην Επιτροπή κατά την εξέταση της συμβατότητας της επίμαχης αποζημιώσεως με την εσωτερική αγορά.

ii) Επί της γενικευμένης παρουσίας

150 Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή επίσης κακώς δέχθηκε τον υπολογισμό του ΚΑΚ που πρότειναν οι δανικές αρχές, καθόσον ο υπολογισμός αυτός δεν προέβλεπε την αφαίρεση κανενός ποσού σε σχέση με τη γενικευμένη παρουσία.

151 Συναφώς, από διάφορα έγγραφα που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες, και ιδίως από τη μελέτη της WIK του 2010 και από την έκθεση της ERGP, προκύπτει ότι, στον ταχυδρομικό τομέα, η γενικευμένη παρουσία οδηγεί στην προσέλκυση πελατείας και στην εξασφάλιση πιστών καταναλωτών, οι οποίοι είναι προθυμότεροι να επιλέξουν τον φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας απ' ό, τι τους ανταγωνιστές του, καθόσον γνωρίζουν ότι, λόγω της ΥΚΥ, ο εν λόγω φορέας παρέχει υπηρεσίες που καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια.

152 Επομένως, πρέπει εξαρχής να σημειωθεί ότι, αφενός, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, το πλεονέκτημα που απορρέει από τη γενικευμένη παρουσία δεν ευνοεί μόνον τις επιχειρήσεις που προσφέρουν τραπεζικές ή ασφαλιστικές υπηρεσίες, αν και ένα τέτοιο πλεονέκτημα μπορεί να είναι ακόμη πιο σημαντικό όταν οι προσφερόμενες υπηρεσίες είναι πολυάριθμες και ποικίλες. Αφετέρου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το Βασίλειο της Δανίας, το πλεονέκτημα που συνδέεται με τη γενικευμένη παρουσία διαφέρει από την αποτελεσματικότητα της διαφήμισης, η οποία συνίσταται στο γεγονός ότι η γεωγραφική παρουσία που συνδέεται με την ΥΚΥ προσφέρει στον φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας προβολή στο σύνολο της εθνικής επικράτειας, ενώ κάθε άλλος φορέας θα έπρεπε να προβεί σε διαφημιστικές δαπάνες προκειμένου να επιτύχει ισοδύναμη προβολή.

153 Πάντως, το γεγονός ότι η γενικευμένη παρουσία μπορεί να θεωρηθεί άυλο όφελος που σχετίζεται με την καθολική ταχυδρομική υπηρεσία δεν έρχεται σε αντίθεση με το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι η Επιτροπή επισήμανε, στην παράγραφο 157, ότι τα κλασικά άυλα και εμπορικά οφέλη περιελάμβαναν τα «οφέλη [που συνδέονται με] την καθολική κάλυψη» καθώς και την «καλύτερη απόκτηση πελατείας».

154 Επιπλέον, όπως σημειώνει το Βασίλειο της Δανίας, το άυλο όφελος που συνδέεται με τη γενικευμένη παρουσία δεν αφαιρείται κατά τρόπο συστηματικό από τον υπολογισμό του ΚΑΚ, όπως συνάγεται από τη μελέτη της WIK του 2010, την οποία προσκόμισαν οι προσφεύγουσες, στην οποία θεωρήθηκε ότι η ΥΚΥ δεν προσπόριζε στον γαλλικό φορέα La Poste κανένα άυλο όφελος που να συνδέεται με τη γενικευμένη παρουσία.

155 Εν προκειμένω, στην παράγραφο 159, στοιχείο iii, της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι διανομείς καταλόγων, περιοδικών και εφημερίδων ήταν, κατά τις δανικές αρχές, απολύτως πρόθυμοι να επιλέξουν διανομείς οι οποίοι δεν προσφέρουν καθολική εδαφική κάλυψη. Η διαπίστωση αυτή, την οποία δεν αμφισβητούν οι προσφεύγουσες, αποδεικνύει ότι η Post Danmark δεν απολαύει, λόγω της ιδιότητάς της ως φορέας παροχής της καθολικής υπηρεσίας, ενός άυλου οφέλους που συνδέεται με τη γενικευμένη παρουσία.

156 Όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες προκειμένου να αποδείξουν ότι η ΥΚΥ προσπορίζει στην Post Danmark ένα άυλο όφελος που σχετίζεται με τη γενικευμένη παρουσία της, διαπιστώνεται ότι, ομολογουμένως, στην Ετήσια έκθεση πεπραγμένων και βιώσιμης ανάπτυξης για το έτος 2017, η PostNord επισήμανε ότι η ανάληψη της ΥΚΥ στη Σουηδία και στη Δανία της παρείχε πρόσβαση σε όλα τα νοικοκυριά στα δύο αυτά κράτη, γεγονός που αποτελούσε παράγοντα ισχύος έναντι της ανάπτυξης του διαδικτυακού εμπορίου.

157 Ωστόσο, το απόσπασμα αυτό δεν έρχεται σε αντίφαση με το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως σχετικά με τη μη αφαίρεση τυχόν άυλου οφέλους συνδεόμενου με τη γενικευμένη παρουσία. Αφενός, στην παράγραφο 149, στοιχείο i, της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι η Post Danmark προέβλεπε, για την περίοδο από το 2017 έως το 2019, σημαντική αύξηση στις αποστολές από επιχειρήσεις προς τους καταναλωτές, λαμβανομένης υπόψη της αυξήσεως του διαδικτυακού εμπορίου. Αφετέρου, από την παράγραφο 151 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Post Danmark, εάν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, θα εξακολουθούσε να διανέμει δέματα, πλην των μεμονωμένων δεμάτων, υπό την επιφύλαξη ορισμένων προσαρμογών σχετικά με τις παραδόσεις κατ' οίκον, οι οποίες θα διακόπτονταν σε ορισμένες ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες περιοχές της υπαίθρου. Επομένως, όπως υπογράμμισαν η Επιτροπή και το Βασίλειο της Δανίας, ακόμη και αν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, η γενικευμένη παρουσία της Post Danmark δεν θα είχε μεταβληθεί ριζικά όσον αφορά τις υπηρεσίες που σχετίζονται με το διαδικτυακό εμπόριο, δεδομένου ότι η Post Danmark θα συνέχιζε να προσφέρει, σε ολόκληρη τη δανική επικράτεια, υπηρεσίες μεταφοράς άλλων δεμάτων πλην των μεμονωμένων δεμάτων, με ή χωρίς παράδοση κατ' οίκον, ανάλογα με την περιοχή.

158 Επιπλέον, όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή, τα αποσπάσματα της εκθέσεως US Postal και του εγγράφου που συνέταξε το Economic and Social Research Council τα οποία μνημονεύουν οι προσφεύγουσες αφορούν τη γενικευμένη παρουσία του εταιρικού σήματος ενός φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας, δηλαδή τον αντίκτυπο που έχει στην εμπορική φήμη του συγκεκριμένου φορέα η πλήρης κάλυψη της επικράτειας. Όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 142 έως 149 ανωτέρω, η περίπτωση της Post Danmark ήταν τέτοια που η Επιτροπή θα μπορούσε να αποκλείσει το ενδεχόμενο ότι η ΥΚΥ θα βελτίωνε την εμπορική φήμη της.

159 Υπό τις συνθήκες αυτές, από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες δεν μπορεί να συναχθεί ότι το γεγονός ότι δεν αφαιρέθηκε, στο πλαίσιο του υπολογισμού του ΚΑΚ τον οποίο υπέβαλαν οι δανικές αρχές, τυχόν άυλο όφελος συνδεόμενο με τη γενικευμένη παρουσία, θα έπρεπε να δημιουργήσει σοβαρές δυσχέρειες στην Επιτροπή όσον αφορά τη συμβατότητα της επίμαχης αποζημιώσεως με την εσωτερική αγορά.

3) Επί της συνεκτιμήσεως κινήτρων αποδοτικότητας

160 Οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι έκρινε ότι η επίμαχη αποζημίωση ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά, ενώ, κατ' αυτές, ο υπολογισμός του ΚΑΚ που αποτέλεσε τη βάση για την αποζημίωση αυτή δεν συνάδει, από δύο απόψεις, προς τις παραγράφους 39 έως 43 του πλαισίου ΥΓΟΣ, σχετικά με τα κίνητρα αποδοτικότητας. Αφενός, ο υπολογισμός του ΚΑΚ δεν πραγματοποιήθηκε με γνώμονα έναν αποδοτικό φορέα παροχής υπηρεσιών και, αφετέρου, ουδείς έλεγχος ποιότητας της καθολικής υπηρεσίας μπορούσε να πραγματοποιηθεί, καθόσον η επίμαχη αποζημίωση καταβλήθηκε εν μέρει εκ των υστέρων.

161 Οι παράγραφοι 39 έως 43 του πλαισίου ΥΓΟΣ έχουν ως εξής:

«39. Κατά την ανάπτυξη της μεθόδου αντιστάθμισης, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν κίνητρα για την αποδοτική παροχή ΥΓΟΣ υψηλού επιπέδου, εκτός αν μπορούν να αιτιολογήσουν δεόντως ότι αυτό δεν είναι εφικτό ή κατάλληλο.

40. Τα κίνητρα αποδοτικότητας μπορούν να σχεδιαστούν με διάφορους τρόπους έτσι ώστε να είναι τα πλέον κατάλληλα για τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης ή τομέα. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν εκ των προτέρων ένα σταθερό επίπεδο αντιστάθμισης το οποίο προβλέπει και ενσωματώνει την αύξηση της αποδοτικότητας που μπορεί να αναμένει η επιχείρηση καθ' όλο τον κύκλο ζωής της πράξης ανάθεσης.

41. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν στόχους παραγωγικότητας στην πράξη ανάθεσης όπου το επίπεδο αντιστάθμισης θα εξαρτάται από τον βαθμό στον οποίο επιτυγχάνονται οι εν λόγω στόχοι. Εάν η επιχείρηση δεν εκπληρώσει τους στόχους, η αντιστάθμιση θα πρέπει να μειωθεί βάσει μεθόδου που προσδιορίζεται στην πράξη ανάθεσης. Αντίθετα, αν η επιχείρηση υπερβαίνει τους στόχους, η αντιστάθμιση θα πρέπει να αυξηθεί σύμφωνα με μια μέθοδο που θα καθορίζεται στην πράξη ανάθεσης. Οι ανταμοιβές που συνδέονται με την αύξηση της παραγωγικότητας θα πρέπει να οριστούν σε ένα επίπεδο τέτοιο που να επιτρέπει την ισορροπημένη κατανομή της εν λόγω αύξησης αποδοτικότητας μεταξύ της επιχείρησης και του κράτους μέλους ή/και των χρηστών.

42. Κάθε τέτοιος μηχανισμός για την παροχή κινήτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια τα οποία ορίζονται στην πράξη ανάθεσης και υπόκεινται σε διαφανή εκ των υστέρων αξιολόγηση που διενεργείται από οντότητα μη εξαρτώμενη από τον πάροχο ΥΓΟΣ.

43. Η αύξηση της αποδοτικότητας θα πρέπει να επιτυγχάνεται με την επιφύλαξη της ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας και θα πρέπει να πληροί τα πρότυπα που ορίζονται στη νομοθεσία της Ένωσης.»

162 Εν προκειμένω, στις παραγράφους 166 έως 169 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και στην παράγραφο 181, στοιχείο vi, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι δανικές αρχές είχαν θεσπίσει επαρκή κίνητρα για την αποτελεσματική παροχή της καθολικής υπηρεσίας. Αφενός, η Επιτροπή εκτίμησε ότι ένα σημαντικό κίνητρο αποδοτικότητας θα μπορούσε να συναχθεί από το γεγονός ότι η επίμαχη αποζημίωση θα προκαταβαλλόταν και ότι αντιπροσώπευε το 46 % του ΚΑΚ, όπερ παρείχε στην Post Danmark τη δυνατότητα να κρατήσει όλα τα κέρδη σε απόδοση, υπό την προϋπόθεση ότι τούτο δεν θα οδηγούσε σε υπεραντιστάθμιση. Αφετέρου, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι προδιαγραφές ποιότητας οι οποίες επιβλήθηκαν στην Post Danmark με την πράξη ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας και το σύστημα κυρώσεων που θεσπίστηκε σε περίπτωση μη τηρήσεως των εν λόγω προδιαγραφών ήταν ικανά να αποκλείσουν το ενδεχόμενο να επηρεασθεί η ποιότητα της καθολικής υπηρεσίας από τα εν λόγω κέρδη σε απόδοση.

163 Από τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες δεν μπορεί να συναχθεί ότι οι εκτιμήσεις αυτές συνιστούν ένδειξη περί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών για την εκτίμηση της συμβατότητας της επίμαχης αποζημιώσεως.

164 Πρώτον, εσφαλμένως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες ότι η επίμαχη αποζημίωση δεν παρείχε κανένα κίνητρο αποδοτικότητας, εκ του λόγου ότι ο δικαιούχος της, η Post Danmark, ήταν στα πρόθυρα της πτώχευσης και, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να θεωρηθεί αποδοτικός φορέας

παροχής υπηρεσιών. Το επιχείρημα αυτό βασίζεται στη σύγχυση μεταξύ, αφενός, των κινήτρων αποδοτικότητας που επιβάλλονται από τις παραγράφους 39 έως 43 του πλαισίου ΥΓΟΣ, τα οποία επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι η παροχή ΥΓΟΣ συνεπάγεται αύξηση της αποδοτικότητας διασφαλίζοντας παράλληλα ποιοτικές υπηρεσίες, και, αφετέρου, της ιδέας ότι ο υπολογισμός του ΚΑΚ πραγματοποιείται με γνώμονα έναν αποδοτικό φορέα παροχής υπηρεσιών.

165 Συναφώς, το ζήτημα εάν το ύψος της απαιτούμενης αποζημιώσεως πρέπει να προσδιοριστεί βάσει αναλύσεως του κόστους το οποίο θα αναλάμβανε ένας αποδοτικός φορέας παροχής υπηρεσιών κατά την εκτέλεση της ΥΚΥ δεν έχει σημασία για την εκτίμηση της συμβατότητας της ενισχύσεως στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, τυχόν συνεκτίμηση της οικονομικής αποδοτικότητας του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας θα ισοδυναμούσε με το να απαιτείται η υπηρεσία αυτή να παρέχεται πάντοτε υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς, όπερ θα ματαίωνε τη νομική ή πραγματική εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής η οποία έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση ΥΓΟΣ. Αυτήν δε ακριβώς την κατάσταση σκοπεί να αποτρέψει το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. (πρβλ. απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2015, Viasat Broadcasting UK κατά Επιτροπής, T-125/12, EU:T:2015:687, σκέψη 90 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

166 Δεύτερον, είναι αβάσιμο το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι μέρος της επίμαχης αποζημιώσεως καταβλήθηκε χωρίς να είναι δυνατόν να εξακριβωθεί εάν τηρήθηκαν οι προδιαγραφές ποιότητας της καθολικής υπηρεσίας. Οι προδιαγραφές αυτές ποιότητας, καθώς και ο μηχανισμός ελέγχου και επιβολής κυρώσεων, καθορίστηκαν με την πράξη ανάθεσης της καθολικής υπηρεσίας, της 30ής Μαΐου 2016, ήτοι πριν από την έναρξη της χρονικής περιόδου την οποία αφορά η επίμαχη αποζημίωση.

4) Επί της χρησιμοποιήσεως της επίμαχης αποζημιώσεως

167 Πρώτον, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε την επίμαχη αποζημίωση ως συμβατή με την εσωτερική αγορά, βάσει του πλαισίου ΥΓΟΣ, επιτρέποντας ρητώς, συγχρόνως. τη χρήση της συγκεκριμένης αποζημιώσεως όχι για την εκτέλεση της ΥΚΥ, αλλά για την πληρωμή του κόστους από την απόλυση πρώην δημοσίων υπαλλήλων.

168 Συναφώς, δεν αμφισβητείται ότι, όπως επισήμανε η Επιτροπή στην παράγραφο 23 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η επίμαχη αποζημίωση αποτελεί συνιστώσα του νέου μοντέλου παραγωγής της Post Danmark. Ειδικότερα, οι δανικές αρχές προέβλεψαν ότι το ποσό που αντιστοιχεί στην επίμαχη αποζημίωση θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση μέρους των ειδικών αποζημιώσεων για την απόλυση πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark.

169 Κατά τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 106 έως 108 ανωτέρω, το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ έχει ως σκοπό να αποτρέψει το ενδεχόμενο οι κανόνες του ανταγωνισμού να εμποδίζουν την εκπλήρωση της αποστολής των επιχειρήσεων στις οποίες έχει ανατεθεί η παροχή δημόσιας υπηρεσίας, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να τους χορηγούν χρηματοδότηση, υπό την προϋπόθεση ότι η χρηματοδότηση αυτή δεν υπερβαίνει το καθαρό κόστος που προκύπτει από την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας, συνυπολογιζομένου ενός εύλογου κέρδους.

170 Ως εκ τούτου, η εκ μέρους της Επιτροπής εξέταση της συμβατότητας με την εσωτερική αγορά της αποζημιώσεως για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας συνίσταται στο να εξακριβωθεί, ανεξαρτήτως του πώς έχει πράγματι χρησιμοποιηθεί το αντίστοιχο ποσό, εάν υφίσταται τέτοια δημόσια υπηρεσία και εάν επιβαρύνεται με καθαρό κόστος η επιχείρηση που είναι επιφορτισμένη με την παροχή της.

171 Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι στην αποζημίωση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να συνυπολογίζεται ένα εύλογο κέρδος και, ως εκ τούτου, το ποσό της μπορεί να υπερβαίνει το αυστηρώς καθοριζόμενο ποσό του καθαρού κόστους της δημόσιας υπηρεσίας.

172 Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι οι διατάξεις του παραρτήματος Ι, μέρος Γ, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 97/67, οι οποίες προβλέπουν ότι «[η] κάλυψη ή η χρηματοδότηση οποιωνδήποτε στοιχείων καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας ενδέχεται να συνεπάγεται την αποζημίωση των καθορισμένων φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό μη εμπορικές συνθήκες». Πράγματι, η φράση «η κάλυψη ή η χρηματοδότηση» που χρησιμοποιείται στην εν λόγω διάταξη σημαίνει ότι ουδόλως απαιτείται η μεταβίβαση κεφαλαίων που αντιστοιχεί στην αποζημίωση για την καθολική υπηρεσία να χρησιμοποιείται πράγματι για την εκτέλεση μιας τέτοιας υπηρεσίας.

173 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι το ποσό που χορηγήθηκε υπό τη μορφή της επίμαχης αποζημιώσεως χρησιμοποιείται για σκοπό διαφορετικό από την ΥΚΥ δεν συνεπάγεται, αυτό καθεαυτό, ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες κατά την εκτίμηση της συμβατότητας ενός τέτοιου μέτρου (πρβλ. απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2020, První novinová společnost κατά Επιτροπής, T-316/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:489, σκέψη 187).

174 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα των προσφευγουσών το οποίο αφορά τους νομικούς κανόνες που απαγορεύουν την καταχρηστική εφαρμογή των κρατικών ενισχύσεων.

175 Συναφώς, από το άρθρο 1, στοιχείο ζ΄, του κανονισμού 2015/1589 προκύπτει ότι κατάχρηση ενίσχυσης είναι η ενίσχυση η οποία χρησιμοποιείται από τον δικαιούχο κατά παράβαση αποφάσεως της Επιτροπής.

176 Εν προκειμένω, σκοπός της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι η εκτίμηση της συμβατότητας της επίμαχης αποζημιώσεως, η οποία χορηγήθηκε για την κάλυψη του καθαρού κόστους που συνεπάγεται η ΥΚΥ όπως προβλέπεται στην πράξη ανάθεσης καθολικής υπηρεσίας. Δεν αμφισβητείται δε ότι στη Δανία η ΥΚΥ εκτελείται από την Post Danmark. Επομένως, μόνον αν αποδειχθεί ότι η Post Danmark δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο της ΥΚΥ θα μπορούσε να διαπιστωθεί κατάχρηση της επίμαχης αποζημιώσεως.

177 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κατ’ ουσίαν ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να αποδεχθεί να συμπεριληφθεί το κόστος της απολύσεως των πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark στον υπολογισμό της επίμαχης αποζημιώσεως. Ειδικότερα, δεν αποδείχθηκε ότι οι πρώην δημόσιοι υπάλληλοι των οποίων οι αποζημιώσεις απολύσεως καλύφθηκαν από την εν λόγω αποζημίωση είχαν πράγματι απασχοληθεί για την εκτέλεση της ΥΚΥ (βλ. σκέψη 95 ανωτέρω).

178 Συναφώς, κατ’ αρχάς, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 114 ανωτέρω, τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως κατά την επιλογή των δεδομένων που είναι κρίσιμα για τον υπολογισμό του ΚΑΚ και τίποτα δεν τα εμποδίζει να βασίζονται, όπως έπραξαν εν προκειμένω οι δανικές αρχές, στο κόστος που είχε αναλάβει προηγουμένως ο φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας ή

στο επιχειρηματικό σχέδιο του τελευταίου. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα σημεία 1 και 10 της συμφωνίας της 20ής Οκτωβρίου 2017 και από το σημείο 2.2 της προσβαλλομένης αποφάσεως, αφενός, η καθιέρωση νέου μοντέλου παραγωγής εντός της Post Danmark κατέστη αναγκαία λόγω της μεταβολής της φύσεως της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών η οποία οφείλεται στην αυξανόμενη ψηφιοποίηση των επικοινωνιών στη Δανία και, αφετέρου, το εν λόγω νέο μοντέλο επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στον εξορθολογισμό ορισμένων δαπανών προσωπικού που σχετίζονται με τη διανομή της αλληλογραφίας. Επομένως, αποδείχθηκε ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, οι πρώην δημόσιοι υπάλληλοι της Post Danmark των οποίων η απόλυση σχεδιαζόταν είχαν άρρηκτη σχέση με τη διανομή της αλληλογραφίας, τη βασική δραστηριότητα της ΥΚΥ. Τέλος, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή, χωρίς να την αντικρούσουν οι προσφεύγουσες επί του σημείου αυτού, οι δανικές αρχές υιοθέτησαν μια συνετή προσέγγιση θεωρώντας, στο αντίστροφο σενάριο, ότι η Post Danmark, ακόμη και αν δεν της είχε ανατεθεί η ΥΚΥ, θα έπρεπε και πάλι να καταβάλει το κόστος απολύσεως πρώην δημοσίων υπαλλήλων, ανερχόμενο στο ίδιο ποσό με αυτό που προβλεπόταν στο πραγματικό σενάριο, γεγονός το οποίο μειώνει τον αντίκτυπο του εν λόγω κόστους απολύσεως στο ποσό του ΚΑΚ.

179 Για όλους τους ανωτέρω λόγους, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η συνεκτίμηση κατά τον υπολογισμό του ΚΑΚ του κόστους απολύσεως πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες συναφώς.

180 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από την έκθεση της ERGP. Ειδικότερα, σύμφωνα με το απόσπασμα της εν λόγω εκθέσεως που επικαλούνται οι προσφεύγουσες, «οι περιορισμοί στη μείωση του προσωπικού [...] δεν θα πρέπει να προσδιορίζονται ως εντασσόμενοι στην ΥΚΥ στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών». Εν προκειμένω, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, δεν επιβλήθηκε στην Post Danmark κανένας περιορισμός στη μείωση του προσωπικού λόγω της ΥΚΥ. Αντιθέτως, η εν λόγω επιχείρηση σχεδίαζε να μειώσει το εργατικό δυναμικό της στο πραγματικό σενάριο.

181 Επομένως, η αιτίαση σχετικά με τη συνεκτίμηση του κόστους των απολύσεων κατά τον υπολογισμό του ποσού του ΚΑΚ πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να χρειάζεται να κριθεί το παραδεκτό της, το οποίο αμφισβητήθηκε από την Επιτροπή στην απάντησή της σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας.

182 Τρίτον, οι προσφεύγουσες και η Dansk Distribution ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη διότι παρέλειψε να εξετάσει τη συμβατότητα της επίμαχης αποζημιώσεως βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση.

183 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Εντούτοις, λόγος ο οποίος συνιστά ανάπτυξη λόγου που προβλήθηκε προηγουμένως, ρητώς ή εμμέσως, με το δικόγραφο της προσφυγής και ο οποίος συνδέεται στενά με αυτόν πρέπει να κρίνεται παραδεκτός. Προκειμένου να θεωρηθεί ως ανάπτυξη λόγου ή αιτίασης που είχε προβληθεί προηγουμένως, ένα νέο επιχείρημα πρέπει να έχει αρκούντως στενό σύνδεσμο με τους λόγους ή τις αιτιάσεις που είχαν αρχικώς αναπτυχθεί στο δικόγραφο της προσφυγής ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα της φυσιολογικής εξέλιξης της συζήτησης στο πλαίσιο κατ' αντιμωλίαν διαδικασίας (βλ. απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2017, Petrov κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-452/15, EU:T:2017:822, σκέψη 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

184 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες, μόλις κατά το στάδιο των παρατηρήσεών τους επί του υπομνήματος παρεμβάσεως του Βασιλείου της Δανίας, υποστήριξαν για πρώτη φορά ότι η Επιτροπή όφειλε να εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση, στο δε δικόγραφο της προσφυγής δεν περιέχεται καμία αναφορά στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές. Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστήριξαν οι προσφεύγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να συνδεθεί με την αιτίαση που περιλαμβάνεται στο τμήμα του δικογράφου της προσφυγής με τίτλο «Χρήση των κονδυλίων», με το οποίο προσήψαν στην Επιτροπή ότι εσφαλμένως έκρινε την επίμαχη αποζημίωση συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του πλαισίου ΥΓΟΣ, επιτρέποντας παράλληλα μέρος αυτής της αποζημιώσεως να χρησιμοποιηθεί για την απόλυση πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark.

185 Ως εκ τούτου, το επιχείρημα που βασίζεται στην παράλειψη εφαρμογής των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ανάπτυξη του λόγου που προβλήθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής, κατά την έννοια του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας και πρέπει, ως εκ τούτου, να θεωρηθεί ως νέο επιχείρημα κατά την έννοια της ίδιας διατάξεως. Στον βαθμό που το επιχείρημα αυτό δεν στηρίζεται σε στοιχεία που ανέκυψαν μετά την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής, πρέπει να θεωρηθεί ότι προβλήθηκε εκπρόθεσμα και, ως εκ τούτου, να απορριφθεί ως απαράδεκτο. Η επανάληψη του εν λόγω επιχειρήματος από την Dansk Distribution κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ωσαύτως δεν μπορεί να γίνει δεκτή, καθόσον η Dansk Distribution δεν το είχε προβάλει με το υπόμνημά της παρεμβάσεως.

5) Συμπέρασμα

186 Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που εξετάστηκαν ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών σε σχέση με τη συμβατότητα της επίμαχης αποζημιώσεως με την εσωτερική αγορά.

187 Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται από το γεγονός που επισημαίνεται στο σημείο 160 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δηλαδή το υπολογισθέν ποσό του ΚΑΚ, ήτοι 2,571 δισεκατομμύρια DKK (περίπου 345 εκατομμύρια ευρώ), υπερέβαινε σαφώς το ανώτατο ποσό της επίμαχης αποζημιώσεως, ύψους 1,192 δισεκατομμυρίων DKK (περίπου 160 εκατομμυρίων ευρώ). Αυτό είναι ιδιαιτέρως σημαντικό, καθόσον οι προσφεύγουσες δεν αμφισβήτησαν την ορθότητα των ποσών αυτών, τα οποία περιλαμβάνονται στο μη εμπιστευτικό κείμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ομοίως, ενώ η Επιτροπή υπογράμμισε με το υπόμνημα αντικρούσεως τη διαφορά μεταξύ του ποσού της επίμαχης αποζημιώσεως και του ποσού του ΚΑΚ, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβήτησαν ούτε αυτή την απόκλιση με το υπόμνημα απαντήσεως.

2. Επί της επίμαχης εγγυήσεως

188 Οι προσφεύγουσες, υποστηριζόμενες από την Jørgen Jensen Distribution και την Dansk Distribution, ισχυρίζονται ότι η επίμαχη εγγύηση, με την οποία το Δανικό Δημόσιο δεσμεύθηκε να καταβάλει τις αποζημιώσεις για την απόλυση των πρώην δημοσίων υπαλλήλων της Post Danmark σε περίπτωση πτωχεύσεως της τελευταίας, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι χορηγήθηκε κατά τον χρόνο που αναλήφθηκε, το έτος 2002. Κατά συνέπεια, η εγγύηση αυτή δεν συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού 2015/1589.

189 Πρώτον, κατά τις προσφεύγουσες, η ενίσχυση δεν συνίσταται στο πλεονέκτημα που απορρέει από την ύπαρξη της ίδιας της εγγύησης, αλλά στο γεγονός ότι η Post Danmark δεν κατέβαλε προμήθεια στο κράτος ως αντιπαροχή για το όφελος που αποκόμισε από την επίδικη εγγύηση. Συναφώς, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι από το σημείο 2.2 της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων [107] και [108 ΣΛΕΕ] στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ 2008, C 155, σ. 10, στο εξής: ανακοίνωση σχετικά με τις εγγυήσεις) προκύπτει ότι κάθε εγγύηση πρέπει να επιβραβεύεται με μια ενδεδειγμένη προμήθεια εγγύησης, ειδάλλως παρέχονται στον υπέρ ου η εγγύηση, ήτοι, εν προκειμένω, στην Post Danmark, πλεονεκτικοί όροι.

190 Δεδομένου, όμως, ότι η προμήθεια εγγύησης τιμολογείται, κατά κανόνα, σε επαναλαμβανόμενη βάση και, τουλάχιστον, ετησίως, το καταγγελλόμενο από τις προσφεύγουσες μέτρο ενισχύσεως χορηγούνταν στην Post Danmark τουλάχιστον ετησίως, από το έτος 2002. Συνεπώς, η επανειλημμένη μη καταβολή ετήσιων πληρωμών ενδεδειγμένης προμήθειας ως αντιπαροχής για την επίμαχη εγγύηση ισοδυναμεί με περιοδική χορήγηση πλεονεκτημάτων, κατά την έννοια της αποφάσεως της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής (C-81/10 P, EU:C:2011:811, σκέψη 82).

191 Απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, οι προσφεύγουσες διευκρίνισαν ότι, κατά την άποψή τους, η επίμαχη εγγύηση συνιστά καθεστώς ενισχύσεων και ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι τούτο δεν ισχύει, οι εκτιμήσεις που ανέπτυξε το Δικαστήριο στην απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής (C-81/10 P, EU:C:2011:811), εξακολουθούν να ασκούν επιρροή.

192 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι το γεγονός και μόνον ότι η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την ύπαρξη πλεονεκτήματος αρκεί για να διαπιστωθεί ότι αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες όσον αφορά το εάν η ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Post Danmark υπό τη μορφή εγγυήσεως είναι υφιστάμενη ή νέα ενίσχυση.

193 Τρίτον, η Jørgen Jensen Distribution και η Dansk Distribution υποστηρίζουν ότι, σύμφωνα με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, η χορήγηση εγγυήσεως άνευ προμήθειας συνιστά οικονομικό όφελος το οποίο ένας επιχειρηματίας δεν θα είχε επιτύχει υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς. Το συμπέρασμα αυτό ισχύει ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο χορηγήθηκε η εγγύηση, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η εγγύηση δεν ωφελεί κανένα πιστωτή. Συναφώς, η Jørgen Jensen Distribution και η Dansk Distribution υπογραμμίζουν ότι οποιαδήποτε απαλλαγή από το λειτουργικό κόστος που βαρύνει συνήθως μια επιχείρηση συνιστά, κατά τη νομολογία, πλεονέκτημα.

194 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Δανίας, αμφισβητεί τα ως άνω επιχειρήματα.

195 Κατά πάγια νομολογία, η εξέταση των υφιστάμενων ενισχύσεων μπορεί μόνον, εφόσον συντρέχει λόγος, να αποτελέσει αντικείμενο αποφάσεως περί ασυμβατότητας η οποία παράγει αποτελέσματα για το μέλλον (αποφάσεις της 11ης Μαρτίου 2009, TF1 κατά Επιτροπής, T-354/05, EU:T:2009:66, σκέψη 166, και της 15ης Νοεμβρίου 2018, Stichting Woonlinie κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-202/10 RENV II και T-203/10 RENV II, EU:T:2018:795, σκέψη 120).

196 Συναφώς, το άρθρο 1, στοιχείο β', σημείο iv, του κανονισμού 2015/1589 ορίζει ότι ως υφιστάμενη ενίσχυση νοείται κάθε ενίσχυση που θεωρείται ότι είναι υφιστάμενη ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 17 του ίδιου κανονισμού.

197 Κατά το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 2015/1589, κάθε ενίσχυση της οποίας η δεκαετής προθεσμία παραγραφής έχει εκπνεύσει θεωρείται ως υφιστάμενη ενίσχυση. Οι παράγραφοι 1 και 2 του ίδιου άρθρου διευκρινίζουν ότι οι εξουσίες της Επιτροπής για ανάκτηση της ενισχύσεως υπόκεινται σε δεκαετή προθεσμία παραγραφής και ότι η προθεσμία αυτή αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο είτε ως ατομική ενίσχυση είτε ως ενίσχυση βάσει καθεστώτος ενισχύσεων.

198 Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι ο χαρακτηρισμός της ενισχύσεως ως υφιστάμενης εξαρτάται από τη λήξη της προθεσμίας παραγραφής του άρθρου 17 του κανονισμού 2015/1589, η οποία αρχίζει να τρέχει από την ημερομηνία χορηγήσεως της ενισχύσεως αυτής.

199 Κατά τη νομολογία, θεωρείται ότι οι ενισχύσεις χορηγούνται κατά τον χρόνο που η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία παρέχει στον δικαιούχο το δικαίωμα λήψεώς τους (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Μαρτίου 2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, EU:C:2013:200, σκέψεις 40 και 41, και της 29ης Νοεμβρίου 2018, ARFEA κατά Επιτροπής, T-720/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:853, σκέψεις 177 και 178).

200 Εν προκειμένω, το δικαίωμα λήψεως της επίμαχης εγγυήσεως, διά της οποίας το Δανικό Δημόσιο δεσμεύθηκε να καλύψει, σε περίπτωση πτωχεύσεως της Post Danmark, το κόστος για τις αποζημιώσεις απολύσεως των εργαζομένων της τελευταίας οι οποίοι διατηρούσαν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου την 1η Ιανουαρίου 2002, ημερομηνία μετατροπής της σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης, χορηγήθηκε δυνάμει του άρθρου 9 του lov nr. 9 om Post Danmark A/S (νόμου 409 για την Post Danmark), της 6ης Ιουνίου 2002 (*Lovtidende* 2002 A).

201 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή θεώρησε ότι το μόνο πλεονέκτημα που θα μπορούσε να είχε προκύψει κατά την ημερομηνία εκείνη από την εν λόγω εγγύηση συνίστατο στο να αποφευχθεί η αποχώρηση εργαζομένων της Post Danmark κατά τον χρόνο της μετατροπής της σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης (παράγραφος 187 της εν λόγω αποφάσεως). Η Επιτροπή συνήγαγε εξ αυτού ότι, καθόσον επιλήφθηκε της καταγγελίας της ITD σχετικά με την επίμαχη εγγύηση στις 27 Νοεμβρίου 2017, οποιαδήποτε ενίσχυση που θα μπορούσε να είχε χορηγηθεί υπό τη μορφή της εν λόγω εγγύησης αποτελούσε υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β′, σημείο iv, του κανονισμού 2015/1589 (παράγραφοι 189 έως 192).

202 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν ότι η ημερομηνία εκδόσεως του νόμου αριθ. 409 για την Post Danmark μπορεί να αποτελέσει την αφετηρία της προθεσμίας παραγραφής για την ανάκτηση της ενισχύσεως που απορρέει από την επίμαχη εγγύηση. Κατά τις προσφεύγουσες, η επίμαχη εγγύηση βελτιώνει την οικονομική κατάσταση της Post Danmark απαλλάσσοντάς την από την τουλάχιστον ετήσια καταβολή ορισμένης προμήθειας εγγυήσεως, γεγονός που συνιστά περιοδική χορήγηση πλεονεκτημάτων τα οποία μπορούν να προκαλέσουν την εκ νέου έναρξη της προθεσμίας παραγραφής κάθε φορά που χορηγείται τέτοια απαλλαγή.

203 Συναφώς, όπως υπογραμμίζουν οι προσφεύγουσες, ο καθορισμός της ημερομηνίας χορηγήσεως μιας ενισχύσεως μπορεί να ποικίλλει αναλόγως της φύσεως της επίμαχης ενισχύσεως (πρβλ. απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής, C-81/10 P, EU:C:2011:811, σκέψη 82, και διάταξη της 5ης Οκτωβρίου 2016, Diputación Foral de Bizkaia κατά Επιτροπής, C-426/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:757, σκέψη 29). Ειδικότερα, με την απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής (C-81/10 P, EU:C:2011:811, σκέψεις 80 έως 84), την οποία επικαλούνται οι προσφεύγουσες, το Δικαστήριο έκρινε ότι, στην περίπτωση πολυετούς καθεστώτος ενισχύσεων που χαρακτηρίζεται από περιοδικές καταβολές ή από περιοδική χορήγηση πλεονεκτημάτων, η ενίσχυση πρέπει να λογίζεται χορηγηθείσα στον

δικαιούχο μόνον κατά την ημερομηνία που αυτός πραγματικά τη λαμβάνει και, ως εκ τούτου, η προθεσμία παραγραφής αρχίζει εκ νέου να τρέχει μετά από κάθε πραγματική, ενδεχομένως ενιαύσια, χορήγηση του πλεονεκτήματος.

204 Η προσέγγιση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι, στο πλαίσιο των καθεστώτων ενισχύσεων, ιδίως των καθεστώτων φορολογικών ενισχύσεων, μεταξύ της ημερομηνίας θεσπίσεως ενός καθεστώτος ενισχύσεων και της ημερομηνίας κατά την οποία χορηγείται ατομική ενίσχυση κατ' εφαρμογήν του καθεστώτος αυτού, είναι δυνατόν να μεσολαβεί σημαντικό χρονικό διάστημα. Κατά συνέπεια, η προθεσμία παραγραφής μπορεί να αρχίζει να τρέχει εκ νέου κάθε φορά που χορηγείται νέα ατομική ενίσχυση κατ' εφαρμογήν καθεστώτος ενισχύσεων, πράγμα το οποίο, στο πλαίσιο καθεστώτος φορολογικών ενισχύσεων, αντιστοιχεί σε κάθε απαλλαγή που χορηγείται όταν οφείλεται ο φόρος, ήτοι, κατά κανόνα, ετησίως.

205 Συναφώς, κατά το άρθρο 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2015/1589, συνιστά «καθεστώς ενισχύσεων» κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, μπορούν να χορηγούνται ατομικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεόμενη με συγκεκριμένο σχέδιο σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα ή/και για απροσδιόριστο ποσό.

206 Εν προκειμένω, με την επίμαχη εγγύηση απλώς χορηγείται, άνευ προμήθειας, σε συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, την Post Danmark, το ευεργέτημα της εγγυήσεως του Δημοσίου για την καταβολή των αποζημιώσεων για την απόλυση ορισμένων από τους εργαζομένους της σε περίπτωση πτωχεύσεως. Πρόκειται, επομένως, για ατομικό μέτρο το οποίο δεν εντάσσεται σε πολυετές καθεστώς ενισχύσεων.

207 Ανεξάρτητα από το εάν η επίμαχη εγγύηση χαρακτηρίζεται ως καθεστώς ενίσχυσης ή ως ατομική ενίσχυση, η κατάσταση στην υπό κρίση υπόθεση δεν είναι συγκρίσιμη με εκείνη επί της οποίας το Δικαστήριο αποφάνθηκε, στην απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής (C-81/10 P, EU:C:2011:811), ότι η προθεσμία παραγραφής αρχίζει εκ νέου κάθε έτος. Ειδικότερα, στην υπόθεση εκείνη, το επίμαχο πλεονέκτημα εξηρτάτο κάθε έτος από ιδιαίτερες περιστάσεις, στο μέτρο που το πλεονέκτημα αυτό συνίστατο, ενδεχομένως, στη φορολογική διαφορά μεταξύ, αφενός, του ποσού που θα έπρεπε να καταβάλει η France Télécom ως φόρο επιτηδεύματος, του οποίου το ύψος και ο συντελεστής ψηφίζονταν ετησίως από κάθε γαλλικό οργανισμό τοπικής αυτοδιοικήσεως και, αφετέρου, του ποσού το οποίο θα υποχρεωνόταν πράγματι να καταβάλει δυνάμει ενός κατά παρέκκλιση καθεστώτος φορολογήσεως (πρβλ. απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2009, France και France Télécom κατά Επιτροπής, T-427/04 και T-17/05, EU:T:2009:474, σκέψεις 200 έως 203 και 321 έως 324, η οποία επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής, C-81/10 P, EU:C:2011:811). Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες δεν προέβαλαν κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι το ποσό της προμήθειας που έπρεπε να καταβάλει η Post Danmark ετησίως ως αντιπαροχή για την επίμαχη εγγύηση έπρεπε να καθορίζεται περιοδικώς σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις της εκάστοτε χρονικής περιόδου ούτε και ότι αυτό ισχύει κατά κανόνα όσον αφορά το ποσό της προμήθειας εγγύησης.

208 Επομένως, η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών στηρίζεται στη σύγχυση μεταξύ, αφενός, της περιοδικής χορηγήσεως διαδοχικών πλεονεκτημάτων κατόπιν της κατ' επανάληψη ατομικής εφαρμογής ενός καθεστώτος ενισχύσεων και, αφετέρου, της χορηγήσεως ατομικής εγγυήσεως η οποία μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη συνεχή βελτίωση της καταστάσεως του δικαιούχου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η ημερομηνία χορηγήσεως της ενισχύσεως είναι αυτή της λήψεώς της,

διευκρινιζομένου ότι, σε περίπτωση που το μέτρο αυτό συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση, θα μπορούσε να αποτελέσει το αντικείμενο αποφάσεως της Επιτροπής που παράγει αποτελέσματα για το μέλλον, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 195 ανωτέρω.

209 Εξάλλου, στην ανακοίνωση σχετικά με τις εγγυήσεις, την οποία επικαλούνται οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή ανέφερε, στο τέλος του σημείου 2.1, τα εξής:

«Η ενίσχυση χορηγείται όταν παρέχεται η εγγύηση, και όχι όταν η εγγύηση καταπίπτει ή όταν πραγματοποιούνται οι πληρωμές σύμφωνα με τους όρους της εγγύησης. Η εκτίμηση του κατά πόσο μία εγγύηση συνιστά κρατική ενίσχυση, και, αν ναι, ο προσδιορισμός του ποσού της κρατικής ενίσχυσης, πρέπει να πραγματοποιείται κατά τη στιγμή που παρέχεται η εγγύηση.»

210 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή μπορούσε, χωρίς να συνάγεται η ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών, να καθορίσει ως ημερομηνία χορηγήσεως της επίμαχης εγγυήσεως και, κατά συνέπεια, ως χρονικό σημείο ενάρξεως της προθεσμίας παραγραφής για κάθε ενίσχυση που ενδεχομένως χορηγήθηκε μέσω της εγγυήσεως αυτής την ημερομηνία θεσπίσεώς της, ήτοι την 6η Ιουνίου 2002 (βλ. σκέψη 201 ανωτέρω).

211 Εν πάση περιπτώσει, το επιχείρημα των προσφευγουσών που μνημονεύεται στη σκέψη 202 ανωτέρω ερείδεται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι η επίμαχη εγγύηση προσπορίζει στην Post Danmark πλεονέκτημα απορρέον αποκλειστικώς από τη μη καταβολή, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, ορισμένης προμήθειας εγγυήσεως.

212 Συναφώς, είναι αληθές ότι, όπως υπογραμμίζουν οι προσφεύγουσες και όπως προκύπτει από τα σημεία 2.1 και 2.2 της ανακοινώσεως σχετικά με τις εγγυήσεις, η μη καταβολή ενδεδειγμένης προμήθειας ως αντιπαροχής για τη χορήγηση κρατικής εγγυήσεως συνιστά αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου η εγγύηση αυτή να προσπορίζει πλεονέκτημα στον δικαιούχο της.

213 Ωστόσο, προκειμένου να αποδειχθεί ότι ορισμένη καταβολή ως αντάλλαγμα για τη χορήγηση εγγυήσεως θα ήταν αναγκαία για να μη χαρακτηριστεί μια τέτοια ενίσχυση ως κρατική ενίσχυση, πρέπει προηγουμένως να εξεταστεί εάν η εν λόγω εγγύηση παρέχει πλεονέκτημα βελτιώνοντας την κατάσταση του δικαιούχου. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έκρινε ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έσφαλε αποφαινόμενο ότι το πλεονέκτημα που παρασχέθηκε στον γαλλικό δημόσιο φορέα La Poste διά της απεριόριστης εγγυήσεως του Δημοσίου έγκειτο, αφενός, στην έλλειψη ανταλλάγματος για τη συγκεκριμένη εγγύηση και, αφετέρου, στην εξασφάλιση ευνοϊκότερων όρων δανεισμού για τον εν λόγω δημόσιο φορέα (απόφαση της 3ης Απριλίου 2014, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-559/12 P, EU:C:2014:217, σκέψη 102).

214 Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες καθώς και η Jørgen Jensen Distribution και η Dansk Distribution, ο σκοπός μιας κρατικής εγγυήσεως δεν μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη κατά την εξέταση των συνεπειών της επί της καταστάσεως του δικαιούχου της.

215 Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται από το σημείο 2.2 της ανακοινώσεως σχετικά με τις εγγυήσεις, το οποίο επικαλέσθηκαν οι προσφεύγουσες, από το οποίο προκύπτει ότι η διαπίστωση της υπάρξεως πλεονεκτήματος χορηγηθέντος ως κρατικής εγγυήσεως άνευ ανταλλάγματος απαιτεί την εξέταση του πραγματικού αντικτύπου της επίμαχης εγγυήσεως επί της καταστάσεως του δικαιούχου της σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές του.

216 Εν προκειμένω, πρέπει να επισημανθεί, πρώτον, ότι με την επίμαχη εγγύηση το Δανικό Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να καλύψει το κόστος των ειδικών αποζημιώσεων για την απόλυση των πρώην δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι είχαν καταστεί μισθωτοί της Post Danmark την 1η Ιανουαρίου 2002, μόνο σε περίπτωση πτωχεύσεως της τελευταίας. Δεν προκύπτει όμως ότι μια τέτοια εγγύηση βελτιώνει την κατάσταση της Post Danmark, καθόσον μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μόνο σε περίπτωση που η συγκεκριμένη επιχείρηση παύσει να υφίσταται. Με άλλα λόγια, όσο η Post Danmark είναι φερέγγυα, αυτή φέρει την υποχρέωση καταβολής των ειδικών αποζημιώσεων για την απόλυση των πρώην δημοσίων υπαλλήλων της.

217 Δεύτερον, είναι επίσης σημαντικό να επισημανθεί ότι η επίμαχη εγγύηση αφορά αποκλειστικώς τους πρώην δημοσίους υπαλλήλους της Post Danmark οι οποίοι, κατά τον χρόνο μετατροπής της εταιρίας αυτής σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης την 1η Ιανουαρίου 2002, συμφώνησαν να γίνουν μισθωτοί της. Επομένως, η εν λόγω εγγύηση δεν μπορεί να ωφελήσει το προσωπικό που προσελήφθη μετά την ημερομηνία αυτή και, κατά συνέπεια, δεν μπορεί ούτε να θεωρηθεί ότι η επίμαχη εγγύηση ενισχύει την ελκυστικότητα της Post Danmark σε εν δυνάμει νέους εργαζομένους.

218 Τρίτον, είναι αληθές ότι, όπως επισημαίνουν η Jørgen Jensen Distribution και η Dansk Distribution, ως ενισχύσεις θεωρούνται οι παρεμβάσεις εκείνες οι οποίες, ανεξαρτήτως μορφής, ελαφρύνουν τις συνήθεις επιβαρύνσεις του προϋπολογισμού μιας επιχείρησης, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που συνδέονται με την αμοιβή των εργαζομένων (απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Βέλγιο κατά Επιτροπής, C-5/01, EU:C:2002:754, σκέψεις 32 και 39). Ωστόσο, εν προκειμένω, οι δύο αυτές εταιρίες, όπως και οι προσφεύγουσες, δεν ισχυρίζονται, αλλά ούτε και προκύπτει από τη δικογραφία, ότι η επίμαχη εγγύηση απαλλάσσει την Post Danmark από τακτικές εισφορές τις οποίες οι ανταγωνιστές της οφείλουν να καταβάλλουν προς εξασφάλιση της καταβολής αποζημιώσεων για τις απολύσεις σε περίπτωση πτωχεύσεως ούτε ότι οι τακτικές επιβαρύνσεις της σε σχέση με το προσωπικό μειώθηκαν ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης εγγυήσεως.

219 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, όπως ορθώς υπογραμμίζει η Επιτροπή, η επίμαχη εγγύηση παρέχει πρωτίστως πλεονέκτημα στους πρώην δημοσίους υπαλλήλους της Post Danmark οι οποίοι κατέστησαν μισθωτοί της τελευταίας κατά τον χρόνο της μετατροπής της σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης, καθόσον οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι έχουν την εγγύηση ότι, σε περίπτωση πτωχεύσεως της Post Danmark, θα λάβουν ολόκληρη την ειδική αποζημίωση απολύσεως.

220 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα ισχυρίζονται, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι η επίμαχη εγγύηση βελτιώνει κατά τρόπο διαρκή την κατάσταση της Post Danmark. Για τους ίδιους λόγους, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει και το επιχείρημα που προέβαλαν η Jørgen Jensen Distribution και η Dansk Distribution, κατά το οποίο, κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, οποιοσδήποτε εγγυητής θα απαιτούσε την καταβολή τακτικής προμήθειας για τη χορήγηση της επίμαχης εγγυήσεως και, ως εκ τούτου, δεν χρειάζεται να κριθεί το παραδεκτό ενός τέτοιου επιχειρήματος, το οποίο αμφισβητείται από την Επιτροπή.

221 Τέλος, το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή διατύπωσε αμφιβολίες ως προς την ύπαρξη πλεονεκτήματος απορρέοντος από την επίμαχη εγγύηση είναι επίσης αβάσιμο. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία κατά το μέρος που αφορούσε την επίμαχη εγγύηση με την αιτιολογία ότι η ύπαρξη πλεονεκτήματος ως αποτέλεσμα μιας τέτοιας εγγυήσεως

ήταν εξαιρετικά αβέβαιη και ότι, εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υπήρχε τέτοιο πλεονέκτημα, η εν λόγω ενίσχυση υπό τη μορφή εγγύησης θα αποτελούσε υφιστάμενη ενίσχυση της οποίας η ανάκτηση δεν θα μπορούσε πλέον να διαταχθεί (βλ. σκέψη 201 ανωτέρω).

222 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι από καμία από τις ενδείξεις που προέβαλαν οι προσφεύγουσες σχετικά με το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν προκύπτει η ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών που θα δικαιολογούσαν την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας για την επίμαχη εγγύηση.

3. Επί της απαλλαγής από τον ΦΠΑ

223 Οι προσφεύγουσες, υποστηριζόμενες από την Jørgen Jensen Distribution και την Dansk Distribution, αμφισβητούν το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η απαλλαγή από τον ΦΠΑ των υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων εκ μέρους της Post Danmark στο πλαίσιο συναλλαγών μεταξύ εταιριών πωλήσεων εξ αποστάσεως και τελικού πελάτη (στο εξής: επίμαχη διοικητική πρακτική) δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση, με την αιτιολογία ότι απέρρεε από το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας ΦΠΑ και δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό κράτος. Υποστηρίζουν, συναφώς, ότι η εξέταση που διενήργησε η Επιτροπή ήταν ανεπαρκής ή ελλιπής και, ως εκ τούτου, ήγειρε σοβαρές δυσχέρειες.

224 Κατ’ αρχάς, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική είχε προσπορίσει οικονομικό πλεονέκτημα στην Post Danmark, ως αποτέλεσμα της αυξήσεως της ζητήσεως υπέρ αυτής, και διευκρίνισε ότι το γεγονός ότι η εν λόγω επιχείρηση ωφελήθηκε μόνον εμμέσως από τη συγκεκριμένη πρακτική αρκεί για να χαρακτηριστεί ως πλεονέκτημα κατά την έννοια των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Οι προσφεύγουσες επικεντρώνουν, επομένως, την επιχειρηματολογία τους στο ζήτημα του καταλογισμού της απαλλαγής που απορρέει από την επίμαχη διοικητική πρακτική.

225 Συναφώς, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι η ίδια η δανική διοίκηση καθιέρωσε την επίμαχη διοικητική πρακτική, με τη διοικητική απόφαση αριθ. 1306/90 και τον διοικητικό κανονισμό F 6742/90 του έτους 1990, προτού την καταργήσει, από την 1η Ιανουαρίου 2017, με τις κατευθυντήριες οδηγίες 14-2926872/SKM2016.306.SKAT της 30ής Ιουνίου 2016.

226 Οι προσφεύγουσες επισημαίνουν επίσης ότι η νομική βάση της επίμαχης διοικητικής πρακτικής δεν ήταν το άρθρο 13, παράγραφος 13, στοιχείο a, του lov om merværdiafgift (momsloven) αριθ. 106 (νόμου αριθ. 106 περί ΦΠΑ), της 23ης Ιανουαρίου 2013 (στο εξής: δανικός νόμος περί ΦΠΑ), με τον οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, αλλά το άρθρο 27, παράγραφος 3, σημείο 3, του ιδίου νόμου, με το οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, που επιτρέπει την εξαίρεση από τη βάση επιβολής του ΦΠΑ ποσών τα οποία εισπράττει μια εταιρία από πελάτη της για την κάλυψη εξόδων που έγιναν στο όνομα και για λογαριασμό του πελάτη. Υποστηρίζουν, επομένως, ότι επί τη βάσει ακριβώς των τελευταίων αυτών διατάξεων η επίμαχη διοικητική πρακτική παρείχε στις εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν τις πληρωμές που πραγματοποιούσαν σε εταιρίες μεταφοράς εμπορευμάτων, μεταξύ των οποίων και η Post Danmark, ως δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο όνομα και για λογαριασμό των τελικών πελατών τους. Επομένως, κατά τις προσφεύγουσες, λόγω της επίμαχης διοικητικής πρακτικής, τεκμαιρόταν ότι οι συναλλαγές που αφορούσαν τη μεταφορά εμπορευμάτων πραγματοποιούνταν μεταξύ των τελικών πελατών των εταιριών πωλήσεων εξ αποστάσεως και του μεταφορέα, παρά το γεγονός ότι δεν υφίστατο καμία έννομη σχέση μεταξύ τους.

227 Στο πλαίσιο αυτό, οι υπηρεσίες μεταφορών που παρείχε η Post Danmark απαλλάσσονταν από τον ΦΠΑ, κατ' εφαρμογήν της υποχρεωτικής απαλλαγής από τον ΦΠΑ των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας περί ΦΠΑ, το οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο με το άρθρο 13, παράγραφος 13, του δανικού νόμου περί ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, η ζήτηση από τις εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως μεταφέρθηκε αυτομάτως στην υπηρεσία μεταφορών της Post Danmark. Αντιθέτως, χωρίς την επίμαχη διοικητική πρακτική, τυχόν υπηρεσία μεταφοράς παραγγελθείσα στην Post Danmark από εταιρία πωλήσεων εξ αποστάσεως, θα απαλλασσόταν από τον ΦΠΑ, ενώ θα έπρεπε να εφαρμοστεί ΦΠΑ στο μεταφορικό κόστος που η εταιρία αυτή χρέωνε στον τελικό πελάτη.

228 Κατά τις προσφεύγουσες, είναι προφανές ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική δεν εφάρμοζε και ουδόλως συνδεόταν με το άρθρο 13, παράγραφος 13, στοιχείο α', του δανικού νόμου περί ΦΠΑ, με το οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας περί ΦΠΑ. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, δημιουργώντας μια τέτοια σχέση, η Επιτροπή συγχέει την απαλλαγή από τον ΦΠΑ που χορηγείται ειδικώς με την επίμαχη διοικητική πρακτική, για τις συναλλαγές των εταιριών πωλήσεων εξ αποστάσεως, με την αυτοτελή υποχρεωτική απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τις υπηρεσίες που παρέχονται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες.

229 Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική καθιερώθηκε με διοικητική απόφαση και με διοικητικό κανονισμό και στη συνέχεια καταργήθηκε με κατευθυντήριες οδηγίες. Υποστηρίζουν ότι η εν λόγω πρακτική απορρέει επομένως από νομική πράξη που υιοθέτησαν απευθείας οι δανικές φορολογικές αρχές και ότι, κατά συνέπεια, μπορεί να καταλογιστεί στο δανικό κράτος.

230 Τέλος, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική βασίστηκε πράγματι στον κανόνα του άρθρου 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', της οδηγίας περί ΦΠΑ, αλλά δεν ερμήνευσε, αποσαφήνισε ή εφάρμοσε τον συγκεκριμένο κανόνα. Συναφώς, επισημαίνουν ότι οι ίδιες οι δανικές φορολογικές αρχές αναγνώρισαν ότι η κατάργηση της επίμαχης διοικητικής πρακτικής υπαγορεύθηκε από το γεγονός ότι η πρακτική αυτή δεν είχε νομικό έρεισμα ούτε στον δανικό νόμο περί ΦΠΑ ούτε στην οδηγία περί ΦΠΑ.

231 Επομένως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Post Danmark ήταν έμμεσος δικαιούχος της απαλλαγής από τον ΦΠΑ των μεταφορικών υπηρεσιών τις οποίες της παρήγγελλαν οι εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως και ότι η απαλλαγή αυτή οφειλόταν αποκλειστικά στην επίμαχη διοικητική πρακτική και, ως εκ τούτου, μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό κράτος. Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η εξέταση του συγκεκριμένου μέτρου, το οποίο μπορούσε να συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της Post Danmark, διενεργήθηκε από την Επιτροπή ανεπαρκώς ή ελλιπώς, εγείροντας, ως εκ τούτου, σοβαρές δυσχέρειες.

232 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Δανίας, αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά.

233 Αφενός, υπογραμμίζει ότι η απαλλαγή από τον ΦΠΑ της οποίας τυγχάνει η Post Danmark για τις υπηρεσίες της που συνδέονται με την ΥΚΥ απορρέει ευθέως από το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας περί ΦΠΑ. Η απαλλαγή αυτή από τον ΦΠΑ δεν μπορεί να καταλογιστεί στο δανικό κράτος, αλλά στη συγκεκριμένη οδηγία. Συναφώς, το Βασίλειο της Δανίας προσθέτει ότι, ανεξαρτήτως της επίμαχης διοικητικής πρακτικής, η Post Danmark δεν όφειλε να χρεώνει ΦΠΑ στις εταιρίες πωλήσεως εξ αποστάσεως για τις εμπίπτουσες στην ΥΚΥ αποστολές τους.

234 Αφετέρου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική ήταν μέτρο το οποίο αφορούσε πρωτίστως τις εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως και τους καταναλωτές ως κύριους δικαιούχους, και όχι την Post Danmark. Υπό την ίδια έννοια, το Βασίλειο της Δανίας επισημαίνει, στηριζόμενο στις προπαρασκευαστικές εργασίες που προηγήθηκαν της θεσπίσεως της επίμαχης διοικητικής πρακτικής, ότι σκοπός της εν λόγω πρακτικής δεν ήταν να διασφαλίσει μεγαλύτερη πελατεία στην Post Danmark, αλλά να υλοποιήσει τον σκοπό της οδηγίας περί ΦΠΑ, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση στους καταναλωτές χαμηλότερων τιμών για την αλληλογραφία τους. Προς τούτο, η εν λόγω πρακτική παρέσχε στους καταναλωτές και στις εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως τη δυνατότητα να τύχουν του πλεονεκτήματος της απαλλαγής την οποία η οδηγία περί ΦΠΑ προβλέπει για τις ταχυδρομικές αποστολές που εμπίπτουν στην ΥΚΥ.

235 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, παρόλο που οι εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως μπορούσαν να προσφέρουν στους πελάτες τους χαμηλότερο μεταφορικό κόστος όταν επέλεγαν για τις παραδόσεις τους την Post Danmark, τούτο οφειλόταν αποκλειστικά στο ότι η Post Danmark ετύγχανε ήδη απαλλαγής από τον ΦΠΑ σε σχέση με την ΥΚΥ λόγω της ιδιότητάς της ως φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας.

236 Επομένως, κατά την Επιτροπή και το Βασίλειο της Δανίας, το «έμμεσο και παρεμπίπτον» πλεονέκτημα του οποίου έτυχε η Post Danmark, ήτοι η αύξηση της ζήτησης για τις υπηρεσίες της, ήταν απλώς παρεπόμενο αποτέλεσμα του συνδυασμού της επίμαχης διοικητικής πρακτικής και της συνδεόμενης με την ΥΚΥ απαλλαγής από τον ΦΠΑ, η οποία στηριζόταν στην οδηγία περί ΦΠΑ και, ως εκ τούτου, μπορούσε να καταλογιστεί στην Ένωση.

237 Τέλος, το Βασίλειο της Δανίας υπογραμμίζει, αφενός, ότι η Post Danmark δεν ήταν το πρόσωπο το οποίο ωφελήθηκε στην πραγματικότητα από την επίμαχη διοικητική πρακτική, στο βαθμό που η συγκεκριμένη πρακτική δεν της επέτρεψε να απαλλαγεί από συνήθεις επιβαρύνσεις του προϋπολογισμού της. Αφετέρου, κατά το Βασίλειο της Δανίας, η επίμαχη διοικητική πρακτική δεν είχε ως συνέπεια την εκ μέρους του παραίτηση από πόρους, δεδομένης της μικρής επίδρασης της πρακτικής αυτής στον κύκλο εργασιών της Post Danmark.

238 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για τον χαρακτηρισμό εθνικού μέτρου ως «κρατικής ενίσχυσης» κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ απαιτείται να πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις. Πρώτον, πρέπει να πρόκειται για κρατική παρέμβαση ή παρέμβαση μέσω κρατικών πόρων. Δεύτερον, η παρέμβαση αυτή πρέπει να μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Τρίτον, πρέπει να χορηγεί επιλεκτικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο. Τέταρτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό (βλ. απόφαση της 10ης Ιουνίου 2010, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, EU:C:2010:335, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Επιτροπή κατά Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, EU:C:2016:971, σκέψη 40, και της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Επιτροπή κατά World Duty Free Group κ.λπ., C-20/15 P και C-21/15 P, EU:C:2016:981, σκέψη 53).

239 Συναφώς, η Επιτροπή έχει την ευχέρεια, κατά περίπτωση, να θέσει μια καταγγελία στο αρχείο μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξετάσεως, όταν είναι σε θέση να αποκλείσει εκ προοιμίου τον χαρακτηρισμό των επίμαχων μέτρων ως κρατικής ενισχύσεως, αφού έχει διαπιστώσει ότι δεν πληρούται μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (βλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 2018, Naviera Armas κατά Επιτροπής, T-108/16, EU:T:2018:145, σκέψη 113 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

240 Όσον αφορά ειδικότερα την πρώτη από τις προϋποθέσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 238 ανωτέρω, υπενθυμίζεται ότι, για να είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν ορισμένα πλεονεκτήματα ως «ενισχύσεις» κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ πρέπει, αφενός, να χορηγούνται άμεσα ή έμμεσα με κρατικούς πόρους και, αφετέρου, να μπορούν να καταλογισθούν στο κράτος, πρόκειται δε για δύο αυτοτελείς προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά (βλ. απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2020, Iberpotash κατά Επιτροπής, T-257/18, EU:T:2020:1, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

241 Όσον αφορά την προϋπόθεση σχετικά με τη δυνατότητα καταλογισμού του μέτρου στο κράτος, πρέπει να εξεταστεί αν πρέπει γίνει δεκτό ότι οι δημόσιες αρχές ενεπλάκησαν στη λήψη του μέτρου αυτού (αποφάσεις της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Association Vent De Colère! κ.λπ., C-262/12, EU:C:2013:851, σκέψη 17, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, σκέψη 21, και της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Αυστρία κατά Επιτροπής, T-251/11, EU:T:2014:1060, σκέψη 86).

242 Συναφώς, όταν ένα πλεονέκτημα προβλέπεται από διάταξη του εθνικού δικαίου, η απαίτηση περί δυνατότητας καταλογισμού στο κράτος θεωρείται ότι πληρούται (πρβλ. αποφάσεις της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Association Vent De Colère! κ.λπ., C-262/12, EU:C:2013:851, σκέψη 18, και της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, σκέψη 22). Ομοίως, η απαίτηση αυτή πληρούται όταν ένα φορολογικό σύστημα θεσπίζεται από την κυβέρνηση κράτους μέλους (πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2006, Βέλγιο και Forum 187 κατά Επιτροπής, C-182/03 και C-217/03, EU:C:2006:416, σκέψη 128).

243 Ειδικότερα, προκειμένου περί εθνικού μέτρου ληφθέντος για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο υποχρεώσεως απορρέουσας από οδηγία, δεν μπορεί να αποκλειστεί εκ των προτέρων η δυνατότητα να καταλογισθεί ένα τέτοιο μέτρο στο κράτος. Πράγματι, έχει κριθεί ότι απόφαση θεσμικού οργάνου με την οποία επιτρέπεται σε κράτος μέλος να θεσπίσει, σύμφωνα με οδηγία, φορολογική απαλλαγή δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να εμποδίζεται η Επιτροπή να ασκήσει τις αρμοδιότητες που της απονέμει η Συνθήκη και, συνεπώς, να θέσει σε εφαρμογή τη διαδικασία του άρθρου 108 ΣΛΕΕ με σκοπό να εξετάσει αν η εν λόγω απαλλαγή συνιστά κρατική ενίσχυση (πρβλ. απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-272/12 P, EU:C:2013:812, σκέψη 49).

244 Αντιθέτως, δεν ισχύει το ίδιο στην περίπτωση φορολογικής απαλλαγής προβλεπόμενης από εθνικό μέτρο που θέτει σε εφαρμογή διάταξη οδηγίας η οποία επιβάλλει στα κράτη μέλη σαφή και συγκεκριμένη υποχρέωση να μην υποβάλλουν σε φόρο συγκεκριμένη συναλλαγή. Σε μια τέτοια περίπτωση, η μεταφορά της απαλλαγής στο εθνικό δίκαιο συνιστά απλώς εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν τα κράτη από τις Συνθήκες. Επομένως, μέτρο λαμβανόμενο κατ' εφαρμογήν σαφούς και ακριβούς υποχρεώσεως προβλεπόμενης από οδηγία δεν μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος μέλος, αλλά απορρέει, στην πραγματικότητα, από πράξη του νομοθέτη της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 5ης Απριλίου 2006, Deutsche Bahn κατά Επιτροπής, T-351/02, EU:T:2006:104, σκέψη 102).

245 Εν συνόψει, εθνική διοικητική πρακτική η οποία θεσπίζει φορολογική απαλλαγή πρέπει να καταλογίζεται στην Ένωση όταν εκπληρώνει απλώς μια σαφή και συγκεκριμένη υποχρέωση προβλεπόμενη από οδηγία, ενώ πρέπει να θεωρείται καταλογιστέα στο κράτος, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, εάν το κράτος αυτό την έχει θεσπίσει κάνοντας χρήση, κατά τη μεταφορά οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει.

246 Εν προκειμένω, οι διάδικοι δέχονται ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική καθιερώθηκε από τη δανική φορολογική αρχή βάσει του άρθρου 27, παράγραφος 3, σημείο 3, του δανικού νόμου περί ΦΠΑ, διατάξεως θεσπισθείσας με σκοπό τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο του άρθρου 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, της οδηγίας περί ΦΠΑ. Δεν αμφισβητείται επίσης ότι η διοικητική αυτή πρακτική είχε ως σκοπό να εξομοιωθούν τα έξοδα για υπηρεσίες μεταφορών τα οποία καταβάλλουν οι εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως στις επιχειρήσεις μεταφορών προς έξοδα που πραγματοποιήθηκαν στο όνομα και για λογαριασμό των τελικών πελατών των εταιριών αυτών. Επομένως, κανένας από τους διαδίκους δεν αμφισβητεί ότι ο συγκεκριμένος μηχανισμός παρείχε τη δυνατότητα στις εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως να μετακυλίουν στους τελικούς πελάτες τους την απαλλαγή από τον ΦΠΑ της οποίας είχαν τύχει, δυνάμει του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, όταν ζήτησαν τις υπηρεσίες της Post Danmark για τη μεταφορά εμπορευμάτων στους εν λόγω πελάτες, υπό την προϋπόθεση ότι η μεταφορά αυτή ενέπιπτε στο πεδίο της ΥΚΥ.

247 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε αρχικώς, στην παράγραφο 193, ότι ήταν πιθανόν η επίμαχη διοικητική πρακτική να προσπόριζε στην Post Danmark έμμεσο πλεονέκτημα ως αποτέλεσμα της αυξήσεως της ζήτησης για τις υπηρεσίες της, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, κατ’ εφαρμογήν της εν λόγω πρακτικής, οι τελικοί πελάτες των εταιριών πωλήσεων εξ αποστάσεως είχαν ωφεληθεί από τη μη χρέωση του ΦΠΑ επί του κόστους μεταφοράς όταν η υπηρεσία μεταφοράς παρεχόταν από την Post Danmark.

248 Εν συνέχεια, στην παράγραφο 194 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι το έμμεσο αυτό πλεονέκτημα προέκυψε κυρίως από την απαλλαγή από τον ΦΠΑ της οποίας ετύγχανε η Post Danmark σε σχέση με τις εμπίπτουσες στην ΥΚΥ υπηρεσίες, βάσει του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ. Η Επιτροπή συνήγαγε εξ αυτού ότι η απαλλαγή από τον ΦΠΑ επί της μεταφοράς, από την Post Danmark, των εμπορευμάτων που παραγγέλθηκαν από τελικούς πελάτες προς εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό κράτος και κατέληξε, στην παράγραφο 195 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στο συμπέρασμα ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση.

249 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, καθόσον, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή απέκλεισε την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως λόγω του ότι τα αποτελέσματα της επίμαχης διοικητικής πρακτικής δεν ήταν δυνατόν να καταλογιστούν στο δανικό κράτος, το Βασίλειο της Δανίας δεν μπορεί λυσιτελώς να υποστηρίζει, κατ’ ουσίαν, προς απόρριψη της προσφυγής, ότι η εν λόγω πρακτική δεν προσπόρισε πλεονέκτημα στην Post Danmark και δεν είχε ως συνέπεια την παραίτηση του Δανικού Δημοσίου από πόρους. Αν το Γενικό Δικαστήριο δεχόταν τα επιχειρήματα αυτά, θα τροποποιούσε την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως, αντιθέτως προς την πάγια νομολογία κατά την οποία ο δικαστής της Ένωσης, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, δεν μπορεί να υποκαταστήσει με τη δική του αιτιολογία την αιτιολογία του οργάνου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη (πρβλ. απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2016, PT Musim Mas κατά Συμβουλίου, C-468/15 P, EU:C:2016:803, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

250 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την ορθότητα του συμπεράσματος στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά την επίμαχη διοικητική πρακτική και υποστηρίζουν ότι η συγκεκριμένη πρακτική όντως προσπόρισε στην Post Danmark πλεονέκτημα καταλογιστέο στο δανικό κράτος.

251 Συναφώς, κατά πρώτον, επισημαίνεται ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική καθιερώθηκε το έτος 1990 με τη διοικητική απόφαση αριθ. 1306/90 και τον διοικητικό κανονισμό F 6742/90, που εκδόθηκαν από τη δανική φορολογική αρχή, και ότι η πρακτική αυτή καταργήθηκε με τις κατευθυντήριες οδηγίες 14-2926872/SKM2016.306.SKAT της ίδιας διοικητικής αρχής, από 1ης Ιανουαρίου 2017. Επομένως, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στις σκέψεις 241 και 242 ανωτέρω, η επίμαχη διοικητική πρακτική μπορεί, από τυπικής απόψεως, να καταλογιστεί στο δανικό κράτος.

252 Κατά δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί εάν η Επιτροπή μπορούσε να θεωρήσει ότι η απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τις υπηρεσίες μεταφορών που παρείχε η Post Danmark μπορούσε, από ουσιαστικής απόψεως, να καταλογιστεί στην Ένωση, καθόσον η απαλλαγή αυτή εδραζόταν στην οδηγία περί ΦΠΑ, χωρίς να προκύπτει εντεύθεν η ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών.

253 Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, επί του οποίου η Επιτροπή στήριξε την ανάλυσή της στην παράγραφο 194 της προσβαλλομένης αποφάσεως, επιβάλλει να απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες.

254 Συναφώς, αφενός, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ως «δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες», κατά την έννοια του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, νοούνται τα όργανα διαχείρισης που παρέχουν τις απαλλασσόμενες υπηρεσίες και ότι, για να καλύπτονται από το γράμμα της διατάξεως αυτής, πρέπει οι υπηρεσίες αυτές να παρέχονται από φορέα ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως «δημόσια ταχυδρομική υπηρεσία» υπό οργανική έννοια (πρβλ. απόφαση της 23ης Απριλίου 2009, TNT Post UK, C-357/07, EU:C:2009:248, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Αφετέρου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι υπηρεσίες τις οποίες αφορά το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ είναι εκείνες τις οποίες οι δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες παρέχουν υπό αυτή την ιδιότητα, ήτοι υπό την ιδιότητα των δημοσίων ταχυδρομικών υπηρεσιών (πρβλ. απόφαση της 23ης Απριλίου 2009, TNT Post UK, C-357/07, EU:C:2009:248, σκέψη 44).

255 Η διατύπωση του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ είναι, επομένως, σαφής και ακριβής, καθόσον προβλέπει την απαλλαγή από τον ΦΠΑ των πράξεων που πραγματοποιούνται από φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας και εμπίπτουν στην ΥΚΥ, κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα ότι ο ΦΠΑ εισπράττεται για κάθε παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιείται εξ επαχθούς αιτίας από υποκείμενο στον φόρο.

256 Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, όπως παραδέχονται οι διάδικοι, όταν μια εταιρία πωλήσεων εξ αποστάσεως χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες της Post Danmark για τη μεταφορά εμπορευμάτων, η τελευταία, ως φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας στη Δανία, δεν πρέπει να χρεώσει ΦΠΑ στην εταιρία αυτή εφόσον η ζητούμενη υπηρεσία εμπίπτει στο πεδίο της ΥΚΥ.

257 Ωστόσο, όταν η ίδια παροχή υπηρεσιών μεταφοράς των εν λόγω εμπορευμάτων χρεώνεται στη συνέχεια από την εταιρία πωλήσεων εξ αποστάσεως στον τελικό πελάτη της, η παροχή αυτή είναι παρεπόμενη της κύριας συναλλαγής που συνίσταται στην πώληση των εν λόγω εμπορευμάτων από την εταιρία αυτή και δεν μπορεί να εξομοιωθεί με παροχή υπηρεσιών «που πραγματοποιείται από δημόσια ταχυδρομική υπηρεσία», κατά την έννοια του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ.

258 Με άλλα λόγια, σύμφωνα με το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, μια εταιρία πωλήσεων εξ αποστάσεως δεν υποχρεούται να καταβάλει ΦΠΑ στην Post Danmark για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων προς τον τελικό πελάτη της, όταν η υπηρεσία αυτή εμπίπτει στην ΥΚΥ. Αντιθέτως, όταν η ίδια παροχή υπηρεσιών τιμολογείται στη συνέχεια από την εταιρία πωλήσεων εξ αποστάσεως στον τελικό πελάτη της δεν εμπίπτει πλέον στο πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής την οποία προβλέπει η εν λόγω διάταξη και, επομένως, ο τελικός πελάτης υποχρεούται πράγματι να καταβάλει ΦΠΑ για το κόστος μεταφοράς που καταβάλλει στην εταιρία αυτή.

259 Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς όσα εκτίθενται στην προσβαλλόμενη απόφαση και όσα υπονοούν η Επιτροπή και το Βασίλειο της Δανίας στο πλαίσιο της υπό κρίση διαφοράς, η απαλλαγή από τον ΦΠΑ την οποία επιτρέπει η επίμαχη διοικητική πρακτική για τις υπηρεσίες μεταφοράς εμπορευμάτων που πραγματοποιεί η Post Danmark, τις οποίες όμως οι εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως τιμολογούν στους τελικούς πελάτες τους, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι απορρέει ευθέως από το άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ.

260 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η απαλλαγή από τον ΦΠΑ για υπηρεσίες μεταφοράς εμπορευμάτων που τιμολογούνται από εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως στους τελικούς πελάτες τους, όταν οι υπηρεσίες αυτές παρέχονταν από την Post Danmark, δεν μπορεί να θεωρηθεί καταλογιστέα στην Ένωση βάσει του άρθρου 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, της οδηγίας περί ΦΠΑ.

261 Κατά το άρθρο 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, εξαιρούνται από τη βάση επιβολής του φόρου τα ποσά τα οποία λαμβάνει ο υποκείμενος στον φόρο από τον αποκτώντα ή τον λήπτη για κάλυψη εξόδων που πραγματοποιούνται στο όνομα και για λογαριασμό τους και τα οποία έχουν καταχωρισθεί σε μεταβατικούς λογαριασμούς των λογιστικών του βιβλίων.

262 Επομένως, το άρθρο 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, της οδηγίας περί ΦΠΑ επιβάλλει την εξαίρεση από τη βάση επιβολής του ΦΠΑ των ποσών που δεν αντιστοιχούν στην τιμή μιας προτεινόμενης από υποκείμενο στον φόρο υπηρεσίας, αλλά στην επιστροφή πληρωμής που πραγματοποίησε ο υποκείμενος στον φόρο στο όνομα και για λογαριασμό του πελάτη του. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί, όπως επισήμαναν και οι διάδικοι, ότι αυτή η σαφής και ακριβής υποχρέωση μεταφέρθηκε στο δανικό δίκαιο με το άρθρο 27, παράγραφος 3, σημείο 3, του δανικού νόμου περί ΦΠΑ.

263 Ωστόσο, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν κατ’ ουσίαν η Επιτροπή και το Βασίλειο της Δανίας, από το άρθρο 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, της οδηγίας περί ΦΠΑ δεν συνάγεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να θεωρούν ότι το κόστος μεταφοράς που χρεώνει μια εταιρία πωλήσεων εξ αποστάσεως στον τελικό πελάτη της αποτελούν, σε κάθε περίπτωση, επιστροφή εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η εταιρία αυτή στο όνομα και για λογαριασμό του πελάτη αυτού και, ως εκ τούτου, πρέπει να εξαιρεθούν από τη βάση επιβολής του ΦΠΑ.

264 Αντιθέτως, το άρθρο 78, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β′, της οδηγίας περί ΦΠΑ επιβάλλει να περιλαμβάνονται στη βάση επιβολής του ΦΠΑ τα παρεπόμενα έξοδα, όπως έξοδα προμήθειας, συσκευασίας, μεταφοράς και ασφαλίσεως με τα οποία επιβαρύνει ο προμηθευτής τον αγοραστή ενός αγαθού.

265 Περαιτέρω, όπως ορθώς επισημαίνουν οι προσφεύγουσες και όπως αναγνώρισε το Βασίλειο της Δανίας απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, η δανική φορολογική αρχή έκρινε, με τις κατευθυντήριες οδηγίες

SKM2016.14-2926872.SKAT της 30ής Ιουνίου 2016, οι οποίες κατάργησαν την επίμαχη διοικητική πρακτική, ότι η πρακτική αυτή «δεν έχει νομική βάση ούτε στο δανικό νόμο περί ΦΠΑ ούτε στην οδηγία [περί ΦΠΑ]», προτού καταλήξει στο συμπέρασμα ότι «δεν ήταν δυνατόν να διατηρηθεί το ισχύον σύστημα». Όπως προκύπτει από την παράγραφο 49 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή γνώριζε ότι η εν λόγω πρακτική καταργήθηκε, καθόσον σχετική μνεία είχε συμπεριληφθεί στην καταγγελία της ITD.

266 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η δανική φορολογική αρχή, επιτρέποντας, μέσω της επίμαχης διοικητικής πρακτικής, να εξομοιώνεται το κόστος μεταφοράς που χρεώνουν οι εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως στους τελικούς πελάτες τους με επιστροφές ποσών τα οποία οι εταιρίες αυτές κατέβαλαν στο όνομα και για λογαριασμό των πελατών, δεν αρκέστηκε να επαναλάβει μια σαφή και συγκεκριμένη απαίτηση που επιβάλλεται από το δίκαιο της Ένωσης, αλλά άσκησε το περιθώριο εκτιμήσεώς της στο πλαίσιο της μεταφοράς οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει ότι το μέτρο μπορεί να καταλογιστεί στο δανικό κράτος και όχι στην Ένωση, σύμφωνα με τις αρχές που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 243 έως 245 ανωτέρω. Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται από τα δικόγραφα της Επιτροπής και του Βασιλείου της Δανίας, από τα οποία συνάγεται ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική προέκυψε από την «ερμηνεία», εκ μέρους των δανικών αρχών, του κανόνα του άρθρου 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ′, της οδηγίας περί ΦΠΑ (βλ. σημείο 86 του υπομνήματος αντικρούσεως, σημείο 65 του υπομνήματος παρεμβάσεως του Βασιλείου της Δανίας και σημείο 28 των απαντήσεων του Βασιλείου της Δανίας στις ερωτήσεις που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας).

267 Πράγματι, λόγω της εφαρμογής της επίμαχης διοικητικής πρακτικής επετράπη στις εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως να μετακυλίουν στους τελικούς πελάτες τους την απαλλαγή από τον ΦΠΑ επί των μεταφορικών υπηρεσιών που παρείχε η Post Danmark, της οποίας είχαν τύχει οι εταιρίες αυτές βάσει του άρθρου 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ. Εξάλλου, στο σημείο 89 του υπομνήματος αντικρούσεως καθώς και στο σημείο 67 του υπομνήματος ανταπαντήσεως, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η αύξηση της ζητήσεως από την οποία ωφελήθηκε εμμέσως η Post Danmark κατέστη δυνατή λόγω του «συνδυασμού», αφενός, της απαλλαγής από τον ΦΠΑ που προβλέπεται στο άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ και, αφετέρου, της μετακυλίσεως της απαλλαγής αυτής στους τελικούς πελάτες των εταιριών πωλήσεων εξ αποστάσεως, όπως αυτή επετράπη με την επίμαχη διοικητική πρακτική. Με άλλα λόγια, όπως ορθώς εκθέτουν οι προσφεύγουσες, ελλείψει της επίμαχης διοικητικής πρακτικής, οι εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως θα ήταν υποχρεωμένες να χρεώσουν ΦΠΑ επί του κόστους μεταφοράς που τιμολογούσαν στους τελικούς πελάτες τους, ανεξαρτήτως του φορέα που θα επέλεγαν για την πραγματοποίηση αυτής της μεταφοράς. Επομένως, σε μια τέτοια περίπτωση, οι εταιρίες πωλήσεων εξ αποστάσεως δεν θα είχαν κίνητρο να ζητήσουν τις υπηρεσίες της Post Danmark, οπότε η τελευταία δεν θα ήταν πιθανό να ωφεληθεί από αύξηση της ζητήσεως για τις υπηρεσίες της.

268 Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αποκλείσει την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών όσον αφορά το ζήτημα του καταλογισμού στο δανικό κράτος των αποτελεσμάτων που είχε η επίμαχη διοικητική πρακτική στην αύξηση της ζήτησης για τις υπηρεσίες της Post Danmark, περιοριζόμενη να υπενθυμίσει την απαλλαγή από τον ΦΠΑ των υπηρεσιών που παρέχονται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 132, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας περί ΦΠΑ, απαλλαγή ως προς την οποία αποδείχθηκε εξάλλου ότι δεν μπορούσε να εφαρμοστεί στα έξοδα μεταφοράς ενός αγαθού, όταν τα έξοδα αυτά χρεώνονται από εταιρία πωλήσεων εξ αποστάσεως προς τους τελικούς πελάτες της (βλ. σκέψη 257 ανωτέρω). Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή, στο πλαίσιο της εξετάσεως του εάν τα αποτελέσματα της επίμαχης διοικητικής πρακτικής μπορούσαν να καταλογιστούν στην Ένωση ή

στο δανικό κράτος, παρέλειψε να εξετάσει τη σχέση μεταξύ της πρακτικής αυτής και του κανόνα του άρθρου 79, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', της οδηγίας περί ΦΠΑ, επί του οποίου στηριζόταν. Ομοίως, η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη την κατάργηση της εν λόγω πρακτικής από τη δανική φορολογική αρχή με την αιτιολογία ότι δεν είχε καμία βάση στο δίκαιο της Ένωσης, μολονότι είχε γίνει μνεία της κατάργησης αυτής στην καταγγελία της ITD.

269 Η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται από το επιχείρημα του Βασιλείου της Δανίας ότι, εν πάση περιπτώσει, σκοπός της επίμαχης διοικητικής πρακτικής ήταν να εξασφαλισθούν φθηνότερες ταχυδρομικές υπηρεσίες για τους καταναλωτές και όχι η αύξηση της ζήτησης για τις υπηρεσίες της Post Danmark. Το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν διακρίνει μεταξύ των κρατικών παρεμβάσεων αναλόγως των αιτιών ή των σκοπών τους, αλλά τις ορίζει με γνώμονα τα αποτελέσματά τους και, ως εκ τούτου, η έννοια της ενισχύσεως είναι αντικειμενική (πρβλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 2018, Naviera Armas κατά Επιτροπής, T-108/16, EU:T:2018:145, σκέψη 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επομένως, η φύση του σκοπού που επιδιώκουν τα κρατικά μέτρα ουδεμία επιρροή ασκεί στον χαρακτηρισμό τους ως κρατικής ενίσχυσης (πρβλ. απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, France Télécom κατά Επιτροπής, C-81/10 P, EU:C:2011:811, σκέψη 17 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

270 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι ορθώς οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν διενήργησε πλήρη και επαρκή εξέταση του κατά πόσον η αύξηση της ζήτησης από την οποία ωφελήθηκε εμμέσως η Post Danmark, διά της εφαρμογής της επίμαχης διοικητικής πρακτικής, μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό κράτος.

271 Επομένως, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή καθ' ο μέρος στρέφεται κατά του τμήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως στο οποίο η Επιτροπή, χωρίς να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό κράτος και ότι, ως εκ τούτου, η πρακτική αυτή δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση

4. Επί του λογιστικού καταμερισμού του κοινού κόστους μεταξύ των δραστηριοτήτων της Post Danmark που εμπίπτουν στην ΥΚΥ και εκείνων που δεν εμπίπτουν

272 Κατά τις προσφεύγουσες, υποστηριζόμενες από την Jørgen Jensen Distribution και την Dansk Distribution, η Επιτροπή εσφαλμένως συνήγαγε, αφενός, ότι ο καταμερισμός του κόστους μεταξύ των εμπορικών δραστηριοτήτων της Post Danmark και των εμπορικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με την ΥΚΥ ήταν ο προσήκων και, αφετέρου, ότι μια τέτοια κατανομή δεν συνεπαγόταν, εν πάση περιπτώσει, ούτε καταλογισμό στο κράτος ούτε κρατικούς πόρους ούτε χορήγηση πλεονεκτήματος.

273 Προς στήριξη των επιχειρημάτων αυτών, οι προσφεύγουσες αναφέρουν, πρώτον, ότι η συλλογιστική βάσει της οποίας η Επιτροπή κατέληξε στο συγκεκριμένο συμπέρασμα δεν περιλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση και ότι, ελλείψει δημοσίευσης της συλλογιστικής αυτής, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η λογιστική κανονιστική ρύθμιση που ίσχυε για την Post Danmark από το 2006 έως και το 2013 την υποχρέωνε σε εσφαλμένη κατανομή του κοινού κόστους μεταξύ των υπηρεσιών που συνδέονται με την ΥΚΥ και εκείνων που δεν συνδέονται με αυτήν (στο εξής: κοινά στοιχεία κόστους).

274 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η εφαρμοστέα από το 2006 έως και το 2013 λογιστική κανονιστική ρύθμιση παρέσχε στην Post Danmark τη δυνατότητα να καταλογίσει στην ΥΚΥ το σύνολο του κοινού κόστους, χωρίς να εξακριβώσει αν μέρος του εν

λόγω κόστους καταμεριζόταν σε υπηρεσίες συνδεόμενες με την ΥΚΥ. Κατά συνέπεια, κατά τις προσφεύγουσες, δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ότι το κοινό κόστος καταμερίστηκε, στην πράξη, βάσει άμεσης ανάλυσης της προέλευσής του, κατά παράβαση του άρθρου 14, παράγραφος 3, στοιχείο β′, σημείο i, της οδηγίας 97/67, κατά το οποίο «όποτε είναι εφικτό, τα κοινά στοιχεία κόστους κατανέμονται σε κατηγορίες με βάση την άμεση ανάλυση της προέλευσής τους». Ειδικότερα, η εφαρμοστέα στην Post Danmark λογιστική κανονιστική ρύθμιση τροποποιήθηκε το 2014 με συγκεκριμένο σκοπό να παύσει η ασυμβατότητα προς την οδηγία 97/67 την οποία ενείχαν τα προηγούμενα κείμενά της.

275 Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι τα επιχειρήματα μέσω των οποίων η Επιτροπή επιχειρεί να αποδείξει το σύννομο της εφαρμοστέας στην Post Danmark λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης βασίζονται, εσφαλμένως, στη ρύθμιση όπως ίσχυε από το 2014. Με την καταγγελία της, η ITD έβαλε κατά των δύο λογιστικών κανονιστικών ρυθμίσεων που ίσχυσαν διαδοχικώς από το 2006 έως το 2011 (στο εξής: λογιστική κανονιστική ρύθμιση του 2006), κατόπιν δε από το 2011 έως το 2013 (στο εξής: λογιστική κανονιστική ρύθμιση του 2011), οι οποίες καταργήθηκαν με τη θέσπιση νέας λογιστικής κανονιστικής ρυθμίσεως το 2014.

276 Τρίτον, κατά τις προσφεύγουσες, ο καταμερισμός του κόστους που αφορούσε τις διάφορες δραστηριότητες της Post Danmark, ο οποίος προέκυψε από την εφαρμοστέα από το 2006 έως και το 2013 λογιστική κανονιστική ρύθμιση, προσπόρισε πλεονέκτημα στην Post Danmark, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να μειώσει τεχνητά το κόστος των εμπορικών δραστηριοτήτων της που δεν ενέπιπταν στην ΥΚΥ και, ως εκ τούτου, να χρεώνει ιδιαιτέρως χαμηλές τιμές για τις δραστηριότητες αυτές. Συναφώς, ο καταμερισμός αυτός του κόστους των δραστηριοτήτων της Post Danmark οδήγησε σε αύξηση των τιμών που προτείνονταν για τις καλυπτόμενες από την ΥΚΥ ταχυδρομικές υπηρεσίες κατά 280 εκατομμύρια DKK (περίπου 37,5 εκατομμύρια ευρώ) ετησίως. Επιπλέον, από την εξέταση της λογιστικής χρήσεως που ακολούθησε τη θέσπιση της νέας λογιστικής κανονιστικής ρυθμίσεως, το 2014, αποδείχθηκε ότι το 4,2 % του κόστους που αποδιδόταν προηγουμένως στην ΥΚΥ μεταφέρθηκε στο κόστος δραστηριοτήτων που δεν ενέπιπταν στην ΥΚΥ.

277 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι ο εσφαλμένος καταμερισμός του κοινού κόστους συνεπαγόταν τη μεταβίβαση κρατικών πόρων προς την Post Danmark. Συγκεκριμένα, το Δανικό Δημόσιο ήταν σε θέση να δώσει οδηγίες και να κατευθύνει τη χρήση των πόρων της Post Danmark. Συναφώς, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι τυχόν μεταφορές στο εσωτερικό μιας νομικής οντότητας μπορούν να συνιστούν κρατική ενίσχυση.

278 Επιπλέον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι ο εσφαλμένος καταμερισμός των κοινών στοιχείων κόστους παρέσχε στην Post Danmark τη δυνατότητα να ωφεληθεί από την αύξηση των «τελών γραμματοσήμων» της. Συναφώς, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι η Post Danmark, ως φορέας παροχής της καθολικής υπηρεσίας, εκδίδει γραμματόσημα των οποίων η τιμή είναι προκαθορισμένη προκειμένου να καλύπτει το κόστος που οφείλεται στην ΥΚΥ και ότι μπορεί να διατηρήσει τα έσοδα από την πώληση των γραμματοσήμων μόνο στο μέτρο που τα έσοδα αυτά καλύπτουν αποκλειστικώς και μόνον το κόστος που οφείλεται στην ΥΚΥ, ενώ κάθε επιπλέον ποσό πρέπει να επιστρέφεται στο Δανικό Δημόσιο. Ως εκ τούτου, η Post Danmark, υπερτιμώντας το κόστος αυτό, εισέπραξε πέραν του δέοντος ποσό τελών χαρτοσήμου, το οποίο αποτελούσε διαφυγόν κέρδος για το Δανικό Δημόσιο και διάθεση κρατικών πόρων υπέρ της Post Danmark. Με τις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος παρεμβάσεως του Βασιλείου της Δανίας, οι προσφεύγουσες διευκρινίζουν ότι ο Υπουργός Μεταφορών πρέπει να εγκρίνει την

τιμή των γραμματοσήμων για την αλληλογραφία εσωτερικού, προσδίδοντας έτσι στα έσοδα που προέρχονται από την πώληση των εν λόγω γραμματοσήμων τον χαρακτηρισμό των κρατικών πόρων.

279 Πέμπτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή όφειλε να προβεί σε πιο εμπεριστατωμένη εξέταση του κατά πόσον το μέτρο που αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής έπρεπε να καταλογιστεί στο κράτος. Συναφώς, η Επιτροπή δεν εξέτασε κανένα από τα κρίσιμα στοιχεία που έχουν προσδιοριστεί στη νομολογία προκειμένου να κριθεί εάν μια απόφαση ληφθείσα από δημόσια επιχείρηση είναι δυνατόν να καταλογιστεί στο κράτος. Επιπλέον, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι ήταν οι ίδιες οι δανικές αρχές που εξέδωσαν τις λογιστικές κανονιστικές ρυθμίσεις του 2006 και του 2011 και ότι η εν λόγω λογιστική κανονιστική ρύθμιση επέβαλε στην Post Danmark να ακολουθήσει μια μεθοδολογία καταμερισμού συνεπαγόμενη την ενσωμάτωση του κοινού κόστους στο κόστος που αφορούσε την ΥΚΥ.

280 Επομένως, κατά τις προσφεύγουσες, από τα σφάλματα αυτά συνάγεται ότι η εξέταση που διενήργησε η Επιτροπή κατά τη διαδικασία της προκαταρκτικής εξέτασης ήταν ανεπαρκής ή ατελής και αποδεικνύεται η ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών, λόγω των οποίων η Επιτροπή όφειλε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

281 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Δανίας, αμφισβητεί την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών.

282 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή έκρινε, στην παράγραφο 196 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι οι εφαρμοστέοι στην Post Danmark λογιστικοί κανόνες επέτρεψαν τον προσήκοντα διαχωρισμό μεταξύ των δραστηριοτήτων που ενέπιπταν στην ΥΚΥ και εκείνων που δεν ενέπιπταν. Συναφώς, η Επιτροπή παρέπεμψε στο τμήμα της προσβαλλομένης αποφάσεως που αφορούσε την εξέταση της συμβατότητας των κανόνων αυτών με την οδηγία 2006/111/ΕΚ, της 16ης Νοεμβρίου 2006, για τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια σε ορισμένες επιχειρήσεις (ΕΕ 2006, L 318, σ. 17), στην οποία η Επιτροπή προέβη στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της συμβατότητας της επίμαχης αποζημιώσεως με την εσωτερική αγορά. Στην παράγραφο 197 της ίδιας αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, μεταξύ των ετών 2006 και 2013, οι υποχρεωτικοί λογαριασμοί της Post Danmark υποβάλλονταν σε ετήσιους ελέγχους ως προς τη συμμόρφωσή τους με τη λογιστική νομοθεσία από πιστοποιημένο από το κράτος ορκωτό λογιστή, σε τακτικό έλεγχο εκ μέρους της εθνικής ρυθμιστικής αρχής καθώς και σε λογιστικό έλεγχο από ανεξάρτητη εταιρία, με την έκθεση της οποίας, δημοσιευθείσα στις 4 Δεκεμβρίου 2014, διαπιστώθηκε η ορθότητα της κλείδας καταμερισμού του κόστους στο πλαίσιο της λογιστικής πρακτικής της Post Danmark.

283 Στη συνέχεια, σε σημείο της προσβαλλομένης αποφάσεως με τίτλο «Καταλογισμός και κρατικοί πόροι», η Επιτροπή διαπίστωσε, στην παράγραφο 198, πρώτον, ότι ο φερόμενος ως εσφαλμένος καταμερισμός του κόστους δεν φαινόταν να συνεπάγεται μεταβίβαση κρατικών πόρων, δεύτερον, ότι δεν αποδείχθηκε η συμμετοχή των δανικών αρχών στον καθορισμό των τιμών των υπηρεσιών που δεν ενέπιπταν στην ΥΚΥ και, τρίτον, ότι η φερόμενη διεπιδότηση δεν φαινόταν να προσπόρισε πλεονέκτημα στην Post Danmark, δεδομένου, ειδικότερα, ότι η τελευταία δεν είχε λάβει καμία αποζημίωση βάσει του βαλλόμενου καταμερισμού του κόστους κατά τη διάρκεια του επίμαχου χρονικού διαστήματος. Η Επιτροπή συνήγαγε εξ αυτού, στην

παράγραφο 199 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο φερόμενος ως εσφαλμένος καταμερισμός του κόστους στα λογιστικά βιβλία της Post Danmark δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση.

284 Τέλος, στην παράγραφο 206, στοιχείο iii, της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διεπιδότηση των εμπορικών υπηρεσιών δεν επιβεβαιωνόταν από τα πραγματικά περιστατικά και ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση (βλ. σκέψη 30 ανωτέρω).

285 Κατά συνέπεια, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή στήριξε το συμπέρασμά της, κατά κύριο λόγο, στο ότι ο ισχυρισμός ότι οι εφαρμοστέοι στην Post Danmark λογιστικοί κανόνες οδήγησαν σε εσφαλμένο καταμερισμό του κοινού κόστους ήταν εσφαλμένος και, εν πάση περιπτώσει, στο ότι δεν πληρούνταν πλείονα από τα κριτήρια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

286 Επομένως, κακώς οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δεν αιτιολόγησε το συμπέρασμά της, τα διάφορα στοιχεία του οποίου ήταν σε θέση να αμφισβητήσουν με το δικόγραφο της προσφυγής τους.

287 Όσον αφορά τον προβαλλόμενο ανεπαρκή και ελλιπή χαρακτήρα της εξετάσεως που πραγματοποίησε η Επιτροπή, πρέπει να υπομνησθεί, προκαταρκτικώς, το γράμμα του άρθρου 14, παράγραφοι 2 έως 4, της οδηγίας 97/67, το οποίο έχει ως εξής:

«2. Ο φορέας ή οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς στα εσωτερικά λογιστικά συστήματά τους, ώστε να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των διάφορων υπηρεσιών και προϊόντων που αποτελούν μέρη της καθολικής υπηρεσίας και εκείνων που δεν αποτελούν μέρη της. Αυτός ο λογιστικός διαχωρισμός χρησιμοποιείται ως δεδομένο κατά τον υπολογισμό του καθαρού κόστους της καθολικής υπηρεσίας από τα κράτη μέλη. Αυτά τα εσωτερικά λογιστικά συστήματα λειτουργούν βάσει συνεπώς εφαρμοζομένων και αντικειμενικά εύλογων κοστολογικών αρχών.

3. Τα λογιστικά συστήματα περί των οποίων η παράγραφος 2, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, κατανέμουν τα στοιχεία κόστους ως εξής:

α) τα στοιχεία κόστους που μπορούν να αποδοθούν άμεσα σε μία συγκεκριμένη υπηρεσία ή προϊόν καταλογίζονται σε αυτήν·

β) τα κοινά στοιχεία κόστους, δηλαδή εκείνα που δεν μπορούν να αποδοθούν άμεσα σε μία συγκεκριμένη υπηρεσία ή προϊόν, καταλογίζονται ως εξής:
   i) όποτε είναι εφικτό, τα κοινά στοιχεία κόστους κατανέμονται σε κατηγορίες με βάση την άμεση ανάλυση της προέλευσής τους·
   ii) εάν η άμεση ανάλυση δεν είναι εφικτή, τα κοινά έξοδα καταμερίζονται σε κατηγορίες με βάση την έμμεση σχέση με άλλη κατηγορία εξόδων ή με ομάδα κατηγοριών εξόδων για τις οποίες είναι εφικτή η άμεση απόδοση ή καταμερισμός· η έμμεση σχέση θα βασίζεται σε συγκρίσιμη διάρθρωση εξόδων·
   iii) όταν δεν μπορούν να εξευρεθούν ούτε άμεσα ούτε έμμεσα μέτρα καταλογισμού του κόστους, τότε η κατηγορία κόστους καταλογίζεται βάσει γενικής κλείδας υπολογιζόμενης με τη χρήση του λόγου όλων των δαπανών που άμεσα ή έμμεσα αποδίδονται ή καταλογίζονται, αφενός, προς καθεμία από τις καθολικές υπηρεσίες και, αφετέρου, προς τις άλλες υπηρεσίες·

iv) τα κοινά στοιχεία κόστους που είναι αναγκαία για την παροχή τόσο καθολικών όσο και μη καθολικών υπηρεσιών καταλογίζονται καταλλήλως· τόσο στις καθολικές όσο και στις μη καθολικές υπηρεσίες πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ίδιοι παράγοντες που διαμορφώνουν το κόστος.

4. Άλλα κοστολογικά συστήματα μπορούν να εφαρμόζονται μόνο εάν είναι συμβατά με την παράγραφο 2 και έχουν εγκριθεί από την εθνική κανονιστική αρχή. Η Επιτροπή ενημερώνεται πριν από την εφαρμογή τους.»

288 Το άρθρο 4, παράγραφος 3, της λογιστικής κανονιστικής ρυθμίσεως του 2011 προέβλεπε τα εξής:

«a) Το αυξητικό κόστος σε σχέση με συγκεκριμένη υπηρεσία αποδίδεται στην υπηρεσία αυτή. Τούτο ισχύει τόσο για το μεταβλητό κόστος όσο και για το σταθερό κόστος.

b) Το κόστος που δεν μπορεί να αποδοθεί άμεσα σε συγκεκριμένη υπηρεσία αποδίδεται, όποτε είναι εφικτό, σε κατηγορία υπηρεσιών με βάση την άμεση ανάλυση της προέλευσής τους (κοινό κόστος που μπορεί να καταλογιστεί).

c) Κατά τον καθορισμό του καταλογισμού του κόστους που μνημονεύεται στα στοιχεία a και b, το κόστος που είναι αναγκαίο για την εκτέλεση της υποχρεώσεως παροχής καθολικής υπηρεσίας πρέπει να καταλογίζεται σε καθεμία από τις υπηρεσίες που καλύπτονται από την υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας ή σε ομάδα υπηρεσιών που καλύπτονται από την υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας.

d) Το κόστος που δεν μπορεί να καταλογιστεί βάσει άμεσης αναλύσεως (κοινό κόστος που δεν μπορεί να καταλογιστεί) καταμερίζεται στις οικείες κατηγορίες υπηρεσιών με βάση την έμμεση σχέση με άλλη κατηγορία κόστους ή με ομάδα κατηγοριών κόστους προς τις οποίες είναι εφικτός ο άμεσος προσανατολισμός ή η άμεση αντιδιαστολή. Η έμμεση αυτή σχέση πρέπει να βασίζεται σε συγκρίσιμη διάρθρωση κόστους.

e) Στην περίπτωση κοινού κόστους για το οποίο δεν υπάρχει ούτε άμεση ούτε έμμεση μέθοδος καταλογισμού του κόστους, τότε οι κατηγορίες κόστους πρέπει να κατανέμονται βάσει γενικής κλείδας κατανομής, υπολογιζομένης με τη χρήση του λόγου ολόκληρου του κόστους που καταλογίζεται ή κατανέμεται άμεσα ή έμμεσα, αφενός, προς καθεμία από τις καθολικές υπηρεσίες και, αφετέρου, προς τις άλλες υπηρεσίες.

f) Το κοινό κόστος που είναι αναγκαίο για την παροχή τόσο καθολικών όσο και μη καθολικών υπηρεσιών (κοινό κόστος που δεν μπορεί να καταλογιστεί), πρέπει να κατανέμεται κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο. Τόσο στις καθολικές όσο και στις μη καθολικές υπηρεσίες πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ίδιοι παράγοντες διαμορφώσεως του κόστους.»

289 Το άρθρο 4, παράγραφος 3, στοιχεία a έως e, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2011 ήταν πανομοιότυπο με το άρθρο 4, παράγραφος 4, στοιχεία a έως e, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2006.

290 Κατ' αρχάς, πρέπει να σημειωθεί ότι δεν αμφισβητείται, βεβαίως, ότι το άρθρο 4, παράγραφος 3, στοιχείο c, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2011 δεν έχει την ίδια διατύπωση με το τμήμα του άρθρου 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 97/67 το οποίο ορίζει τις αρχές της λογιστικής που οφείλουν να τηρούν οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας οι οποίοι έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη.

291 Ωστόσο, η διαφορά αυτή και μόνη δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι οι λογιστικές κανονιστικές ρυθμίσεις του 2006 και του 2011 αντέβαιναν στις αρχές της λογιστικής που προβλέπει η οδηγία 97/67. Άλλωστε, το άρθρο 14, παράγραφος 4, της οδηγίας 97/67 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιβάλλουν στους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας κοστολογικά συστήματα διαφορετικά από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 της ίδιας διατάξεως.

292 Ειδικότερα, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, οι οποίες αρκούνται σε μια απλή δήλωση επί του σημείου αυτού, από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 4, στοιχείο c, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2006 και του άρθρου 4, παράγραφος 3, στοιχείο c, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2011, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 288 ανωτέρω, δεν συνάγεται ότι οι διατάξεις αυτές επέβαλλαν ούτε και ότι επέτρεπαν στην Post Danmark να καταλογίσει το σύνολο του κοινού κόστους στο κόστος στο οποίο υποβλήθηκε για τη διασφάλιση της ΥΚΥ. Όσον αφορά το κοινό κόστος, η αρχή που καθιερώνουν οι διατάξεις αυτές ήταν η αρχή της κατανομής βάσει της άμεσης αναλύσεως της προελεύσεώς του.

293 Συναφώς, το Βασίλειο της Δανίας ορθώς εκθέτει ότι οι διατάξεις αυτές συνιστούσαν αποσαφήνιση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να καταχωρίζεται το κόστος στα εσωτερικά λογιστικά βιβλία της Post Danmark αφού έχει αποδοθεί στην ΥΚΥ. Ειδικότερα, από τις διευκρινίσεις που παρέσχε το Βασίλειο της Δανίας, απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, προκύπτει ότι η λογιστική κατανομή του κόστους της Post Danmark βασίστηκε σε μια μέθοδο καταλογισμού σχετική με το «αυξητικό κόστος», το οποίο ορίζεται στα παραρτήματα της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης ως « το κόστος, τόσο σταθερό όσο και μεταβλητό, το οποίο, βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα (τρία έως πέντε έτη), παύει να υφίσταται σε περίπτωση διακοπής της υπηρεσίας», το δε κόστος που θεωρείται κατά τα άνω ως αυξητικό λογίζεται ως κόστος που θα μπορούσε να καταλογιστεί άμεσα στη συγκεκριμένη υπηρεσία με την οποία σχετίζεται. Το άρθρο 4, παράγραφος 4, στοιχείο c, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2006 και το άρθρο 4, παράγραφος 3, στοιχείο c, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2011, κατά των οποίων βάλλουν οι προσφεύγουσες, περιορίζονταν στο να επισημάνουν ότι, όταν το κόστος καταλογιζόταν στην ΥΚΥ βάσει της μεθόδου του αυξητικού κόστους, το κόστος αυτό έπρεπε να αποδοθεί, στο πλαίσιο της ΥΚΥ, στη σχετική υπηρεσία, σύμφωνα με τον κανόνα που προβλέπεται στο στοιχείο a, ή στην οικεία κατηγορία υπηρεσιών, σύμφωνα με τον κανόνα του στοιχείου b. Με άλλα λόγια, το άρθρο 4, παράγραφος 4, στοιχείο c, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2006 και το άρθρο 4, παράγραφος 3, στοιχείο c, της λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης του 2011 αποτελούσαν απλώς ειδική εφαρμογή στην ΥΚΥ των αρχών που προβλέπονταν στα στοιχεία a και b των ίδιων διατάξεων.

294 Το ότι ο λογιστικός καταμερισμός του κοινού κόστους ήταν ο ενδεδειγμένος ενισχύεται από το γεγονός, το οποίο δέχθηκε η Επιτροπή στην παράγραφο 197 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το λογιστικό σύστημα της Post Danmark υποβαλλόταν σε τακτικούς ελέγχους από πιστοποιημένο από το κράτος ορκωτό λογιστή και από την εθνική ρυθμιστική αρχή (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2020, První novinová společnost κατά Επιτροπής, T-316/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:489, σκέψη 253).

295 Ομοίως, οι προσφεύγουσες, οι οποίες φέρουν το βάρος αποδείξεως για την ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών (βλ. σκέψη 51 ανωτέρω), δεν προσκόμισαν κανένα αποδεικτικό στοιχείο ικανό να στηρίξει τον ισχυρισμό τους ότι, στην πράξη, η Post Danmark καταλόγιζε συστηματικά το κοινό κόστος στο κόστος που συνδεόταν με την ΥΚΥ. Συναφώς, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν απλώς ότι, κατόπιν της θεσπίσεως, το έτος 2014, νέας λογιστικής κανονιστικής ρύθμισης η οποία επαναλαμβάνει επακριβώς τη διατύπωση του άρθρου 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 97/67, το κόστος που συνδέεται με την ΥΚΥ μειώθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ αυξήθηκε το

κόστος των λοιπών δραστηριοτήτων της Post Danmark. Πλην όμως, αφενός, το επιχείρημα αυτό βασίζεται σε ισχυρισμό ο οποίος δεν τεκμηριώνεται. Αφετέρου, η ύπαρξη διακυμάνσεως στην κατανομή των διαφόρων δαπανών από το ένα έτος στο άλλο, την οποία επισημαίνουν οι προσφεύγουσες, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι αποδείχθηκε, δεν αρκεί, αφ' εαυτής, για να συναχθεί ότι, κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρονικής περιόδου, το κοινό κόστος καταλογιζόταν συστηματικά στο κόστος που συνδεόταν με την ΥΚΥ.

296 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή μπορούσε να θεωρήσει ότι δεν αποδείχθηκε ο καταλογισμός του κοινού κόστους στο κόστος της ΥΚΥ και ότι η λογιστική κανονιστική ρύθμιση που εφαρμοζόταν στην Post Danmark μεταξύ των ετών 2006 και 2013 είχε ως αποτέλεσμα την προσήκουσα κατανομή των διαφόρων ειδών κόστους.

297 Κατά συνέπεια, συνάγεται το συμπέρασμα ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες τις οποίες δεν είχε υπερβεί, όταν απέκλεισε το ενδεχόμενο η λογιστική κανονιστική ρύθμιση της Post Danmark μεταξύ των ετών 2006 και 2013 να συνεπάγεται την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως, με την αιτιολογία, κυρίως, ότι δεν αποδείχθηκαν τυχόν παρατυπίες κατά τη λογιστική κατανομή του κοινού κόστους. Παρέλκει ως εκ τούτου η εξέταση των αιτιάσεων που βάλλουν κατά της συλλογιστικής την οποία ανέπτυξε επικουρικώς η Επιτροπή και κατά την οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση απορρέουσα από την κατανομή του κόστους στα λογιστικά βιβλία της Post Danmark.

5. Επί της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017

298 Οι προσφεύγουσες, υποστηριζόμενες από τις Jørgen Jensen Distribution και Dansk Distribution, ισχυρίζονται ότι το συμπέρασμα ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση καταδεικνύει ότι η εξέταση του συγκεκριμένου μέτρου από την Επιτροπή ήταν ανεπαρκής και ελλιπής.

299 Πρώτον, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την ορθότητα του συμπεράσματος της Επιτροπής ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν μπορεί να καταλογιστεί στο δανικό κράτος.

300 Επ' αυτού, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν, κατ' αρχάς, ότι η ITD επισήμανε στην καταγγελία της ότι οι δανικές και οι σουηδικές αρχές είχαν παροτρύνει την PostNord να προβεί σε μια τέτοια αύξηση κεφαλαίου, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στη συμφωνία της 20ής Οκτωβρίου 2017. Επιπλέον, η ITD προσκόμισε, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως, δύο παρουσιάσεις της 9ης και της 22ας Φεβρουαρίου 2017 αντιστοίχως, τις οποίες είχε προετοιμάσει το δανικό Υπουργείο Μεταφορών και σύμφωνα με τις οποίες η βιωσιμότητα της Post Danmark εξηρτάτο από αυξήσεις κεφαλαίου εκ μέρους της PostNord, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι δανικές αρχές είχαν ενημερωθεί για την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 και, ως εκ τούτου, αποτελεί ένδειξη περί του ότι είναι δυνατός ο καταλογισμός του μέτρου αυτού στο κράτος.

301 Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι εσφαλμένως κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος, περιοριζόμενη να εκθέσει ότι το γεγονός και μόνον ότι η PostNord ήταν δημόσια επιχείρηση υπό κρατικό έλεγχο δεν αρκούσε για να καταλογιστούν τα μέτρα που έλαβε η PostNord στα κράτη-μετόχους της. Η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει εκτιμήσει τον ενδεχόμενο καταλογισμό της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 στο κράτος υπό το πρίσμα των κριτηρίων που απορρέουν από τη νομολογία και, ειδικότερα, από την απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-482/99, EU:C:2002:294).

302 Τέλος, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι παρέλειψε να ενημερώσει την ITD για τη θέση της σχετικά με την έλλειψη στοιχείων ικανών να αποδείξουν ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος και ότι δεν την κάλεσε να υποβάλει συναφώς τις παρατηρήσεις της, παραβαίνοντας με τον τρόπο αυτόν το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589.

303 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την ορθότητα της απόψεως ότι ένας ιδιώτης επενδυτής θα είχε πραγματοποιήσει την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017.

304 Συναφώς, αφενός, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι εσφαλμένως κατέληξε η Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 κατέστησε δυνατόν να αποτραπεί η πτώχευση της Post Danmark, καθόσον η πτώχευση απλώς μετατέθηκε χρονικά για ορισμένα μόνον έτη.

305 Αφετέρου, όσον αφορά τις προβαλλόμενες αρνητικές συνέπειες οι οποίες φέρεται να αποφεύχθηκαν με την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017, κατ' αρχάς οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά του υπομνήματος του διοικητικού συμβουλίου της PostNord (στο εξής: υπόμνημα του διοικητικού συμβουλίου), το οποίο δεν τους κοινοποιήθηκε και στο οποίο βασίστηκε η Επιτροπή. Ειδικότερα, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει η ημερομηνία, η κρισιμότητα ή η αξιοπιστία των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση που περιέχεται στο εν λόγω υπόμνημα. Συνεπώς, οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο να λάβει μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας προκειμένου να προσκομισθεί το υπόμνημα αυτό.

306 Εν συνεχεία, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι οι αρνητικές αυτές συνέπειες τις οποίες φέρεται να απέτρεψε η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 συνοψίζονται κατά τρόπο πολύ γενικό στην προσβαλλόμενη απόφαση και ότι δεν αρκούν για να στηρίξουν το συμπέρασμα ότι ένας ιδιώτης επενδυτής θα επέλεγε να αποφύγει τις αρνητικές αυτές συνέπειες προβαίνοντας στην εν λόγω αύξηση κεφαλαίου. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν προέβη σε σφαιρική εκτίμηση όλων των κρίσιμων στοιχείων βάσει των οποίων θα μπορούσε να καθοριστεί εάν το κράτος έλαβε το εν λόγω μέτρο υπό την ιδιότητά του ως μέτοχος ή ως φορέας δημόσιας εξουσίας, καθόσον η Επιτροπή στηρίχθηκε αποκλειστικά στις επεξηγήσεις των σουηδικών και δανικών αρχών.

307 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν περαιτέρω ότι η εκτίμηση της Επιτροπής δεν μπορεί να στηρίζεται στην οικονομική ορθολογικότητα, εκτός αν θεωρηθεί ότι η αρχή του ιδιώτη επενδυτή καλύπτει κάθε αύξηση κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας από τη μητρική της όταν η θυγατρική βρίσκεται στα πρόθυρα της πτώχευσης. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών οικονομικών δυσχερειών της Post Danmark κατά τα έτη που προηγήθηκαν της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017, ουδεμία επείγουσα ανάγκη υπήρξε μετά τη δημοσίευση της ετήσιας εκθέσεως πεπραγμένων της Post Danmark.

308 Περαιτέρω, όσον αφορά τις αρνητικές αυτές συνέπειες όπως συνοψίζονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία σχετικά με το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, η οποία απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη αντικειμενικά και επαληθεύσιμα στοιχεία. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή περιορίστηκε σε γενικές δηλώσεις και παρέλειψε να προσδιορίσει, πρώτον, τα ενδιαφερόμενα μέρη των οποίων η εμπιστοσύνη στον όμιλο PostNord θα επηρεαζόταν από την πτώχευση της Post Danmark, δεύτερον, τις συμφωνίες χρηματοδοτήσεως του ομίλου PostNord που θα μπορούσαν να καταγγελθούν σε περίπτωση πτωχεύσεως της Post Danmark, τρίτον, τις συμφωνίες που είχε συνάψει η PostNord με ιδιοκτήτες ακινήτων ή προμηθευτές που θα

επηρεάζονταν από την πτώχευση της Post Danmark, καθώς και τις εγγυήσεις τις οποίες θα έπρεπε η PostNord να ενεργοποιήσει σε παρόμοια περίπτωση και, τέταρτον, τις αναθέσεις δημόσιας υπηρεσίας που θα μπορούσαν να είχαν απολέσει άλλα τμήματα του ομίλου PostNord στη Δανία. Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι καμία από τις υποτιθέμενες αυτές ζημίες δεν προσδιορίστηκε ποσοτικώς και, ως εκ τούτου, οι ζημίες αυτές δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν προς απόδειξη των ζημιών τις οποίες θα υφίστατο ο όμιλος PostNord σε περίπτωση πτώχευσης της Post Danmark.

309 Επιπλέον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι αρνητικές συνέπειες τις οποίες θα μπορούσε να αποτρέψει η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 συνδέονται στενά με την υποβάθμιση της δημόσιας εικόνας του ομίλου PostNord ως σύνολο από την ενδεχόμενη πτώχευση της Post Danmark. Από τη νομολογία προκύπτει ότι μόνον κατ' εξαίρεση, υπό ειδικές περιστάσεις, μπορεί η προσβολή της δημόσιας εικόνας του Δημοσίου σε περίπτωση πτωχεύσεως δημόσιας επιχειρήσεως να αποτελέσει δικαιολογητικό λόγο για τη διενέργεια αύξησης κεφαλαίου προς αποφυγή μιας τέτοιας πτωχεύσεως. Επί του σημείου αυτού, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι είναι παγκοίνως γνωστό ότι το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας είναι οι δύο μέτοχοι της PostNord και, κατά συνέπεια, η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 απέβλεπε ακριβώς στην προστασία της δημόσιας εικόνας των τελευταίων.

310 Τέλος, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι παρέλειψε να εκτιμήσει εάν μέρος του κόστους που θα προέκυπτε από ενδεχόμενη πτώχευση της Post Danmark προερχόταν από τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων. Κατά τις προσφεύγουσες, τούτο ισχύει, ιδίως, όσον αφορά τα δάνεια ή τις εγγυήσεις που χορήγησε η PostNord, τα οποία, δεδομένων των οικονομικών δυσχερειών της Post Danmark, πιθανότατα δεν θα είχαν χορηγηθεί από έναν συνετό επιχειρηματία σε οικονομία της αγοράς.

311 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Δανίας, αμφισβητεί την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών.

312 Πρώτον, η Επιτροπή εκθέτει ότι είχε γνωστοποιήσει την προκαταρκτική της θέση επί της καταγγελίας της ITD κατά τη διάρκεια συναντήσεως που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2018 και ότι η προκαταρκτική της θέση είχε επίσης συζητηθεί με την εκπρόσωπο των προσφευγουσών κατά τη διάρκεια μεταγενέστερης τηλεφωνικής συνομιλίας. Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι παρέβη την υποχρέωση ενημερώσεως που απορρέει από το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589.

313 Δεύτερον, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι έχει τηρήσει στο ακέραιο την υποχρέωσή της επιμελούς εξετάσεως της καταγγελίας της ITD, δεδομένου ότι ζήτησε από τις δανικές αρχές τις αναγκαίες πληροφορίες για την αξιολόγηση όχι μόνον των στοιχείων που προέβαλε η ITD με την καταγγελία της αλλά και εκείνων που προέβαλε με το συμπληρωματικό της υπόμνημα. Η Επιτροπή προσθέτει ότι από το γεγονός και μόνον ότι οι προσφεύγουσες θέτουν υπό αμφισβήτηση την ορθότητα του αποτελέσματος της εκτίμησης αυτής δεν προκύπτει ύπαρξη σοβαρών δυσχερειών.

314 Τρίτον, η Επιτροπή αντικρούει τις ενδείξεις που προέβαλαν οι προσφεύγουσες προκειμένου να αποδείξουν ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος. Ειδικότερα, από τις παρουσιάσεις του Δανού Υπουργού Μεταφορών συνάγεται ότι το δανικό κράτος ήταν «παθητικός θεατής» του εν λόγω εγχειρήματος. Συγκεκριμένα, στις παρουσιάσεις αυτές δεν υπήρχε καμία μνεία του επικείμενου κινδύνου από την πτώχευση της Post Danmark και εξετάζονταν μόνο μακροπρόθεσμες λύσεις για τη συγκεκριμένη εταιρία, οι

οποίες δεν σχετίζονταν με την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017. Η Επιτροπή επικαλείται επίσης την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας για να υποστηρίξει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να της διαβιβάζουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να είναι σε θέση να εξακριβώσει εάν ένα μέτρο συνιστά ενίσχυση και, εφόσον τούτο ισχύει, εάν είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά. Επομένως, η Επιτροπή, η οποία διευκρινίζει ότι η τυχόν κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας δεν θα της παρείχε τη δυνατότητα να συλλέξει περισσότερες πληροφορίες, μπορούσε να βασιστεί στις δηλώσεις των δανικών και σουηδικών αρχών, σύμφωνα με τις οποίες η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν μπορούσε να τους καταλογιστεί, για να καταλήξει στο συμπέρασμα, ελλείψει ενδείξεων για το αντίθετο, ότι τούτο όντως ίσχυε.

315 Το Βασίλειο της Δανίας από την πλευρά του επιβεβαιώνει ότι έλαβε γνώση της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μόνον αφού πραγματοποιήθηκε και ισχυρίζεται ότι από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι οι πράξεις της PostNord έπρεπε να καταλογιστούν, γενικώς, στις δανικές ή στις σουηδικές αρχές. Συναφώς, το Βασίλειο της Δανίας επισημαίνει ότι η εν λόγω εταιρία ενεργεί στην αγορά κατά τρόπο ανεξάρτητο και με μεγάλο βαθμό αυτονομίας, ότι η διαχείρισή της ακολουθεί τις αρχές που διέπουν το εμπόριο και ότι ασκεί τη δραστηριότητά της ανταγωνιζόμενη ιδιωτικές επιχειρήσεις σε μια πλήρως απελευθερωμένη αγορά, ότι δεν υπέχει καμία υποχρέωση να υποβάλλει ορισμένες συναλλαγές της στην έγκριση των ιδιοκτητών της και ότι όλες οι συναλλαγές της βασίζονται σε μια αμιγώς οικονομική λογική.

316 Τέταρτον, όσον αφορά τα επιχειρήματα των προσφευγουσών σχετικά με το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 ήταν άμεση απόρροια της ετήσιας εκθέσεως πεπραγμένων της PostNord, η οποία δημοσιεύθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2017 και στην οποία επισημάνθηκε ο επικείμενος κίνδυνος πτωχεύσεως της Post Danmark. Διάφοροι λόγοι, επομένως, όπως η εξασφάλιση χρόνου για την αναδιάρθρωση της θυγατρικής –θέση την οποία έλαβε η PostNord σε σχέση με την Post Danmark– καθώς και η διατήρηση των εμπορικών σχέσεων και των όρων χρηματοδοτήσεως στις χρηματοπιστωτικές αγορές, θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την πραγματοποίηση από έναν ιδιώτη επενδυτή, ενόψει ενός τέτοιου κινδύνου για τη θυγατρική του, αυξήσεως κεφαλαίου στην εταιρία αυτή εντός σύντομης προθεσμίας και κατά περιορισμένο ποσό.

317 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι από την επιχειρηματολογία της συνάγεται ότι κάθε αύξηση κεφαλαίου θυγατρικής από τη μητρική της εταιρία είναι δικαιολογημένη.

318 Συναφώς, η Επιτροπή, στηριζόμενη στην απόφαση της 25ης Ιουνίου 2015, SACE και Sace BT κατά Επιτροπής (T-305/13, EU:T:2015:435), υπογραμμίζει ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί εάν ένα κράτος μέλος συμπεριφέρθηκε ως ιδιώτης επιχειρηματίας, πρέπει να καθοριστεί η οικονομική ορθολογικότητα του επίμαχου μέτρου βάσει του πλαισίου εντός του οποίου θεσπίστηκε. Προς τούτο, η Επιτροπή πρέπει να διαθέτει τα κατά το δυνατόν πληρέστερα και πλέον αξιόπιστα στοιχεία, τα δε στοιχεία αυτά εξαρτώνται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, καθώς και από τη φύση και την πολυπλοκότητα του εν λόγω μέτρου.

319 Επομένως, κατά την Επιτροπή, το γεγονός και μόνον ότι η PostNord δεν ανέθεσε, πριν από την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017, σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες την εκπόνηση μιας εμπεριστατωμένης οικονομικής ανάλυσης δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι δεν ενήργησε ως ιδιώτης επενδυτής, δεδομένου ότι καμία εταιρία, ερχόμενη αντιμέτωπη με τον αιφνίδιο και επικείμενο κίνδυνο πτωχεύσεως της θυγατρικής της, δεν θα είχε τον χρόνο να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

320 Η Επιτροπή καταλήγει επομένως ότι, κρίνοντας ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν προσπόριζε πλεονέκτημα στην Post Danmark, αξιολόγησε τις πληροφορίες που της παρείχαν, αφενός, οι δανικές και οι σουηδικές αρχές και, αφετέρου, η ITD υπό το πρίσμα της οικονομικής ορθολογικότητας και λογικής. Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή έκρινε ότι η εν λόγω αύξηση κεφαλαίου συνιστούσε εύλογη συμπεριφορά εκ μέρους μιας μητρικής εταιρίας, λαμβανομένου υπόψη του κόστους το οποίο θα έπρεπε να επωμιστεί εάν άφηνε την Post Danmark να πτωχεύσει και της δυνατότητας μετασχηματισμού της τελευταίας σε αποδοτική επιχείρηση στο μέλλον. Ως εκ τούτου, είναι εσφαλμένος ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή ακολούθησε τυφλά την άποψη των δανικών και σουηδικών αρχών και, ιδίως, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο υπόμνημα του διοικητικού συμβουλίου και περιγράφονται στην παράγραφο 80 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

321 Συναφώς, το Βασίλειο της Δανίας υπογραμμίζει ότι, αφενός, μεταξύ των τελών του 2016 και των αρχών του 2017, τα στοιχεία του ενεργητικού της Post Danmark απομειώθηκαν σημαντικά επιφέροντας επιδείνωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του έτους κατά 733 εκατομμύρια DKK, η οποία, σε συνδυασμό με τις λειτουργικές ζημίες που επίσης υπέστη η Post Danmark, είχαν οδηγήσει την τελευταία να απολέσει αιφνιδίως πλέον του ημίσεος των ιδίων κεφαλαίων της. Αφετέρου, το Βασίλειο της Δανίας υποστηρίζει ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 πραγματοποιήθηκε λαμβανομένου υπόψη ότι ο μετασχηματισμός της Post Danmark θα της παρείχε τη δυνατότητα βελτιώσεως της αποδοτικότητάς της, έστω και αν οι όροι χρηματοδοτήσεως του εν λόγω μετασχηματισμού καθορίστηκαν μόλις μετά τη σύναψη της συμφωνίας της 20ής Οκτωβρίου 2017.

322 Τέλος, κατά την Επιτροπή, είναι εσφαλμένη η αφετηρία της συλλογιστικής των προσφευγουσών, ότι δηλαδή η Επιτροπή έκρινε και αποδέχθηκε ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 πραγματοποιήθηκε προς διαφύλαξη της δημόσιας εικόνας της PostNord. Εν πάση περιπτώσει, η νομολογία σχετικά με τη διατήρηση της δημόσιας εικόνας ενός κράτους μέλους ως οικονομικού παράγοντα δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογίαν στην περίπτωση της PostNord, η οποία είναι επιχείρηση που διαθέτει δικό της εμπορικό σήμα.

α) Επί της υπάρξεως παραβάσεως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589

323 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589, καθόσον δεν ενημέρωσε την ITD για την πρόθεσή της να απορρίψει την καταγγελία της, λόγω ελλείψεως στοιχείων ικανών να αποδείξουν ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος, και δεν την κάλεσε να υποβάλει νέες παρατηρήσεις επί του ζητήματος αυτού.

324 Κατά το άρθρο 24, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 2015/1589, «[ό]ταν η Επιτροπή θεωρεί ότι ο ενδιαφερόμενος δεν συμμορφώνεται με το υποχρεωτικό έντυπο καταγγελίας ή ότι τα πραγματικά περιστατικά και νομικά στοιχεία που προέβαλε ο ενδιαφερόμενος δεν παρέχουν επαρκείς λόγους που συνηγορούν, βάσει μιας πρώτης εξέτασης, για την ύπαρξη παράνομης ενίσχυσης ή κατάχρησης ενισχύσεων, ενημερώνει το ενδιαφερόμενο μέρος και του ζητά να διατυπώσει παρατηρήσεις εντός ορισμένης προθεσμίας που κανονικά δεν υπερβαίνει τον έναν μήνα».

325 Επιπλέον, στο άρθρο 24, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού ορίζεται ότι «[η] Επιτροπή αποστέλλει στον καταγγέλλοντα αντίγραφο της απόφασης για υπόθεση που αφορά το αντικείμενο της καταγγελίας».

326 Από το άρθρο 24, παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 2015/1589, το οποίο διέπει τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων, προκύπτει ότι η Επιτροπή, αφού λάβει από τον ενδιαφερόμενο πληροφορίες σχετικά με παράνομες κατ' αυτόν ενισχύσεις, είτε αποφαίνεται ότι δεν υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να εξετάσει την περίπτωση και ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο είτε λαμβάνει απόφαση επί της υποθέσεως η οποία αφορά το αντικείμενο των παρασχεθεισών πληροφοριών (πρβλ. απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2010, NDSHT κατά Επιτροπής, C-322/09 P, EU:C:2010:701, σκέψη 55).

327 Εν προκειμένω, όσον αφορά το ζήτημα αν η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση αφού εξέτασε την καταγγελία της ITD και αφού θεώρησε ότι δεν μπορούσε να αποδειχθεί ότι ο καταλογισμός αυτός ήταν δυνατός.

328 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να γνωστοποιήσει στην ITD την πρόθεσή της να απορρίψει την καταγγελία της πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Επομένως, η αιτίαση περί παραβάσεως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589 πρέπει να απορριφθεί.

β) Επί της δυνατότητας να καταλογισθεί η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017

329 Όπως προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 239 και 240 ανωτέρω, η δυνατότητα να καταλογισθεί ένα μέτρο σε κράτος μέλος αποτελεί αυτοτελή προϋπόθεση για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως κρατικής ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και, όταν η Επιτροπή είναι σε θέση να αποκλείσει ότι ο καταλογισμός αυτός είναι δυνατός σε σχέση με μέτρο για το οποίο της έχει υποβληθεί καταγγελία, μπορεί να λάβει απόφαση να μην προβάλει αντιρρήσεις έναντι αυτού.

330 Συναφώς, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η δυνατότητα να καταλογιστεί ένα μέτρο στο κράτος δεν μπορεί να στηριχθεί απλώς και μόνο στο γεγονός ότι το μέτρο αυτό έχει ληφθεί από δημόσια επιχείρηση (πρβλ. απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-482/99, EU:C:2002:294, σκέψεις 51 και 57).

331 Πράγματι, ακόμη και αν το κράτος είναι σε θέση να ελέγχει μια δημόσια επιχείρηση και να ασκεί αποφασιστική επιρροή επί των συναλλαγών της, η πραγματική άσκηση τέτοιου ελέγχου δεν τεκμαίρεται άνευ ετέρου σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Ο βαθμός ανεξαρτησίας της δημόσιας επιχείρησης αποτελεί συνάρτηση των περιθωρίων που της αφήνει το κράτος. Κατά συνέπεια, απλώς και μόνον το γεγονός ότι μια δημόσια επιχείρηση τελεί υπό κρατικό έλεγχο δεν αρκεί για να καταλογίζονται στο κράτος τα μέτρα που αυτή λαμβάνει. Πρέπει επίσης να εξετάζεται κατά πόσον οι δημόσιες αρχές ενεπλάκησαν καθ' οιονδήποτε τρόπο στη λήψη των μέτρων αυτών (πρβλ. απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-482/99, EU:C:2002:294, σκέψη 52).

332 Συναφώς, δεν απαιτείται να αποδεικνύεται, κατόπιν επακριβούς έρευνας, ότι οι δημόσιες αρχές παρότρυναν συγκεκριμένα την οικεία δημόσια επιχείρηση να λάβει τα επίμαχα μέτρα ενισχύσεων. Πρώτον, αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι σχέσεις μεταξύ του κράτους και των δημόσιων επιχειρήσεων είναι πολύ στενές, υπάρχει πραγματικός κίνδυνος να χορηγούνται κρατικές ενισχύσεις μέσω των επιχειρήσεων αυτών, κατά τρόπο αδιαφανή και κατά παράβαση των διατάξεων της Συνθήκης περί κρατικών ενισχύσεων. Δεύτερον, οι τρίτοι θα έχουν κατά κανόνα, λόγω ακριβώς των προνομιακών σχέσεων μεταξύ κράτους και δημόσιων επιχειρήσεων, πολύ μεγάλη δυσκολία να αποδείξουν ότι τα μέτρα ενισχύσεων που έλαβε σε συγκεκριμένη

περίπτωση μια δημόσια επιχείρηση ελήφθησαν ουσιαστικά κατόπιν οδηγιών των δημόσιων αρχών (πρβλ. απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-482/99, EU:C:2002:294, σκέψεις 53 και 54).

333 Για τους λόγους αυτούς, στη σκέψη 55 της αποφάσεως της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-482/99, EU:C:2002:294), το Δικαστήριο έκρινε ότι η δυνατότητα να καταλογιστεί στο κράτος το μέτρο ενισχύσεως που έχει ληφθεί από δημόσια επιχείρηση μπορεί να συναχθεί από ένα σύνολο ενδείξεων που προκύπτουν από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης και από το όλο πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η λήψη του μέτρου. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει ήδη προσδώσει σημασία στο γεγονός ότι ο εν λόγω οργανισμός δεν μπορούσε να λάβει την επίμαχη απόφαση χωρίς να λάβει υπόψη τις απαιτήσεις των δημόσιων αρχών (πρβλ. απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1988, Kwekerij van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής, 67/85, 68/85 και 70/85, EU:C:1988:38, σκέψη 37) ή ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις μέσω των οποίων είχαν χορηγηθεί οι ενισχύσεις, πέραν των οργανικών στοιχείων που τις συνέδεαν με το κράτος, έπρεπε να λαμβάνουν υπόψη κυβερνητικές οδηγίες (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Μαρτίου 1991, Ιταλία κατά Επιτροπής, C-303/88, EU:C:1991:136, σκέψεις 11 και 12, και της 21ης Μαρτίου 1991, Ιταλία κατά Επιτροπής, C-305/89, EU:C:1991:142, σκέψεις 13 και 14).

334 Εξάλλου, για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ένα μέτρο ενίσχυσης που έχει ληφθεί από δημόσια επιχείρηση μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος ενδέχεται να έχουν σημασία και ορισμένες άλλες ενδείξεις, π.χ. η ένταξή της στις δομές της δημόσιας διοίκησης, η φύση των δραστηριοτήτων της και η άσκησή τους στην αγορά υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού προς τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, το νομικό καθεστώς της επιχείρησης, δηλαδή αν διέπεται από το δημόσιο δίκαιο ή το κοινό εταιρικό δίκαιο, ο βαθμός της εποπτείας που ασκούν οι δημόσιες αρχές επί της διαχειρίσεως της επιχειρήσεως ή οποιαδήποτε άλλη ένδειξη από την οποία να συνάγεται στη συγκεκριμένη περίπτωση ότι έχουν εμπλακεί ή ότι είναι απίθανο να μην έχουν εμπλακεί οι δημόσιες αρχές στη λήψη ορισμένου μέτρου, αν ληφθούν υπόψη η έκταση του μέτρου, το περιεχόμενό του ή οι συνθήκες που δημιουργεί (πρβλ. απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-482/99, EU:C:2002:294, σκέψη 56).

335 Ωστόσο, το γεγονός και μόνον ότι μια δημόσια επιχείρηση έχει συσταθεί υπό τη μορφή κεφαλαιουχικής εταιρίας του κοινού δικαίου δεν μπορεί να θεωρηθεί, λόγω της νομικής αυτοτέλειας που της παρέχει αυτή η νομική μορφή, ως επαρκές στοιχείο για να αποκλειστεί η δυνατότητα να καταλογιστεί στο κράτος ένα μέτρο ενισχύσεως που έχει ληφθεί από την εν λόγω εταιρία. Συγκεκριμένα, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, του γεγονότος ότι η επιχείρηση αυτή τελεί υπό έλεγχο και, αφετέρου, των δυνατοτήτων ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής τις οποίες συνεπάγεται στην πράξη το γεγονός αυτό, δεν μπορεί να αποκλειστεί εκ προοιμίου ότι οποιοδήποτε μέτρο της εν λόγω εταιρίας είναι δυνατόν να καταλογιστεί στο κράτος ούτε συνεπώς ότι υπάρχει κίνδυνος καταστρατηγήσεως των κανόνων της Συνθήκης περί κρατικών ενισχύσεων, έστω και αν η νομική μορφή της δημόσιας επιχείρησης αποτελεί αυτή καθεαυτήν μία από τις ενδείξεις βάσει των οποίων μπορεί να εξακριβωθεί στη συγκεκριμένη περίπτωση αν εμπλέκεται το κράτος (πρβλ. απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-482/99, EU:C:2002:294, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

336 Εν προκειμένω, στις παραγράφους 200 έως 202 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή, αφού επανέλαβε τη σκέψη 52 της αποφάσεως της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-482/99, EU:C:2002:294), η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 331 ανωτέρω, επισήμανε κατ' αρχάς ότι η διάρθρωση του κεφαλαίου της PostNord και οι κανόνες διορισμού του διοικητικού συμβουλίου της καταδεικνύουν ότι το δανικό και το σουηδικό κράτος θα μπορούσαν να ασκήσουν κυριαρχική επιρροή στην εταιρία αυτή. Ακολούθως, η Επιτροπή έκρινε ότι από τα

συγκεκριμένα στοιχεία δεν μπορούσε να αποδειχθεί ότι τα εν λόγω κράτη είχαν πραγματικό έλεγχο επί της PostNord κατά τον χρόνο της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 ούτε ότι οι δημόσιες αρχές είχαν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, εμπλοκή στη λήψη του μέτρου αυτού. Τέλος, η Επιτροπή έκρινε ότι η ITD δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό ή στο σουηδικό κράτος.

337 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η εκτίμηση αυτή μαρτυρεί τον ανεπαρκή και ελλιπή χαρακτήρα της εξετάσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή.

338 Συναφώς, επισημαίνεται ότι ορθώς η Επιτροπή επισήμανε ότι απλώς και μόνον το γεγονός ότι μια εταιρία ελέγχεται από το κράτος δεν είναι αρκετό για να τεκμαίρεται ότι οποιαδήποτε απόφαση της εταιρίας αυτής μπορεί να καταλογίζεται στο κράτος-μέτοχο, σύμφωνα με τις αρχές που διατύπωσε το Δικαστήριο στην απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-482/99, EU:C:2002:294) (βλ. σκέψεις 330 και 331 ανωτέρω).

339 Πλην όμως, από την απόφαση της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-482/99, EU:C:2002:294), συνάγεται επίσης ότι η Επιτροπή, σε περίπτωση επιχείρησης στην οποία κράτος μέλος μπορεί να ασκεί κυριαρχική επιρροή, πρέπει να εξετάζει, βάσει ενός φάσματος αρκούντως συγκεκριμένων και συγκλινουσών ενδείξεων, εάν η εμπλοκή του κράτους σε μέτρο που έλαβε η επιχείρηση αυτή είναι υπαρκτή ή αν είναι απίθανο να μην υπάρχει τέτοια εμπλοκή λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων και του όλου πλαισίου της υπό κρίση υποθέσεως (βλ. σκέψη 334 ανωτέρω) (πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουνίου 2015, SACE και Sace BT κατά Επιτροπής, T-305/13, EU:T:2015:435, σκέψεις 51 και 52).

340 Επομένως, εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η PostNord ήταν επιχείρηση επί της οποίας το δανικό και το σουηδικό κράτος μπορούσαν να ασκούν κυριαρχική επιρροή, δεν μπορούσε να περιοριστεί στη διαπίστωση ότι δεν δυνατόν να συναγάγει κατά τεκμήριο ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος. Σύμφωνα με την αρχή που υπομνήσθηκε στη σκέψη 339 ανωτέρω, εναπέκειτο στην Επιτροπή, κατά περίπτωση, να διαπιστώσει συγκεκριμένα, βάσει ενδείξεων τις οποίες μπορούσε να συλλέξει σε συνάρτηση με τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, εάν ήταν ή όχι πιθανόν ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό και το σουηδικό κράτος.

341 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή, περιοριζόμενη στη διαπίστωση ότι η PostNord συνιστούσε δημόσια επιχείρηση, προέβη σε ανεπαρκή ανάλυση της εμπλοκής του κράτους στη λήψη του επίδικου μέτρου. Πράγματι, η προσέγγιση αυτή καταλήγει στο να αποκλειστεί ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος για τον λόγο και μόνον ότι η PostNord είχε συσταθεί υπό τη μορφή εμπορικής εταιρίας, κατά παραβίαση της αρχής την οποία έχει διατυπώσει το Δικαστήριο και η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 335 ανωτέρω.

342 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, προς στήριξη της καταγγελίας της, η ITD είχε αναφερθεί στην ύπαρξη δύο παρουσιάσεων τις οποίες είχε πραγματοποιήσει το δανικό Υπουργείο Μεταφορών στις 9 και 22 Φεβρουαρίου 2017.

343 Είναι αληθές ότι, όπως υπογραμμίζουν η Επιτροπή και το Βασίλειο της Δανίας, στις εν λόγω παρουσιάσεις εξετάσθηκαν μακροπρόθεσμες λύσεις μέσω των οποίων θα καθίστατο δυνατή η εφαρμογή ενός νέου μοντέλου παραγωγής εντός της Post Danmark, χωρίς να γίνεται λόγος για άμεση αύξηση κεφαλαίου, όπως εκείνη της 23ης Φεβρουαρίου 2017. Πλην όμως, από τις ίδιες

αυτές παρουσιάσεις συνάγεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η Δανική Κυβέρνηση είχε επίγνωση του μεγέθους των οικονομικών δυσχερειών που αντιμετώπιζε η Post Danmark το έτος 2016 και των αντίστοιχων προβλέψεων για το έτος 2017, του κινδύνου πτωχεύσεως της εν λόγω επιχειρήσεως καθώς και του κόστους μιας τέτοιας πτωχεύσεως για το Δημόσιο. Όπως επισήμανε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση και με τα δικόγραφά της, ακριβώς τα τελευταία αυτά στοιχεία αποτέλεσαν τον δικαιολογητικό λόγο για την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017.

344 Κατά συνέπεια, η γνώση των στοιχείων αυτών από το δανικό κράτος αποτελούσε επίσης δικαιολογητικό λόγο για την εκ μέρους της Επιτροπής διενέργεια πιο εμπεριστατωμένης εξετάσεως του ζητήματος του καταλογισμού της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017, καθόσον, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι σχέσεις μεταξύ του κράτους και των δημοσίων επιχειρήσεων είναι στενές, δεν ήταν αναγκαίο να αποδειχθεί ότι οι δημόσιες αρχές είχαν, βάσει συγκεκριμένης έρευνας, παροτρύνει συγκεκριμένα την PostNord να λάβει το επίμαχο μέτρο (βλ. σκέψη 332 ανωτέρω).

345 Συναφώς, είναι επίσης σημαντικό να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή μπορεί, υπό ορισμένες περιστάσεις, να υποχρεούται να διερευνήσει μια καταγγελία βαίνοντας πέραν της απλής εξετάσεως των πραγματικών και νομικών στοιχείων που της γνωστοποίησε ο καταγγέλλων. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή υποχρεούται, χάριν της ορθής εφαρμογής των θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, να προβαίνει σε επιμελή και αμερόληπτη εξέταση της καταγγελίας, με αποτέλεσμα να καθίσταται ενδεχομένως αναγκαία η εξέταση στοιχείων τα οποία δεν επικαλέστηκε ρητώς ο καταγγέλλων (βλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 2018, Naviera Armas κατά Επιτροπής, T-108/16, EU:T:2018:145, σκέψη 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

346 Από τη δε δικογραφία προκύπτει ότι η Επιτροπή περιορίστηκε να διαβιβάσει την καταγγελία της ITD προς τις δανικές και τις σουηδικές αρχές και ότι αρκέστηκε στην από 20 Δεκεμβρίου 2017 απάντησή τους, σύμφωνα με την οποία οι εν λόγω αρχές έλαβαν γνώση της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μόνο μετά την πραγματοποίησή της, υπό την ιδιότητά τους ως μετόχων.

347 Συναφώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς την αρχή της ειλικρινούς συνεργασίας, όπως αυτή ερμηνεύθηκε με την απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-131/15 P, EU:C:2016:989, σκέψη 34). Με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι, στο πλαίσιο της αρχής της ειλικρινούς συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και θεσμικών οργάνων, η οποία απορρέει από το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, και προς αποφυγήν καθυστερήσεως της διαδικασίας, εναπόκειται στο κράτος μέλος που θεωρεί ότι ένα μέτρο που υποβλήθηκε σε προκαταρκτική εξέταση εκ μέρους της Επιτροπής δεν συνιστά ενίσχυση να της παράσχει, το συντομότερο δυνατόν αφότου η Επιτροπή επελήφθη του επίμαχου μέτρου, τα στοιχεία που αιτιολογούν τη θέση αυτή. Είναι αληθές ότι οι δηλώσεις που παρέχουν τα κράτη μέλη δεν στερούνται, αυτές καθεαυτές, επιρροής στο πλαίσιο των διαδικασιών ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων (πρβλ. απόφαση της 26ης Ιουνίου 2008, SIC κατά Επιτροπής, T-442/03, EU:T:2008:228, σκέψη 104). Πλην όμως, εν προκειμένω, από την αρχή της ειλικρινούς συνεργασίας, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο, δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή μπορούσε να στηριχθεί πρωτίστως, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως, στους ισχυρισμούς που είχαν προβάλει οι δανικές και σουηδικές αρχές για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν μπορούσε να

καταλογιστεί στο κράτος, παρά το γεγονός ότι το μέτρο αυτό είχε ληφθεί από την PostNord, για την οποία η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι αποτελούσε δημόσια επιχείρηση επί της οποίας το δανικό και το σουηδικό κράτος ήταν σε θέση να ασκούν κυριαρχική επιρροή.

348 Κατόπιν των προεκτεθέντων, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι ορθώς οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή δεν διεξήγαγε πλήρη και επαρκή εξέταση του ζητήματος εάν η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό και το σουηδικό κράτος.

349 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα του Βασιλείου της Δανίας ότι οι συναλλαγές της PostNord βασίζονται σε αμιγώς οικονομική λογική και δεν απαιτείται να εγκρίνονται από τα κράτη που είναι ιδιοκτήτες της, όπως συμβαίνει με οποιαδήποτε ιδιωτική επιχείρηση. Πράγματι, η Επιτροπή ουδόλως έλαβε υπόψη της το γεγονός αυτό όταν διαπίστωσε ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος, καθόσον περιορίστηκε να αναφέρει ότι από τη διάρθρωση του κεφαλαίου της PostNord και τους κανόνες διορισμού του διοικητικού συμβουλίου της δεν μπορούσε να αποδειχθεί η εμπλοκή των κρατών-μετόχων της στην εν λόγω αύξηση κεφαλαίου. Εν πάση περιπτώσει, το επιχείρημα του Βασιλείου της Δανίας σχετικά με τους όρους ασκήσεως των δραστηριοτήτων της PostNord δεν τεκμηριώνεται με κανένα αποδεικτικό στοιχείο.

350 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να εξεταστεί η δεύτερη αιτιολογία την οποία παρέθεσε η Επιτροπή προς στήριξη του συμπεράσματός της ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, η οποία βασίζεται στο γεγονός ότι ένα τέτοιο μέτρο δεν συνεπάγεται πλεονέκτημα, καθόσον πληροί το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή που ενεργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς.

γ) Επί του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς

351 Κατά τη νομολογία, το ζήτημα εάν η Επιτροπή εφάρμοσε εσφαλμένως το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή που ενεργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς δεν πρέπει να συγχέεται με εκείνο της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών που επιβάλλουν την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Συγκεκριμένα, η εξέταση της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών δεν αποσκοπεί στο να κριθεί αν η Επιτροπή εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 107 ΣΛΕΕ, αλλά στο να διαπιστωθεί αν η Επιτροπή διέθετε, κατά την ημερομηνία που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται κρατική ενίσχυση και, σε καταφατική περίπτωση, αν η ενίσχυση αυτή συμβιβάζεται με την κοινή αγορά (βλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 2012, Ryanair κατά Επιτροπής, T-123/09, EU:T:2012:164, σκέψη 129 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 12ης Ιουνίου 2014, Sarc κατά Επιτροπής, T-488/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:497, σκέψη 93).

352 Οι αρχές που έχουν διατυπωθεί στη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης σχετικά με την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς είναι, ωστόσο, χρήσιμες για την εκτίμηση του κατά πόσον η Επιτροπή αντιμετώπισε κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως σοβαρές δυσχέρειες τις οποίες δεν υπερέβη όταν έκρινε ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν ήταν ικανή να προσπορίσει πλεονέκτημα στην Post Danmark.

353 Κατ' αρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως «ενισχύσεως» κατά την έννοια του άρθρου 107 ΣΛΕΕ όταν η ωφελούμενη επιχείρηση θα μπορούσε, υπό περιστάσεις που αντιστοιχούν στις συνήθεις

συνθήκες της αγοράς, να τύχει του ίδιου πλεονεκτήματος με εκείνο που τέθηκε στη διάθεσή της με τη χρήση κρατικών πόρων, η δε εκτίμηση αυτή διενεργείται κατ' αρχήν διά της εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2013, Frucona Košice κατά Επιτροπής, C-73/11 P, EU:C:2013:32, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/15 P, EU:C:2016:989, σκέψη 71).

354 Η εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς σημαίνει, επομένως, ότι πρέπει να εξακριβωθεί εάν, υπό παρόμοιες περιστάσεις, ένας ιδιώτης επενδυτής δραστηριοποιούμενος υπό κανονικές συνθήκες οικονομίας της αγοράς, με μέγεθος ανάλογο προς τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα, θα μπορούσε να λάβει την απόφαση να προβεί σε εισφορές κεφαλαίων του ίδιου ύψους και υπό τις ίδιες συνθήκες (πρβλ. απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, SNCM και Γαλλία κατά Corsica Ferries France, C-533/12 P και C-536/12 P, EU:C:2014:2142, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

355 Προς τούτο, είναι σημαντικό να υπομνησθεί ότι καίτοι η συμπεριφορά του ιδιώτη επενδυτή, προς τον οποίο πρέπει να συγκριθεί η συμπεριφορά του δημόσιου επενδυτή, δεν αντιστοιχεί κατ' ανάγκην προς τη συμπεριφορά του κοινού επενδυτή που επενδύει κεφάλαια με την προοπτική της κατά το μάλλον ή ήττον βραχυπρόθεσμης αποδοτικότητάς τους, πρέπει, τουλάχιστον, να αντιστοιχεί προς τη συμπεριφορά μιας ιδιωτικής εταιρίας συμμετοχών (holding) ή ενός ιδιωτικού ομίλου επιχειρήσεων που ακολουθούν διαρθρωτική, γενική ή κλαδική πολιτική, με γνώμονα την προοπτική της μακροπρόθεσμης αποδοτικότητας (αποφάσεις της 21ης Μαρτίου 1991, Ιταλία κατά Επιτροπής, C-305/89, EU:C:1991:142, σκέψη 20, και της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, Kahla/Thüringen Porzellan κατά Επιτροπής, T-20/03, EU:T:2008:395, σκέψη 238). Επομένως, όταν οι εισφορές κεφαλαίου πραγματοποιούνται από δημόσιο επενδυτή χωρίς να υπάρχει ούτε καν μακροπρόθεσμη προοπτική αποδοτικότητας, πρέπει να θεωρούνται ως ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, και η συμβατότητά τους με την κοινή αγορά πρέπει να εκτιμηθεί αποκλειστικά υπό το πρίσμα των κριτηρίων που προβλέπει η διάταξη αυτή (βλ. απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, SNCM και Γαλλία κατά Corsica Ferries France, C-533/12 P και C-536/12 P, EU:C:2014:2142, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

356 Ειδικότερα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ένας ιδιώτης εταίρος μπορεί ευλόγως να εισφέρει το αναγκαίο κεφάλαιο για να εξασφαλίσει την επιβίωση μιας επιχειρήσεως που αντιμετωπίζει παροδικές δυσχέρειες, η οποία όμως μετά από αναδιάρθρωση θα μπορούσε να ανακτήσει την αποδοτικότητά της. Ως εκ τούτου, η μητρική εταιρία μπορεί επίσης, επί περιορισμένο χρονικό διάστημα, να καλύπτει τις ζημίες μίας εκ των θυγατρικών της προκειμένου να έχει η θυγατρική αυτή τη δυνατότητα να παύσει τις δραστηριότητες της υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες (αποφάσεις της 21ης Μαρτίου 1991, Ιταλία κατά Επιτροπής, C-303/88, EU:C:1991:136, σκέψεις 21 και 22, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, Componenta κατά Επιτροπής, T-455/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:597, σκέψη 87, και της 28ης Ιανουαρίου 2016, Σλοβενία κατά Επιτροπής, T-507/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:35, σκέψη 221).

357 Συναφώς, εναπόκειται στο κράτος μέλος ή στον ενδιαφερόμενο δημόσιο φορέα να παράσχουν στην Επιτροπή τα αντικειμενικά και εξακριβώσιμα στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η απόφασή του να ενεργήσει σε σχέση με το μετοχικό κεφάλαιο μιας επιχειρήσεως στηρίχθηκε σε προηγούμενες οικονομικές εκτιμήσεις παρόμοιες με εκείνες στις οποίες, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως, θα είχε προβεί, προτού λάβει το επίμαχο μέτρο, ένας ορθολογικός ιδιώτης επενδυτής ευρισκόμενος σε κατάσταση όσο το δυνατόν παραπλήσια με εκείνη του εν λόγω κράτους ή του εν λόγω φορέα, προκειμένου να προσδιορίσει τη μελλοντική αποδοτικότητα του μέτρου αυτού. Τα δε στοιχεία της προηγούμενης οικονομικής εκτιμήσεως που απαιτείται να

παράσχει το κράτος μέλος πρέπει να διαμορφώνονται με γνώμονα τη φύση και την πολυπλοκότητα της επίμαχης πράξεως, την αξία του ενεργητικού, των αγαθών ή των υπηρεσιών περί των οποίων πρόκειται καθώς και τις περιστάσεις της υποθέσεως (αποφάσεις της 25ης Ιουνίου 2015, SACE και Sace BT κατά Επιτροπής, T-305/13, EU:T:2015:435, σκέψεις 97 και 98, και της 11ης Δεκεμβρίου 2018, BTB Holding Investments και Duferco Participations Holding κατά Επιτροπής, T-100/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:900, σκέψεις 79 και 80).

358 Επομένως, το περιεχόμενο και ο βαθμός ακρίβειας αυτών των προηγούμενων οικονομικών εκτιμήσεων μπορούν να εξαρτώνται μεταξύ άλλων από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, την κατάσταση της αγοράς και την οικονομική συγκυρία και, ως εκ τούτου, σε ορισμένες περιπτώσεις, η απουσία λεπτομερούς επιχειρηματικού σχεδίου της θυγατρικής, περιέχοντος ακριβείς και πλήρεις εκτιμήσεις σχετικά με τη μελλοντική αποδοτικότητα και λεπτομερείς αναλύσεις κόστους/κερδών, δεν επιτρέπει, από μόνη της, να συναχθεί ότι ο δημόσιος επενδυτής δεν συμπεριφέρθηκε όπως θα είχε πράξει ένας ιδιώτης επενδυτής (απόφαση της 25ης Ιουνίου 2015, SACE και Sace BT κατά Επιτροπής, T-305/13, EU:T:2015:435, σκέψεις 178 και 179).

359 Παρά ταύτα, έχει κριθεί ότι ένας ορθολογικός ιδιώτης επενδυτής, ακόμη και αν βρισκόταν σε αδυναμία να προβεί σε λεπτομερείς και πλήρεις προβλέψεις, δεν θα αποφάσιζε να εισφέρει πρόσθετα κεφάλαια σε μία από τις θυγατρικές του η οποία έχει καταγράψει σημαντικές ζημίες, χωρίς να προβεί προηγουμένως σε έστω και κατά προσέγγιση εκτιμήσεις που θα του επέτρεπαν να συναγάγει τις εύλογες πιθανότητες πραγματοποιήσεως κερδών στο μέλλον και χωρίς να έχει αναλύσει διάφορα σενάρια και διάφορες εναλλακτικές λύσεις, συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως και της μεταβιβάσεως ή της τυχόν εκκαθαρίσεως της θυγατρικής. Επομένως, η αδυναμία πραγματοποιήσεως λεπτομερών και πλήρων προβλέψεων δεν μπορεί να απαλλάξει έναν δημόσιο επενδυτή από την υποχρέωση να προβεί σε κατάλληλη προηγούμενη εκτίμηση της αποδοτικότητας της επενδύσεώς του, συγκρίσιμη με εκείνη στην οποία θα προέβαινε ιδιώτης επενδυτής ευρισκόμενος σε παρόμοια κατάσταση, βάσει των διαθέσιμων και προβλέψιμων στοιχείων (απόφαση της 25ης Ιουνίου 2015, SACE και Sace BT κατά Επιτροπής, T-305/13, EU:T:2015:435, σκέψεις 180 έως 182).

360 Ειδικότερα, από τη νομολογία προκύπτει ότι, όταν ένας ορθολογικός ιδιώτης επενδυτής βρεθεί αντιμέτωπος με πλείονες εναλλακτικές λύσεις πριν διενεργήσει μια συναλλαγή, πρέπει να σταθμίσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα εκάστης εξ αυτών προκειμένου να επιλέξει την πλέον συμφέρουσα εναλλακτική λύση (πρβλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 24ης Ιανουαρίου 2013, Frucona Košice κατά Επιτροπής, C-73/11 P, EU:C:2013:32, σκέψεις 79 και 80, και της 21ης Μαρτίου 2013, Επιτροπή κατά Buczek Automotive, C-405/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:186, σκέψεις 56 έως 58).

361 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των σκέψεων πρέπει να εξεταστεί εάν, εν προκειμένω, η Επιτροπή προέβη σε πλήρη και επαρκή εξέταση του κατά πόσον ένας ιδιώτης επενδυτής θα είχε πραγματοποιήσει την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 και, κατά συνέπεια, να καθοριστεί αν η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες τις οποίες δεν υπερέβη.

362 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε, στην παράγραφο 203, ότι ένας ιδιώτης επενδυτής ευρισκόμενος στην κατάσταση της PostNord θα είχε πιθανότατα προβεί στην αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 αντί να αφήσει τη θυγατρική του να πτωχεύσει. Προς στήριξη της διαπιστώσεώς της αυτής, η Επιτροπή επισήμανε, αφενός, ότι δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι η Post Danmark θα είχε πτωχεύσει χωρίς την επίμαχη αύξηση κεφαλαίου, καθόσον τα ίδια κεφάλαια της εν λόγω εταιρίας είχαν μειωθεί από 1,29 δισεκατομμύρια DKK στα τέλη του

2015 σε 108 εκατομμύρια DKK στο τέλος του επομένου έτους, με πρόβλεψη περαιτέρω ζημιών για το έτος 2017. Αφετέρου, η Επιτροπή, παραπέμποντας στις εξηγήσεις των δανικών και σουηδικών αρχών που παρατίθενται στο σημείο 5.1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, επισήμανε ότι το κόστος για τον όμιλο PostNord από τυχόν πτώχευση της Post Danmark θα ήταν πολύ υψηλότερο από το κόστος της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017.

363 Από το σημείο 5.1 της προσβαλλομένης αποφάσεως και, ειδικότερα, από την παράγραφο 80 αυτής προκύπτει ότι, κατά τη διοικητική διαδικασία, οι δανικές και σουηδικές αρχές υποστήριξαν, παραπέμποντας στο υπόμνημα του διοικητικού συμβουλίου, ότι τυχόν πτώχευση της Post Danmark θα επέφερε τις ακόλουθες αρνητικές συνέπειες:

– την απώλεια της εμπιστοσύνης των πιστωτικών και κεφαλαιακών αγορών, των πελατών, των προμηθευτών, των ιδιοκτητών ακινήτων, των εργαζομένων και των λοιπών ενδιαφερομένων σε ολόκληρο τον όμιλο·

– την καταγγελία των υφισταμένων χρηματοδοτικών συμφωνιών για τον όμιλο PostNord, όπερ θα καθιστούσε δυσχερή για τον όμιλο την αναχρηματοδότηση και τη συγκέντρωση κεφαλαίων·

– τη χειροτέρευση των όρων υπό τους οποίους η PostNord μισθώνει ακίνητα και εφοδιάζεται από τους προμηθευτές της, καθώς και την αυστηροποίηση των απαιτήσεων σχετικά με τις διάφορες μορφές εγγυήσεων από την PostNord·

– τη διακύβευση της θέσεως και του καλού ονόματος της PostNord στις σκανδιναβικές αγορές εφοδιαστικής, όπου βρίσκεται η πλειονότητα των πελατών της, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε πολλές χώρες·

– αρνητική επίδραση στις ταμειακές ροές εντός του ομίλου PostNord καθώς και λογιστική ζημία.

364 Η Επιτροπή στήριξε, ως εκ τούτου, το συμπέρασμά της στο γεγονός ότι η πτώχευση της Post Danmark θα είχε ορισμένες αρνητικές συνέπειες για τον όμιλο PostNord.

365 Συναφώς, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι οι αρνητικές συνέπειες που απορρέουν από την πτώχευση μιας θυγατρικής εταιρίας μπορούν να οδηγήσουν έναν ιδιώτη επενδυτή, του οποίου η δράση υπαγορεύεται από την οικονομική ορθολογικότητα, να προβεί σε εισφορές κεφαλαίου προς διασφάλιση της επιβίωσης της εν λόγω θυγατρικής.

366 Πλην όμως, η Επιτροπή, προκειμένου να αρνηθεί, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξετάσεως, τον χαρακτηρισμό μιας δημόσιας επενδύσεως σκοπούσας στη διασφάλιση της επιβιώσεως μιας θυγατρικής εταιρίας ως κρατικής ενισχύσεως, με την αιτιολογία ότι η συγκεκριμένη επένδυση συνάδει προς τη συμπεριφορά ενός ορθολογικού ιδιώτη επενδυτή, οφείλει, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 355 έως 360 ανωτέρω, να είναι σε θέση να αποδείξει ότι η επένδυση αυτή υπερτερεί έναντι οποιουδήποτε άλλου εναλλακτικού μέτρου, όπως είναι η κήρυξη της εν λόγω θυγατρικής σε πτώχευση. Προς τούτο, όπως προκύπτει από την ίδια νομολογία, η Επιτροπή οφείλει να προβεί σε επισταμένη εξέταση, βάσει των αξιόπιστων στοιχείων που έχει στη διάθεσή της, των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων, αφενός, της επιλογής που συνίσταται στην κήρυξη της θυγατρικής εταιρίας σε πτώχευση και, αφετέρου, της επιλογής που συνίσταται στην πραγματοποίηση δημόσιας επενδύσεως προς εξασφάλιση της επιβιώσεως της επιχειρήσεως, εξετάζοντας ιδίως, στην τελευταία αυτή περίπτωση, τις προοπτικές κερδοφορίας που μπορεί να προσδοκά ο δημόσιος επενδυτής.

367 Εν προκειμένω, μολονότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το κόστος για την PostNord από την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 ήταν χαμηλότερο από το κόστος από τυχόν πτώχευση της Post Danmark, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι κατ' ουσίαν στηρίχθηκε αποκλειστικά στις αρνητικές συνέπειες τυχόν πτώχευσης της Post Danmark, χωρίς να αποκλείσει το ενδεχόμενο ότι μια τέτοια διαδικασία θα μπορούσε, παρά ταύτα, να είναι πλεονεκτικότερη από μια αύξηση κεφαλαίου, η οποία, για παράδειγμα, δεν θα προσέφερε καμία προοπτική κερδοφορίας, έστω και μακροπρόθεσμη.

368 Συναφώς, η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίζει ότι το συμπέρασμά της ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 συνάδει με τη συμπεριφορά ενός ιδιώτη επενδυτή δεν βασίστηκε στο υπόμνημα του διοικητικού συμβουλίου και στα στοιχεία που μνημονεύονται στη σκέψη 363 ανωτέρω, αλλά στην οικονομική λογική, από την οποία προκύπτει ότι, όταν μια μητρική εταιρία έρχεται αντιμέτωπη με την αιφνίδια και επικείμενη πτώχευση μίας από τις θυγατρικές της εταιρίες, αποφασίζει να διασφαλίσει την επιβίωση της θυγατρικής της αυτής, αναλαμβάνοντας τις ζημίες της.

369 Πράγματι, πρώτον, με το επιχείρημα αυτό, η Επιτροπή αντιφάσκει προς την εκτίμησή της που διαλαμβάνεται στην παράγραφο 203 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία αποτελεί το μοναδικό σημείο όπου εκτιμάται το αν προέκυψε πλεονέκτημα από την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 και με την οποία παρέπεμψε στα επιχειρήματα που προέβαλαν οι δανικές και σουηδικές αρχές, όπως παρατίθενται στο σημείο 5.1 της ίδιας αποφάσεως.

370 Δεύτερον, από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει ότι ελήφθη υπόψη από την Επιτροπή η επείγουσα κατάσταση σχετικά με τον κίνδυνο πτωχεύσεως της Post Danmark η οποία ανέκυψε κατόπιν της δημοσιεύσεως, στις 10 Φεβρουαρίου 2017, της ετήσιας εκθέσεως πεπραγμένων της PostNord. Περαιτέρω, ακόμη και αν υποτεθεί ότι από την προσβαλλόμενη απόφαση θα μπορούσε να συναχθεί ότι η Επιτροπή βασίστηκε στην επείγουσα αυτή κατάσταση, δεν αποδείχθηκε ότι η εν λόγω κατάσταση ανέκυψε από τη δημοσίευση της προαναφερθείσας ετήσιας εκθέσεως πεπραγμένων. Επ' αυτού, στο εισαγωγικό μέρος της εν λόγω εκθέσεως, ο γενικός διευθυντής της PostNord ανέφερε ότι τα οικονομικά αποτελέσματα της τελευταίας «εξακολουθούσαν να επηρεάζονται από την έντονη μείωση του όγκου της αλληλογραφίας, ιδίως στη Δανία», ότι «ο ταχύς ρυθμός της ψηφιοποίησης είχε ως αποτέλεσμα τη θεαματική πτωτική τάση σε όγκο και έσοδα των δραστηριοτήτων στη δανική αγορά», προτού ανακοινώσει τη λήψη αποφάσεως για την υιοθέτηση ενός νέου οικονομικά βιώσιμου μοντέλου παραγωγής για το μέλλον. Επομένως, όπως υπογραμμίζουν οι προσφεύγουσες, ο κίνδυνος πτωχεύσεως της Post Danmark ήταν απλώς η συνέπεια των οικονομικών δυσχερειών που αντιμετώπιζε η εν λόγω επιχείρηση από μακρού χρόνου, ως αποτέλεσμα της μειώσεως των αποστολών αλληλογραφίας λόγω της γενικευμένης χρήσεως μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω).

371 Τρίτον, εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι η PostNord βρέθηκε αντιμέτωπη με επείγουσα κατάσταση δεν απαλλάσσει την Επιτροπή από την υποχρέωση να εξετάσει εάν η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 θα μπορούσε, έστω και μακροπρόθεσμα, να αποβεί προσοδοφόρα. Συγκεκριμένα, από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 355 έως 359 ανωτέρω συνάγεται ότι ένας ορθολογικός ιδιώτης επενδυτής οφείλει, κατ' αρχήν, πριν προβεί σε εισφορά κεφαλαίου προς μια εταιρία, να εκτιμήσει την αποδοτικότητα της συναλλαγής αυτής, ακόμη και όταν δεν είναι δυνατόν να γίνουν λεπτομερείς και πλήρεις προβλέψεις πριν από τη διενέργειά της.

372 Συναφώς, η Επιτροπή παραδέχεται εμμέσως ότι δεν έλαβε υπόψη της εκτιμήσεις σχετικά με την αποδοτικότητα της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017, αφού με το υπόμνημα αντικρούσεως αναγνωρίζει ότι ένας ιδιώτης επενδυτής, ερχόμενος αντιμέτωπος με την αιφνίδια και επικείμενη πτώχευση μιας θυγατρικής εταιρίας, μπορεί να διασφαλίσει την επιβίωση της τελευταίας, «τουλάχιστον προκειμένου να κερδίσει τον χρόνο που απαιτείται για την ορθή εκτίμηση της καταστάσεως».

373 Τέταρτον, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 ήταν αναγκαία προϋπόθεση για την αναδιάρθρωση της Post Danmark, δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή αξιολόγησε, έστω και συνοπτικά, την πειστικότητα του ισχυρισμού ότι το νέο παραγωγικό μοντέλο της Post Danmark θα καθιστούσε δυνατή την αποκατάσταση της οικονομικής αποδοτικότητας της συγκεκριμένης επιχειρήσεως.

374 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή διενήργησε πλήρη και επαρκή εξέταση, βάσει της οποίας διαπίστωσε ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 υπερτερούσε έναντι της κηρύξεως της Post Danmark σε πτώχευση.

375 Όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η λύση που επέλεξε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση καταλήγει στο να γίνεται δεκτό ότι κάθε εισφορά κεφαλαίου εκ μέρους ελεγχόμενης από το Δημόσιο εταιρίας προς όφελος θυγατρικής της η οποία αντιμετωπίζει αιφνίδιο κίνδυνο πτωχεύσεως ικανοποιεί, κατ' αρχήν, το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς.

376 Κατά συνέπεια, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή καθ' ο μέρος στρέφεται κατά του τμήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως στο οποίο η Επιτροπή, χωρίς να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση καθόσον δεν μπορούσε να καταλογιστεί στο δανικό και το σουηδικό κράτος και δεν συνεπαγόταν την ύπαρξη οποιουδήποτε πλεονεκτήματος.

377 Ως εκ τούτου, δεν είναι αναγκαίο να γίνει δεκτό το αίτημα των προσφευγουσών περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας προκειμένου να προσκομισθεί το υπόμνημα του διοικητικού συμβουλίου.

IV. Συμπεράσματα επί του συνόλου της προσφυγής

378 Κατά τη νομολογία, το γεγονός και μόνον ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε βάσιμο έναν λόγο ακυρώσεως που προέβαλε ο προσφεύγων προς στήριξη της προσφυγής του ακυρώσεως δεν παρέχει τη δυνατότητα στο εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο να ακυρώσει αυτομάτως την προσβαλλομένη πράξη στο σύνολό της. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να χωρήσει ολική ακύρωση όταν προκύπτει προδήλως ότι ο εν λόγω λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αφορά μια ειδική μόνον πτυχή της προσβαλλομένης πράξεως, μπορεί να οδηγήσει σε μερική μόνον ακύρωση (απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2008, Επιτροπή κατά Département du Loiret, C-295/07 P, EU:C:2008:707, σκέψη 104).

379 Πλην όμως, η μερική ακύρωση πράξεως του δικαίου της Ένωσης είναι δυνατή μόνον εφόσον τα στοιχεία των οποίων ζητείται η ακύρωση δύνανται να αποσπασθούν από την υπόλοιπη πράξη. Δεν πληρούται αυτή η προϋπόθεση της δυνατότητας διαχωρισμού οσάκις η μερική ακύρωση

πράξεως έχει ως αποτέλεσμα ότι μεταβάλλει την ουσία της πράξεως (βλ. απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2008, Επιτροπή κατά Département du Loiret, C-295/07 P, EU:C:2008:707, σκέψεις 105 και 106 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

380 Εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εξέτασε πέντε αυτοτελή μέτρα, ήτοι την επίμαχη αποζημίωση, την επίμαχη εγγύηση, την επίμαχη διοικητική πρακτική, τον λογιστικό καταμερισμό του κόστους της Post Danmark και την αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017. Τα μέτρα αυτά, των οποίων την αυτοτέλεια αναγνώρισε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, εξετάστηκαν χωριστά στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως και συνήχθη χωριστό συμπέρασμα για καθένα από αυτά στις παραγράφους 205 και 206 της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες παρατίθενται στη σκέψη 30 ανωτέρω.

381 Συναφώς, στις σκέψεις 271 και 376 ανωτέρω κρίθηκε ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι βάσιμη καθ' ο μέρος στρέφεται κατά των τμημάτων της προσβαλλομένης αποφάσεως στα οποία η Επιτροπή, χωρίς να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η επίμαχη διοικητική πρακτική και η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις. Κατά συνέπεια, πρέπει να ακυρωθεί εν μέρει η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος αυτό και να απορριφθεί η προσφυγή κατά τα λοιπά.

V. Επί των δικαστικών εξόδων

382 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του ή να κατανείμει τα δικαστικά έξοδα.

383 Επειδή η προσφυγή έγινε εν μέρει δεκτή, το Γενικό Δικαστήριο, κατά δίκαιη εκτίμηση των περιστάσεων της υποθέσεως, αποφασίζει ότι οι προσφεύγουσες φέρουν το ήμισυ των δικαστικών εξόδων τους, το δε υπόλοιπο των εξόδων τους φέρει η Επιτροπή, και ότι, επιπλέον, η Επιτροπή φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

384 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Βασίλειο της Δανίας φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 138, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, η Jørgen Jensen Distribution και η Dansk Distribution φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

Το ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει την απόφαση C(2018) 3169 τελικό της Επιτροπής, της 28ης Μαΐου 2018, που αφορά την κρατική ενίσχυση SA.47707 (2018/N) – Κρατικές αποζημιώσεις που χορηγήθηκαν στην PostNord για την παροχή καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας – Δανία, καθ' ο μέρος με την απόφαση αυτή κρίθηκε, κατόπιν προκαταρκτικής εξετάσεως, ότι, πρώτον, η απαλλαγή από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) που θεσπίστηκε με τη διοικητική απόφαση αριθ. 1306/90 και τον διοικητικό κανονισμό F 6742/90, πράξεις εκδοθείσες από τις δανικές φορολογικές αρχές, και, δεύτερον, η αύξηση κεφαλαίου της Post Danmark A/S, ύψους ενός δισεκατομμυρίου δανικών κορωνών (DKK), την οποία πραγματοποίησε η PostNord AB στις 23 Φεβρουαρίου 2017, δεν αποτελούσαν κρατική ενίσχυση.**

2) **Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.**

3) **Η ITD, Brancheorganisation for den danske vejgodstransport A/S και η Danske Fragtmænd A/S φέρουν το ήμισυ των δικαστικών εξόδων τους, ενώ το υπόλοιπο των εξόδων τους φέρει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.**

4) **Η Επιτροπή, το Βασίλειο της Δανίας, η Jørgen Jensen Distribution A/S και η Dansk Distribution A/S φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.**

da Silva Passos Valančius Truchot

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 5 Μαΐου 2021.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

I. Το ιστορικό της διαφοράς . . . 2

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων . . . 8

III. Σκεπτικό . . . 9

A. Επί των ενδείξεων που αφορούν τη χρονική διάρκεια και τη διεξαγωγή του σταδίου της προκαταρκτικής εξετάσεως . . . 11

B. Επί των ενδείξεων που αφορούν το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως . . . 16

1. Επί της επίμαχης αποζημιώσεως . . . 16

α) Επί του παραδεκτού των παραρτημάτων C.2 έως C.5 . . . 19

β) Επί της υπάρξεως σοβαρών δυσχερειών σε σχέση με την επίμαχη αποζημίωση . . . 20

1) Επί του αντίστροφου σεναρίου . . . 21

2) Επί της αφαιρέσεως των άυλων οφελών . . . 24

i) Επί της βελτιώσεως της εμπορικής φήμης της Post Danmark . . . 25

ii) Επί της γενικευμένης παρουσίας . . . 28

3) Επί της συνεκτιμήσεως κινήτρων αποδοτικότητας . . . 29

4) Επί της χρησιμοποιήσεως της επίμαχης αποζημιώσεως . . . 31

5) Συμπέρασμα . . . 34

2. Επί της επίμαχης εγγυήσεως . . . 34

3. Επί της απαλλαγής από τον ΦΠΑ . . . 40

4. Επί του λογιστικού καταμερισμού του κοινού κόστους μεταξύ των δραστηριοτήτων της Post Danmark που εμπίπτουν στην ΥΚΥ και εκείνων που δεν εμπίπτουν . . . 48

5. Επί της αυξήσεως κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 . . . 54

α) Επί της υπάρξεως παραβάσεως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589 . . . 58

β) Επί της δυνατότητας να καταλογισθεί η αύξηση κεφαλαίου της 23ης Φεβρουαρίου 2017 . . . 59

γ) Επί του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς . . . 63

IV. Συμπεράσματα επί του συνόλου της προσφυγής 68

V. Επί των δικαστικών εξόδων 69